

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra sociální práce

Bc. Lenka Vyhnalová

Domácí násilí na ženách a informovanost o něm mezi potenciálními oběťmi

Diplomová práce

Praha 2011

Autor práce: **Bc. Lenka Vyhnalová**

Vedoucí práce: **PhDr. Olga Havránková**

Oponent práce:

Datum obhajoby: **2011**

Hodnocení:

Bibliografický záznam

VYHNALOVÁ, Lenka. *Domácí násilí na ženách a informovanost o něm mezi potenciálními oběťmi*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra sociální práce, 2011. 80 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Olga Havránková.

Anotace

Předložená diplomová práce pojednává o domácím násilí na ženách a informovanosti o něm mezi potenciálními oběťmi. Je rozdělena na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou.

Teoretická část obsahuje sedm hlavních kapitol, v nichž jsou zodpovězeny základní otázky týkající se dané problematiky. Zaměřuje se na obecnou charakteristiku domácího násilí a zainteresované osoby – tedy pachatele, oběť a dítě, které mnohdy stojí právě mezi pachatelem a obětí. Dále jsou identifikovány možnosti pomoci ženám jako obětem domácího násilí a instituce, které tuto pomoc poskytují. Není opomenuta ani základní legislativa, která ovlivňuje aktuální situaci v České republice, o níž vypovídají data několika dostupných výzkumů a statistik.

Praktická část si klade za cíl zjistit situaci ohledně informovanosti o domácím násilí na ženách mezi potenciálními oběťmi a identifikovat rozdíly mezi ženami žijícími na venkově a ženami žijícími ve městě. Za tímto účelem bylo provedeno dotazníkové šetření, jehož výsledky mimo jiné obsahují i cenné a originální návrhy, jak povědomí české veřejnosti o problematice domácího násilí na ženách zvýšit.

Annotation

The following thesis examines domestic violence against women, and information relating to it, for potential victims. It is divided into two main parts – theoretical and practical.

The theoretical part includes seven main chapters, which gives answers to basic questions about the problems. It is aimed at a general description of domestic violence and those involved in it including the offenders, victims and children affected by it, who often get caught in between the offender and victim parents. Also covered are proposals of how to help these women and the institutions which offer help. Rudimentary legislation is examined, and its current implementation in the Czech republic, using data from recent research and statistics.

The practical part seeks to establish the depth of awareness about domestic violence against women among potential victims, and to distinguish the differences experienced by women living in the countryside as compared to women living in city. To this end, there has been research carried out, the results of which, include valuable and new advice on how to improve awareness about domestic violence against women.

Klíčová slova

Domácí násilí na ženách, informovanost, oběť, pachatel, pomoc obětem, venkov, město.

Keywords

Domestic violence against women, awareness, victims, offenders, help to victims, countryside, city.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu. Současně dávám svolení k tomu, aby tato práce byla zpřístupněna v příslušné knihovně UK a prostřednictvím elektronické databáze vysokoškolských kvalifikačních prací v repozitáři Univerzity Karlovy a používána ke studijním účelům v souladu s autorským právem.

V Praze dne 6. srpna 2011

Lenka Vyhnalová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Olze Havránkové za vedení mé práce, cenné rady a připomínky.

OBSAH

ÚVOD.....	9
TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1. CHARAKTERISTIKA POJMU DOMÁCÍ NÁSILÍ	12
1.1 <i>Definice</i>	12
1.2 <i>Historický kontext</i>	13
1.3 <i>Specifické znaky</i>	14
1.4 <i>Druhy a formy</i>	16
1.5 <i>Fáze</i>	20
1.6 <i>Mýty</i>	22
2. OSOBNOST PACHATELE DOMÁCÍHO NÁSILÍ	24
2.1 <i>Obecně o pachateli</i>	24
2.2 <i>Rizikové faktory</i>	25
2.3 <i>Klasifikace pachatelů</i>	26
2.4 <i>Práce s pachatelem</i>	29
3. OSOBNOST OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	31
3.1 <i>Obecně o oběti</i>	31
3.2 <i>Charakteristické znaky obětí domácího násilí</i>	32
3.2.1 <i>Psychický stav</i>	32
3.2.2 <i>Vývoj v orientační rodině</i>	34
3.2.3 <i>Verbální a neverbální projevy</i>	34
3.3 <i>Viktimizace</i>	35
3.4 <i>Práce s obětí domácího násilí</i>	37
4. DÍTĚ MEZI PACHATELEM A OBĚTÍ DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	39
4.1 <i>Obecně o dětech jako obětech násilí mezi rodiči</i>	39
4.2 <i>Vývoj dětí v rodinách s domácím násilím</i>	40
4.3 <i>Práce s dítětem ohroženým domácím násilím</i>	41
5. POMOC OBĚTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ	44
5.1 <i>Doporučení, jak se bránit domácímu násilí</i>	44
5.2 <i>Bezpečnostní plán</i>	44
5.3 <i>Krizová intervence</i>	45
5.4 <i>Instituce poskytující pomoc obětem domácího násilí</i>	47

6. LEGISLATIVA.....	54
6.1 <i>Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a trestné činy, ke kterým v rámci domácího násilí nejčastěji dochází.....</i>	54
6.2 <i>Zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím.....</i>	56
6.3 <i>Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011 - 2014.....</i>	57
7. VÝZKUMY A STATISTIKY	59
PRAKTICKÁ ČÁST.....	65
ÚVOD VÝZKUMU.....	66
CÍL VÝZKUMU	66
METODIKA.....	66
HYPOTÉZY	67
VÝSLEDKOVÁ ČÁST.....	67
OVĚŘENÍ HYPOTÉZ	84
ZÁVĚR VÝZKUMU	85
ZÁVĚR	87
POUŽITÉ ZDROJE	90
SEZNAM PŘÍLOH.....	93
PŘÍLOHY.....	93
<i>Seznam konkrétních internetových zdrojů</i>	171

ÚVOD

Domácí násilí je jedním ze závažných problémů, s nimiž se naše společnost potýká. Neexistuje jednotné vymezení tohoto pojmu, má řadu aspektů. Nejedná se pouze o týrání fyzické, které zanechává šrámy především na těle, nýbrž i psychické, sexuální a ekonomické, jež zanechávají šrámy zejména na duši. Jeho oběťmi se stávají různé skupiny lidí – ženy, muži, děti, senioři. Většina z nás si asi klade otázku typu: *Proč by se to mělo stát zrovna mně?* A odpoví si: *Mě se to přece netýká.* Nicméně otázka, která je více na místě, zní: *Proč by se to nemohlo stát zrovna mně?* Všichni jsme potenciálními oběťmi v jakémkoli věku – nejdříve jako synové a dcery, posléze jako manželé/partneři a manželky/partnerky a nakonec jako senioři. Neměli bychom být proto lhostejní, je třeba uvědomit si závažnost problému, který nás ohrožuje.

Domácí násilí je násilí, které se může odehrávat mezi všemi členy domácnosti. Já se ve své diplomové práci zaměřím výhradně na ženy jako oběti domácího násilí. Domácí násilí totiž ve většině případů páchají muži na ženách [UNICEF 2000: 3] a vlastně i já jsem aktuálně v tomto směru potenciální obětí. Domnívám se, že takto úžeji vymezené téma mi umožní věnovat se dané problematice do větší hloubky, než by tomu bylo v případě domácího násilí obecně. Mluvím-li tedy v této práci o oběti, myslím tím ženu, mluvím-li o pachateli, myslím tím zpravidla muže. Nicméně je třeba konstatovat, že naše populace zahrnuje vedle tradičních párů heterosexuálních také páry homosexuálně orientované, to znamená, že v určitých případech může být jedna žena obětí domácího násilí a druhá jeho pachatelem. Takové případy však zaujímají jen zlomek z českých domácností, kde se domácí násilí na ženách odehrává. Z tohoto důvodu se tato práce prioritně zaměřuje na ženu jako oběť a muže jako pachatele.

S domácím násilím jsou úzce spjaty pojmy jako partnerství či rodina. Rodina je často přirovnávána ke svatyni, tedy k místu, kde lidé hledají přístřeší, lásku a bezpečí. Avšak zkušenosti ukazují, že je to také místo, jež v některých případech život ohrožuje. Právě v rodině zažívají ženy některé z nejvíce drastických forem násilí. Pro mnohé ženy je pak domov místem, kde jim hrozí teror od jejich nejbližších, tedy od těch, kterým důvěřují. V důsledku jsou jim upírána jejich lidská práva a jejich život je ovlivněn všudypřítomným násilím. [UNICEF 2000: 3].

Domácí násilí přichází ze strany blízkého člověka, kterému žena důvěřuje, u kterého by měla nacházet jistotu a bezpečí, nikoli bolest a strach. Odehrává se „doma“, často skryto před zraky okolí, avšak mnohdy na očích dětem, jež v násilném prostředí

vyrůstají. Domnívám se, že je nezbytné zabránit přejímání takových rodinných vzorů a limitovat tak šíření problému v naší společnosti. V dnešní době, která vyznává demokratické hodnoty a rovnoprávnost mezi všemi lidmi bez ohledu na pohlaví, rasu či náboženské vyznání, nelze mlčky domácí násilí tolerovat. Násilím vynucovaná moc a kontrola jednoho člověka nad druhým by neměla mít v naší společnosti místo. V této souvislosti je podle mého názoru nutné dostatečně o dané problematice informovat českou veřejnost, aby k domácímu násilí na ženách nebyla lhostejná, vymýtit mýty, které o něm kolují, a informovat potenciální oběti o tom, kam se mohou obrátit, kde mohou hledat pomoc. Všechny tyto důvody a osobní zájem o danou problematiku mě vedly k napsání této diplomové práce.

Abychom lépe porozuměli problému domácího násilí na ženách, je nezbytné nejen popsat jeho charakteristické znaky, druhy a formy, ale také zodpovědět otázky ohledně jeho příčin stejně jako otázky ohledně jeho důsledků. Jací lidé mají tendenci stát se pachateli či oběťmi domácího násilí na ženách a v jakých situacích? Jak pracovat s pachateli a oběťmi? Co zažívají děti, kterých se domácí násilí na jejich matkách také bezprostředně dotýká, a jak jim můžeme pomoci? Kde může oběť hledat pomocnou ruku a máme vůbec dostatečnou oporu v české legislativě? Jaká je vlastně aktuální situace ohledně domácího násilí na ženách v České republice? To jsou hlavní otázky, které zodpoví teoretická část mé práce. Na tomto místě je třeba konstatovat, že cílem není zachytit všechny vyjmenované oblasti detailně, je zřejmé, že by jednotlivě vydaly na samostatné diplomové práce. Záměrem je uchopit problematiku domácího násilí na ženách co možná nejkompaktněji z teoretického hlediska.

Druhá část mé práce je praktická. Věnuje se výzkumu informovanosti o domácím násilí na ženách mezi potenciálními oběťmi. Analyzuje data, která jsem sebrala v rámci dotazníkového šetření mezi cílovou skupinou žen 18+, prioritně identifikuje rozdíly v informovanosti mezi ženami žijícími na venkově a ženami žijícími ve městě. Zaměřuji se právě na tyto dvě skupiny žen, protože předpokládám, že ve městě jsou informační zdroje dostupnější a navíc rozmanitější než ty na venkově. Z toho vyplývá, že by ženy ve městě měly být více informovány o dané problematice než ženy žijící na venkově. Otázkou je, zda skutečná situace tomuto předpokladu odpovídá, a pokud ano, do jaké míry. Z těchto poznatků lze posléze vycházet při úvahách, v jakých oblastech a jakým způsobem informovanost o domácím násilí na ženách zvýšit.

TEORETICKÁ ČÁST

1. CHARAKTERISTIKA POJMU DOMÁCÍ NÁSILÍ

Vzhledem k tématu mé diplomové práce je nezbytné hned na začátku vymezit pojem domácí násilí a podrobněji ho charakterizovat. V první kapitole se proto budu věnovat definici pojmu domácí násilí, jeho historickému kontextu, specifickým znakům, rozliším druhy a formy domácího násilí, jeho fáze a na závěr kapitoly se budu zabývat mýty, které o něm kolují.

1.1 Definice

Domácí násilí nelze jednotně definovat, neboť každá kultura ho chápe jinak a má k jeho terminologii různý přístup. [Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 9].

V České republice je při definování domácího násilí stěžejní trestní zákon (č. 140/1961 Sb.). Tam se poprvé v roce 2004 objevil pojem „*týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě nebo osoby blízké*“. Osobou blízkou je osoba příbuzná v přímé linii, zpravidla manžel, manželka, sourozenci nebo jiné osoby v poměru rodinném či obdobném, jako je např. vztah druha a družky.¹ Toto ustanovení bylo do konce roku 2009 platné pod § 215a. Od 1. ledna 2010 vešel v platnost nový trestní zákon (č. 40/2009 Sb.), kde podle § 199 je trestným činem domácího násilí „*týrání osoby žijící ve společném obydlí*“. Více o novém trestním zákoně a trestných činech viz kapitola 6, konkrétně 6.1.

Voňková domácí násilí ve své knize charakterizuje takto:

„Domácí násilí je dlouhodobé opakované a stupňující se fyzické nebo psychické týrání osob žijících ve společném obydlí nebo osob blízkých, jejich ponižování, vydírání a zastrasování; je to násilí mezi dospělými členy rodiny, životními partnery, špatné zacházení s dětmi i seniory“. [Voňková 2010: 7].

Další definice podle Bednářové, Mackové a Prokešové zní:

„Domácím násilím se zpravidla označuje týrání a násilné jednání, odehrávající se mezi osobami blízkými žijícími spolu ve společném bytě nebo domě, kdy jedna násilná osoba získává a udržuje nad druhou moc a kontrolu.“

[Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 9].

Tyto autorky oproti Voňkové zdůrazňují navíc dva aspekty – moc a kontrolu, které jsou podle mého názoru stěžejní a důležité pro správné a lepší pochopení pojmu.

V širším slova smyslu se pojmem domácí násilí označuje veškeré násilí v rodině a domácnosti, tedy jednání, jež negativně ovlivňuje či poškozuje oběť, dochází k narušení

její psychické stability a integrity, k poškození rozvoje osobnosti nebo omezení svobody. Můžeme se také setkat s tím, že domácím násilím je označováno pouze násilí mezi partnery a ostatní násilí jsou považována za rodinné násilí či násilí v rodině apod. [Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 9].

Velmi významnými charakteristickými jevy v této problematice jsou opakování, stupňování, dlouhodobost a každodennost. Na začátku je ohrožena lidská důstojnost, poté zdraví a na konci lidský život. Domácí násilí se s vyšší pravděpodobností objeví v soužití, kde jeden z partnerů má potřebu cítit stávající vztah jako výlučný a uzavřený. [Čírtková, Vitoušová in Matoušek, Kodymová, Koláčková 2005: 227].

Z výše uvedených definic vyplývá, že domácí násilí se může odehrávat mezi všemi členy domácnosti. Tato práce si však neklade za cíl zaměřit se na domácí násilí takto obecně. Jejím cílem je popsat násilí na ženách jako obětí, ať už potencionálních nebo skutečných. Domácí násilí na ženách budeme chápat jako násilí mezi heterosexuálními partnery, a to ze strany muže vůči ženě.

1.2 Historický kontext

Významnou skutečností pro vznik a vývoj domácího násilí byl patriarchální model rodiny v minulosti, který fungoval na základě svrchovaného postavení otce vůči dětem a ženám. Poslušnost ženy patřila ke společenskému uspořádání a první zmínky o toleranci trestání žen se objevují již v Bibli, konkrétně v Novém zákoně (v Pavlově listu Efezským). V dobách středověku existovala jistá občanská a církevní práva. Ta umožňovala mužům na základě sňatku ovlivňovat výchovu ženy, ke které patřilo i fyzické trestání. [Gjuričová, Kocourková, Koutek 2000: 74-75].

V novověku proběhla určitá změna v soužití muže a ženy směrem k rovnocennějšímu partnerství. Respekt vůči muži byl však v naší kultuře zachován a později ve větší míře ovlivněn emancipací. To, co se dělo „za zavřenými dveřmi“, byla tehdy záležitost partnerů a nebylo připouštěno, že by to bylo nějak více ve společnosti rozšířené. [Gjuričová, Kocourková, Koutek 2000: 75]. V polovině 20. století bylo domácí násilí považováno za velmi okrajový jev, který byl páchan psychicky narušenými jedinci. Partnerské násilí bylo tehdy považováno za významný problém, ale veřejnosti byly známy pouze „senzační“ případy a jinak převládal názor, že se toto dění vyskytuje jen zřídka. [Pikálková a kol. 2004: 13].

Velkým průlomem v této problematice bylo až feministické hnutí v šedesátých a sedmdesátých letech, které působilo v západní Evropě a v USA. Zmíněné hnutí označilo násilí mužů vůči ženám za celospolečenský problém a upozornilo na to, že k němu dochází v různé míře po celém světě. V této době se zároveň zjistilo, že panují obrovské rozdíly mezi zeměmi v toleranci k násilí a ve snaze tyto situace řešit. [Gjuričová, Kocourková, Koutek: 75].

1.3 Specifické znaky

V rámci domácího násilí je nutné rozeznávat partnerskou hádku či spor a domácí násilí jako takové. V prvním případě proti sobě stojí dvě v podstatě rovnoprávné osoby, jež jsou podobného postavení. V druhém případě se naopak agresor snaží použít moc za účelem ovládnutí oběti.²

Bednářová, Macková a Prokešová ve své knize uvádějí 10 charakteristických znaků, podle nichž lze domácí násilí identifikovat. Jsou to:

1. blízké vztahy intimního charakteru

Zde je patrná emocionální provázanost v soužití příbuzných osob či osob jinak blízkých (jako např. druh a družka) a intimní vztahy.

2. společné bydlení

Oběť i pachatel žijí ve společném bytě nebo domě. Většinou oběť nemůže odejít např. z finančních důvodů nebo ze strachu, že by agresor bydlení začal demolovat, ničit, prodávat...

3. společná propojenost

Společná propojenost spočívá v několika skutečnostech (např. společné děti, společní přátelé, společný účet, společný majetek). Velmi často se stává, že přístup ke společnému účtu má pouze agresor, a pokud se oběť rozhodne partnera opustit, odchází bez finančních prostředků.

4. dlouhodobost

Domácí násilí je dlouhodobou záležitostí a v průběhu let se zpravidla stupňuje.

5. opakující se ataky

Charakteristický je i koloběh, v němž se střídají slovní či psychické útoky, sliby, usmiřování a klid (ten se s postupem času zkracuje, zatímco období napětí a útoků se rozšiřuje).

6. stupňující se agresivita

Některé ženy si počátek násilí („nadávky, facky“) často vysvětlují jako žárlivost či lásku. Útoky se však ve svém průběhu stupňují a pachatel je čím dál tím víc agresivnější, což může končit až ohrožením na životě a zdraví.

7. skrytost

Domácí násilí se ve většině případů odehrává doma za zavřenými dveřmi, ve společně obývaném domě či bytě. V jiných případech se může odehrávat i venku, zejména když se oběť rozhodne, že vyhledá pomoc, a agresora opustí.

8. obtížná postižitelnost a kontrolovatelnost

Jak jsem zmiňovala výše, násilí probíhá doma „za zavřenými dveřmi“ a je ukryté před zraky veřejnosti, což znamená, že je zpravidla obtížně postižitelné a kontrolovatelné. Problém nastává i v průběhu dokazování, neboť oběť je velmi traumatizována násilnými zážitky a může působit nevěrohodně.

9. asymetrie ve vztahu

Vztahy mezi partnery jsou evidentně asymetrické. Pachatel disponuje absolutní mocí nad obětí a oběť je v podřadném postavení vůči pachateli, je bezmocná a naprosto na něm závislá a bezbranná. Není v jejích silách se bránit, neboť se obává trestu, jenž může být i velmi brutální.

Existují však i tzv. „italské domácnosti“, kde jsou vztahy partnerů vyrovnané (mají stejnou možnost se bránit) a jakési násilí se stalo běžnou součástí jejich života. Někteří z nich vnímají násilné řešení problémů jako zpestření společného soužití, což může mít nedozírné následky. Děti, které vyrůstají v takovém prostředí, neznají jiný způsob komunikace, a tudíž si tento vzor chování přenáší do svých vlastních budoucích rodin.

10. pokračování násilí i po rozchodu

Násilí po rozchodu přetrvává převážně v případech, kdy partneři mají spolu děti (dítě je prostředkem pro další týrání).

[Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 12-15].

Podle mého názoru má každý charakteristický znak domácího násilí svůj význam, který nelze opomenout. Měli bychom proto věnovat pozornost i sebemenšímu projevu a nebyt lhostejní. Jen tak můžeme odhalit širší souvislosti a pomoci například našim maminkám, sestrám, kamarádkám apod.

1.4 Druhy a formy

Druhy a formy se často zaměňují. To, co je v jednom případě označeno jako druh domácího násilí, může být v druhém případě označeno jako jeho forma.

Velmi přehledně charakterizují druhy a formy ve své knize Voňková a Spoustová. Rozlišují čtyři druhy a sedm forem domácího násilí.

DRUHY

[Voňková, Spoustová 2008: 23]

- ***fyzické násilné jednání***
(fackování, bytí, kopání, pálení, přivazování, strkání, ohrožování nožem...),

- ***psychické násilné jednání***
(zesměšňování, ponižování, vyhrožování, výslechy, neustálá kontrola, slovní týrání...),

- ***sexuální násilné jednání***
(vynucované sexuální praktiky, znásilnění...),

- ***ekonomické násilné jednání***
(zabraňování oběti, aby mohla disponovat s rodinnými či vlastními finančními prostředky...)

FORMY

[Voňková, Spoustová 2008: 23-24]

- ***sociální izolace***

(zákaz styku oběti s příbuznými, přáteli, zákaz chodit ven, zákaz telefonovat, zákaz nebo příkaz číst určitý druh literatury, poslouchat určitou hudbu...),

- ***zastašování***

(častý křik na oběť, ničení majetku, vyhrožování, vyvolávání strachu v oběti, vyhrožování např. vraždou dětí, sebevraždou...),

- ***vyčerpávání***

(zákaz spánku a odpočinku, upírání potravin, nesmyslné úkoly...),

- ***citové týrání***

(sekýrování, neustálá kritika, navozování pocitu viny za situaci směrem k oběti, často milostný vztah s někým jiným...),

- ***ekonomické týrání***

(nedostupnost finančních prostředků např. na chod domácnosti, nedostatek oblečení, hygieny, zákaz oběti, aby chodila do zaměstnání, pravidelná kontrola nákupů, agresor neplatí výdaje spojené s domácností, nerespektuje potřeby dětí...),

- ***vydírání***

(pachatel užívá děti jako nástroj, navádění dětí, užívání vulgarismů a vyhrůžek za účelem udržení oběti doma...),

- ***zneužívání práv muže***

(oběť je v postavení služky, myšlenka, že muž může zcela ve všem sám rozhodovat, nadřazenost a povýšenost...)

Mnoho autorů ve svých knihách či na webových stránkách uvádí pouze formy, nikoliv druhy a naopak. To, co označují autorky Voňková a Spoustová za druhy, je v mnohých zdrojích nazýváno jako formy.

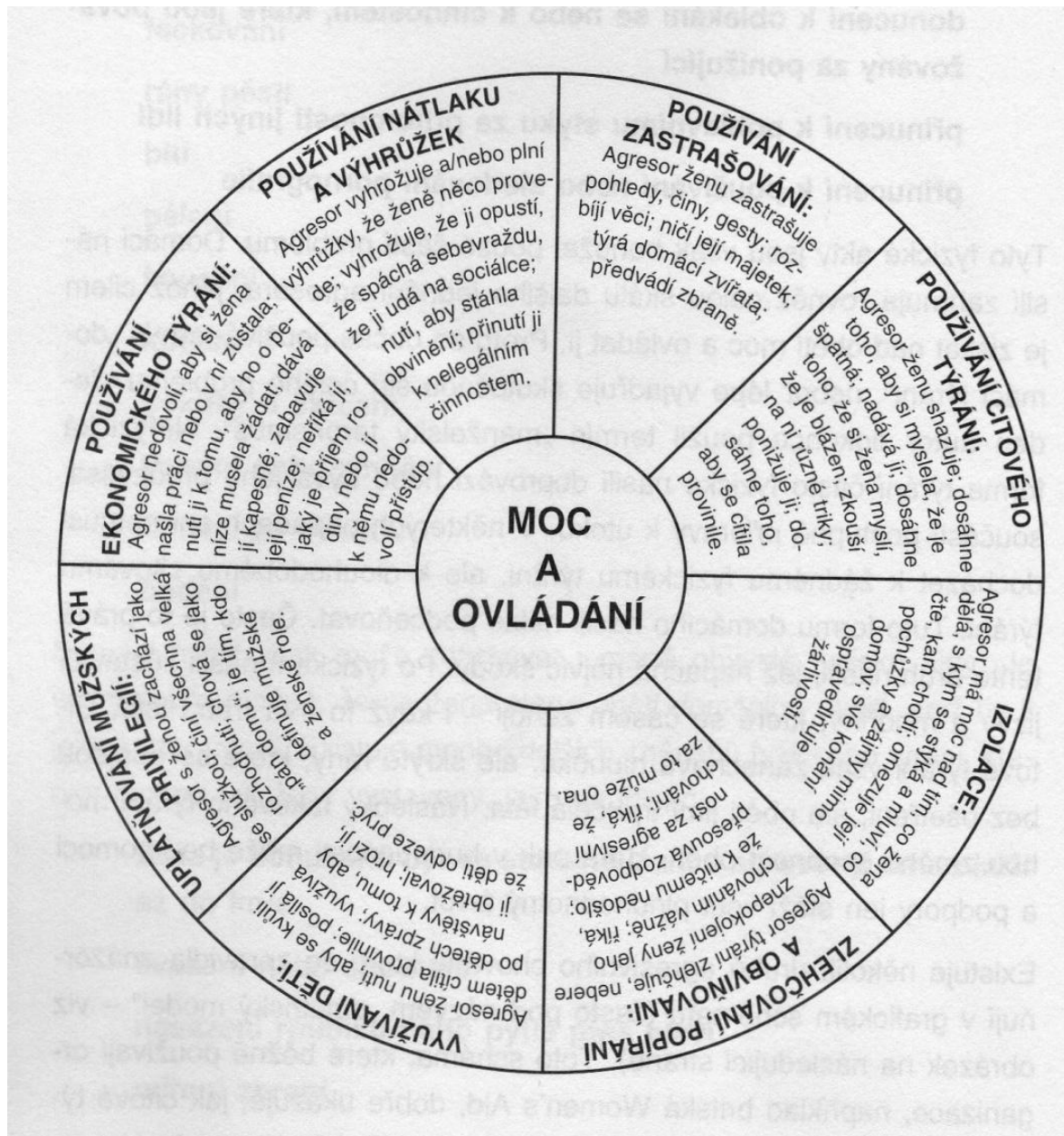
Například na internetových stránkách občanského sdružení Rosa jsou popsány formy domácího násilí. To, co Rosa považuje za formy, Voňková a Spoustová definují jako druhy. Rosa rozděluje domácí násilí také na fyzické, psychické, sexuální, ekonomické; navíc na rozdíl od Voňkové a Spoustové do této kategorie zahrnuje i sociální izolaci (ta podle výše zmíněných autorek spadá již do forem domácího násilí).

Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že stejně jako neexistuje jednotná definice domácího násilí, neexistuje ani jednotné vymezení jeho druhů a forem. Nicméně pro účely této práce lze považovat typologii Voňkové a Spoustové za zcela dostačující.

S druhy a formami domácího násilí úzce souvisí tzv. Duluthský model. Ten znázorňuje, jak citové týrání posiluje a podporuje fyzické a sexuální násilí. Jeho středem jsou moc a ovládání, neboť právě ty jsou cílem a výsledkem násilí a týrání.

[Conway 2007: 15].

Obrázek č. 1 Duluthský model

Zdroj: Conway 2007: 16

Původ názvu „Duluthský model“ se nejspíše odvozuje od města Duluth (Minnesota, USA), kde byla kolem roku 1975 založena tzv. Koalice žen. Skupinu tvořilo jen málo žen, které odešly od svých partnerů, kteří byli agresivní, a dokázaly to i bez existence azylových útulků, advokátních programů či SOS linek. Nejprve se ženy sešly v poradně duševního zdraví, kde právě probíhal program na pomoc ženám v kritických situacích. Skupinu tvořilo sedm žen a během třetího setkání se jedna z nich rozpovídala o tom, jak jí bývalý manžel ubližoval. Další dvě ženy se k ní přidaly s podobnými zkušenostmi a

jejich rozprava pokračovala i po skončení sezení. Ženy se vydaly do blízké restaurace a ten večer vznikla Koalice žen. [Pence et al. 1987: 5].

Bylo vytvořeno mnoho letáků a inzerátů, které přivedly několik dalších žen na jejich schůze, a brzy bylo nutné sehnat větší místo, než byla výše zmíněná restaurace. Vše se podařilo a v listopadu 1976 byl uspořádán první seminář pro ženy. [Pence et al. 1987: 5].

1.5 Fáze

Domácí násilí má vlastní dynamiku (tzv. „kruh domácího násilí“ či „spirála násilí“). Jedná se o cyklus, ve kterém se pravidelně střídá období násilí, období klidu a období odpuštění. Nejedná se tedy o jednorázovou záležitost.³

Časové úseky mezi jednotlivými fázemi cyklu se většinou zkracují, intenzita násilí stoupá a samotný cyklus může trvat i několik let.⁴

FÁZE

[Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 19-22]

1. fáze

První fáze se označuje jako **vymývání mozku** a začíná se u oběti projevovat závislostí, principem moci a bezmocí.

Muž se projevuje jako pozorný, milý a hodný partner. Žena často přehlíží první příznaky a partnera si idealizuje. Muž přesvědčuje svou partnerku, ať nechodí např. za přáteli a ať všechen volný čas tráví jenom s ním. V této fázi začíná muž získávat moc a vzniká vztah asymetrický. Žena vidí skutečnosti jenom očima muže a popírá svou přirozenost.

Pro pouhého pozorovatele či osobu z okolí jsou zmíněné znaky těžko rozpoznatelné, muž působí jako nejideálnější partner.

2. fáze

Tuto fázi nazýváme jako **vytváření napětí**, neboť žena už nevnímá mužovu přehnanou pozornost jako příjemnou. Začíná růst napětí ve vztahu, muž je často velmi podrážděn a žena neví proč. Snaží se být poslušná a napětí překonávat, neboť čeká na

dobu, kdy partner bude pozorný jako na začátku. Žena přijímá veškerou kritiku za účelem udržení klidu v partnerství, viní sama sebe za nespokojenost partnera a na důkaz lásky přijímá podřízený vztah.

3. fáze

Třetí fáze se pojmenovává jako **týrání**, protože se stupňuje verbální agrese muže a přenáší se i na veřejnost. Muž ženu zesměšňuje, ponižuje, vysmívá se jí a žena ustupuje a omlouvá jednání svého partnera. Agresor ztrácí sebekontrolu a začínají se objevovat i fyzické útoky. Žena neví, kdy co přijde, neboť jednou je bita, když něco udělá, jindy je naopak bita za to, že tu samou věc neudělá. Oběť trpí pocity viny a oslabuje si tak své obranné mechanismy.

4. fáze

Sliby a líbánky. Poslední fáze se určitým způsobem podobá fázi první, neboť muž se začne omlouvat, je velmi milý, pozorný a milující. Žena uvěří slibům a partnerovi odpustí s cílem začít ve vztahu od začátku. Nějakou dobu je opravdu v domácnosti pohoda a klid, ale po nějakém čase se začne vše opakovat.

S každým opakujícím se cyklem vzrůstá brutalita útoků, fáze líbánek se zkracuje a fáze týrání rozšiřuje. Neustálé střídání napětí, týrání a slibů ženu vyčerpává. [Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 22].

Tím, že se jednotlivé fáze postupem času zkracují a násilí nabývá na intenzitě, mluvíme o „spirále násilí“, nikoliv o „kruhu násilí“. Jediným možným řešením, jak přerušit „spirálu“, je rozchod, který rozhodně není snadný. Avšak v případě, že spolu partneři pouze chodí, nežijí ve společné domácnosti, nemají děti, nejsou na sobě ekonomicky závislí apod., je rozchod daleko snazší, než v případě, že takové závazky vůči sobě mají. [Hronová 2006: 15].

1.6 Mýty

Na základě statistických šetření (Reprezentativní výzkum k povědomí české veřejnosti o domácím násilí, pro Bílý kruh bezpečí, STEM 2001) se zjistilo, že domácí násilí se netýká pouze malého počtu rodin či marginálních vrstev. Tento jev prostupuje všemi společenskými skupinami, celým společenským spektrem.

[Voňková, Spoustová 2008: 25].

O domácím násilí však stále panuje mnoho mýtů, které se v literatuře i na internetových stránkách trochu liší. Někteří autoři jich uvádí více, někteří méně.

Vcelku přehledně se o mýtech píše v publikaci a na webu o.s. Rosa, přičemž v publikaci stručněji.

MÝTY DLE O.S. ROSA ⁵

1. mýtus – domácí násilí se objevuje jen u sociálně slabších vrstev

Pravda: domácí násilí se objevuje ve všech společenských skupinách, vzdělání nebo ekonomická situace nemají vliv.

2. mýtus – domácí násilí se vyskytuje pouze u několika rodin, není to běžný jev

Pravda: na základě reprezentativního výzkumu v České republice (provedeném Sociologickým ústavem Akademie věd České republiky a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy) v roce 2003 bylo zjištěno, že se s domácím násilím setkalo 38 % žen.

3. mýtus – domácí násilí = „italské manželství“

Pravda: „italské manželství“ = spory, kde oba jedinci jsou ve stejném postavení
domácí násilí = záměrnost, opakovanost, vystrašená oběť, možné
celoživotní následky či smrt.

4. mýtus – na domácí násilí má vliv především alkohol

Pravda: alkohol povětšinou slouží jako tzv. „spouštěč“, nikoliv jako příčina, příčinou domácího násilí je potřeba násilníka, aby získal kontrolu a moc nad svou partnerkou.

5. mýtus – ženy muže provokují, mohou si za to samy

Pravda: muži si neuvědomují odpovědnost za násilí a je pro ně snazší užívat tuto výmluvu, moc dobře vědí, že si to doma mohou dovolit, jejich cílem je absolutní moc a kontrola, jak už jsem zmiňovala.

6. mýtus – násilí ve vztahu mají ženy rády

Pravda: na vznik tohoto mýtu má velký vliv pornoprůmysl, zpravidla žádná z žen netouží po násilném vztahu.

7. mýtus – situace nejspíš není až tak vážná, když žena s mužem stále setrvává

Pravda: je mnoho důvodů, kvůli kterým ženy neodejdou – společné děti, strach, ekonomická závislost, obviňují samy sebe..., někdy ani odchod nic nevyřeší, neboť někteří partneři se dopouštějí násilí i poté.

8. mýtus – agresora i oběť domácího násilí je možné snadno poznat

Pravda: domácí násilí probíhá doma, „za zavřenými dveřmi“, žena se stydí a muž má „dvojí tvář“ – doma tyran a na veřejnosti milující.

Kromě mýtů se u domácího násilí rozlišuje i popírání jevu, které je charakteristické třemi úrovněmi:

- popírání existence – nic takového neexistuje,
- popírání závažnosti – něco takové existuje, ale není to tak závažné,
- popírání řešitelnosti – s něčím takovým se nedá nic dělat.

Mýty i popírání jevu domácího násilí by neměly být opomíjeny, a to zejména proto, že velmi znesnadňují pomoc obětem. Pokud se totiž společnost bude domnívat, že se jedná o okrajový jev, který se týká jen velmi malé části naší populace, nebude mít potřebu tento ve skutečnosti velmi závažný problém řešit. Oběti budou přesvědčeny o tom, že si za svou situaci mohou samy, protože muže vyprovokovaly a nebudou hledat a ani chtít přijmout pomoc, kterou potřebují.

2. OSOBNOST PACHATELE DOMÁCÍHO NÁSILÍ

V této kapitole se budu podrobněji zabývat osobností pachatele, tzn. jeho charakteristikou, rizikovými faktory, které ovlivňují vznik a trvání jeho agresivního chování, dále uvedu několik základních kvalifikací pachatelů domácího násilí a nakonec se zaměřím na práci s nimi.

2.1 *Obecně o pachateli*

Domácí násilí nezávisí na věku, profesi, vzdělání, náboženském vyznání, ekonomické situaci, národnosti a ani na jiných aspektech. Z těchto důvodů není možné jednoznačně popsat profil pachatele. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 24].

Typická charakteristika pachatele tedy neexistuje, stejně jako neexistuje typická charakteristika oběti domácího násilí. Pachatelé jsou zástupci různých socioekonomických i vzdělanostních vrstev a mnoho z nich má např. nedostatek empatie či se ukazují jako muži „dvojí tváře“. Okolím jsou vnímáni jako sympatičtí a komunikativní, ale vůči své partnerce jsou násilní a bezohlední. Často mívají také rigidní představy o soužití s partnerkou nebo o dělení mužských a ženských rolí. Není výjimkou, že velmi podstatná část pachatelů domácího násilí byla v dětství týrána, mohli být svědky násilí vůči matce či byli citově deprivováni. Tito muži mají tendenci dívat se na ženy jako na své vlastnictví a mají potřebu je vychovávat a kontrolovat. [Vavroňová, Prokopová in Marvánová-Vargová, Pokorná, Toufarová 2008: 115-116].

U mužů, kteří ohrožují své partnerky, jsou patrné podobné psychologické charakteristiky jako u mužů, kteří ohrožují děti. Pomoc a terapii v častých případech odmítají, neboť mají pocit, že nic špatného nedělají a že do soužití s partnerkou jim nemá právo nikdo mluvit. Jediným možným řešením je tedy rozvod, ale nedoporučuje se, aby byla žena k žádosti o rozvod nucena. Stěžejní je dát jí šanci, aby si své chování k muži uvědomila v širší souvislosti, neboť i týrání je interakční záležitostí a může se stát, že žena týrání nevědomě provokuje nebo může mít z ubližování nevědomý zisk. V těchto případech je vhodná psychoterapie, jež se snaží odhalovat ženiny osobní psychické problémy. [Matoušek 1997: 101-102].

Pachatelům domácího násilí chybí kritický náhled na situaci a v mnohých případech se obhajují patriarchálním modelem rodiny. Násilím si prakticky vynucují nadvládu a případně se zbavují frustrace. Jejich orientace směřuje převážně na sebe sama a

následky své agrese zlehčují tím, že odpovědnost za násilí „svalují“ na ženy. [Matoušek 2003B: 140].

Z obecné charakteristiky pachatele domácího násilí je patrné, že není možné jednoznačně určit jeho profil. Ráda bych tedy v následující podkapitole zmínila faktory, které mohou být velmi významné pro vznik a trvání agresivního chování.

2.2 Rizikové faktory

[Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 47-52].

Bednářová, Macková a Prokešová popisují ve své knize 5 následujících faktorů, které determinují výskyt a průběh domácího násilí:

1. anomálie osobnosti

Anomální osobnosti jsou lidé emočně nestabilní, kteří mají majetnické sklony, objevuje se u nich vyšší míra agresivity a nejsou schopní se ovládat. Jsou velmi konfliktní a agresivní na všechny slabší jedince ve svém okolí. Jejich hlavní potřebou většinou bývá to, aby jim byl partner zcela podřízen.

2. transgenerační přenos agresivního chování

Na rozvoj agresivity má velký vliv sociální prostředí. Chování dítěte je odvislé od toho, co vidí u lidí, ke kterým má citový vztah (sklon k agresivitě se totiž rozvíjí nápodobou, učením a pozitivním posilováním). Agresoři se často setkali s násilím ve své původní rodině a tento způsob jednání chápou jako zcela normální. Neuvědomují si, že dělají něco špatného, co většina společnosti odsuzuje.

3. alkohol a drogová závislost

Patologické jevy jako alkohol a drogová závislost mohou sloužit jako spouštěcí mechanismy domácího násilí. Jedná se zejména o případy, kdy má jedinec k násilí nějaké sklony. V těchto situacích dochází často i k posouvání či ztrátě zábran.

4. vliv nepříznivých okolností

Výrazný vliv na výskyt agrese mají i tzv. nepříznivé okolnosti. To znamená, že v životě muže nastala nějaká událost či souhrn více událostí, díky kterým se začal

chovat agresivně (nezaměstnanost, dluhy, krach firmy...). Dříve se tak nechoval, ale vlivem těchto okolností se změnil a není schopen řešit problémy přijatelněji. Agrese mu něco kompenzuje či mu slouží k náhradnímu uspokojení potřeb, které nyní např. z důvodu nezaměstnanosti uspokojeny nemá.

5. psychiatrické diagnózy

Psychiatrické diagnózy mohou také vést ke vzniku a rozvoji domácího násilí – jsou to např. sexuální deviace, psychopatie, schizofrenie, obsedantní myšlení atd.

2.3 Klasifikace pachatelů

V odborné literatuře, ale i na internetových stránkách se můžeme setkat s různými klasifikacemi pachatelů domácího násilí.

Reálná a platná klasifikace pachatelů domácího násilí je velmi důležitá pro praxi. Byla by velmi užitečná v rámci zkvalitnění předpovědí vývoje násilného vztahu už v prvním kontaktu s rodinou či v době těsně po něm. Stěžejní je motiv násilníka k násilnému chování, který hraje důležitou roli při odhadech rizik dalších útoků a také při možnostech jeho nápravy a úspěšnosti případné terapie. I přes naléhavost potřeby praxe neexistuje všeobecně akceptovaná a empiricky ověřená typologie pachatelů, jež se dopouštějí domácího násilí. Výzkumní pracovníci nemají totiž přístup k celé variantě osob, která páchá na svých partnerkách různé typy týrání, a proto je obtížné provádět potřebné empirické výzkumy na celé populaci. [Čírtková 2008: 36-37].

Propracovanou typologii agresorů vytvořil Ivo Čermák ve své knize *Lidská agrese a její souvislosti*. Z této typologie vybraly autorky Bednářová, Macková a Prokešová do své publikace nejčastější typy pachatelů domácího násilí:

Emocionálně reaktivní typ násilníka

Tento typ agresora je charakteristický pohotovostí k agresi, výbušností, zvýšenou impulzivitou a snadnou vznětlivostí. Nedokáže ovládat své chování a pocity, nechá se velmi snadno vyprovokovat. Agrese v tomto případě vzniká jako reakce na vnější podnět, v jehož důsledku násilník ztrácí kontrolu nad svými reakcemi. Nebezpečné je, že jeho útoky mohou být impulzivní, protože má narušenou sebekontrolu. V afektu napadne kohokoliv.

Instrumentální typ násilníka

Tito násilníci jsou agresivní jen tehdy, pokud chtějí vědomě uspokojit své potřeby a dosáhnout svého cíle (moc, peníze...). Jejich silnou potřebou je ovládat druhé, chovají se chladně, jsou žárliví, podezíraví a majetnickí. Jednají takticky, neboť chtějí oběti ublížit. Mohou mít vyšší vzdělání, často se označují jako lidé „dvojí tváře“.

Násilníci nadměrně kontrolující své agresivní impulzy

Tito lidé jsou puzeni k agresi intenzivně, ale dokáží se ovládat. V určité situaci však mohou vybuchnout a agrese je velmi silná a náhlá. Poté se stydí, omlouvají se a vracejí ke svému původnímu chování. V obětech to vyvolává překvapení, neboť se s tím předtím nikdy nesetkaly. Okolí je vnímá jako slušné a zdvořilé, proto mohou být také označeni jako lidé „dvojí tváře“.

Násilníci mající potěšení z krutosti

Násilníci mající potěšení z krutosti jsou osoby s psychopatickými rysy. Páchají násilí, aby viděli a slyšeli někoho trpět, neboť je to těší. Tento typ není mezi pachateli domácího násilí až tak častý.

Psychopatické osobnosti

U těchto lidí je typická manipulace s emocemi, lhaní, nízké sebevědomí, nedokáží ovládat své chování, nejsou schopni stanovit si reálné cíle a navázat dlouhodobý vztah, jsou necitelní a nezodpovědní, chovají se antisociálně... [Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 48-50].

Jiné dělení pachatelů domácího násilí vychází z amerického kriminologického výzkumu L. W. Shermana z roku 1992, pojmenovaného jako Minneapoliský experiment. Jeho hlavním cílem bylo zjistit nejefektivnější policejní opatření v kontaktu s domácím násilím. Ve výsledcích se ukázalo, že pro některé skupiny osob má odstrašující účinek hrozba sankcí. Za rozhodující veličiny v tomto ohledu byly označeny hlavně zaměstnanost (zaměstnaný versus nezaměstnaný) a rodinný vztah (manželství versus partnerství). Zjistilo se i to, že čím je pachatel závislejší na svém sociálním okolí, sociálních vazbách a procesech přizpůsobení se, tím citlivěji reaguje na negativní sankce, na jejichž základě může ztratit důvěryhodnost u svého okolí. [Čírtková, Vitoušová in Matoušek, Kodymová, Koláčková 2005: 229].

Na základě vlivu Shermana se pachatelé domácího násilí začali členit na dvě skupiny: domácí násilník s „dvojí tváří“ a sociálně problémový pachatel. Tímto se prakticky rozlišuje pachatel z vyšších a pachatel z nižších sociálních vrstev, přičemž četnost výskytu lze pouze odhadovat. Přesné statistiky neexistují a experti se shodují v tom, že domácí násilí se hůře odkrývá v rodinách ze středních vrstev. [Čírtková, Vitoušová in Matoušek, Kodymová, Koláčková 2005: 229].

Vzorce násilného jednání pachatele jsou další možností, podle které lze členit pachatele domácího násilí. Pat Cravenová rozdělila pachatele takto: surovec, žárlivec, špatný otec, lhář, vyděrač, sexuální násilník, pán domu a psychický utlačovatel. Na základě údajů neziskových organizací, které se zabývají domácím násilím v České republice, je patrné, že u nás převládá typ „vyděračský surovec“, který praktikuje fyzické a psychické týrání.⁶

Další kategorizace agresorů je známá podle příčinných či spouštěcích mechanismů. Jsou rozlišovány typy: čistý domácí agresor, generalista, situační domácí agresor, na droze závislý domácí agresor a sadistický agresor. Rozdíly jsou patrné v okruhu osob, proti kterým je agrese směřována, či v podnětu, jenž vede k útoku. Dříve převládal názor, že nejfrekventovanějším spouštěčem je alkohol. Dnes se však většina odborníků přiklání k názoru, že mnoho pachatelů využívá alkohol jako záminku pro uskutečnění domácího násilí, neboť se tak později snáze vyvine, a to na základě snížené přičetnosti či nepřičetnosti.⁷

Jinou klasifikaci zpracovala Ludmila Čírtková, která rozděluje pachatele domácího násilí následovně: rozpadlý alkoholik, stresovaný slaboch, nepolepšitelný sadista, domácí násilník s dvojí tváří, normální násilník, reaktivní násilník a jiný pachatel.⁸

Z výše uvedeného je patrné, že opravdu nelze jednoznačně kategorizovat pachatele domácího násilí. Proto také existuje řada klasifikací, z nichž některé jsou si více podobné, jiné méně. Tyto klasifikace mají každopádně v dané problematice svůj význam. Pokud si totiž dokážeme agresora zařadit do konkrétní skupiny, snáze určíme, jakým způsobem je s ním třeba pracovat, na které stránky jeho osobnosti je třeba se

zaměřit, aby práce s ním měla požadované výsledky. O práci s pachatelem více v následující kapitole.

2.4 Práce s pachatelem

Nestává se pravidlem, že by násilné jednání ze strany muže bylo zastaveno tím, že „přijde k rozumu“ a ze dne na den se vším přestane. Právě naopak. Ukončení násilí bývá zpravidla zásluhou žen, a to buď proto, že odejdou od partnera, nebo se do celé věci zapojí policejní, justiční či jiné složky. [Buskotte 2008: 127].

Ženy se však většinou ani se svým partnerem rozejít nechtějí, mnohem častěji si přejí, aby se usměrnil, aby neměl cholerické záchvaty žárlivosti, aby se uklidnil a aby se naučil jednat klidně a mírně. [Buskotte 2008: 127].

Velmi často používají pachatelé k ospravedlnění svých agresí jisté obranné mechanismy, které jim slouží k uchování pozitivního sebeobrazu. Jsou to například:

- přesun viny na oběť – „Říkal jsem, aby to nedělala“,
- popření, minimalizace viny – „Když dostanu vztek, nejsem schopen se ovládnout“,
- racionalizace násilného jednání – „Dělám to pro její dobro“.

Hlavním cílem terapeutických programů by mělo být rozbití těchto obranných mechanismů, protože jenom tak může pachatel přijmout odpovědnost za své chování a změnit ho. [Voňková, Spoustová 2008: 54].

Právě proto, že agresivní chování je způsobeno tím, že pachatel se v krizové situaci nevhodně zachová, musí bezpodmínečně dělat něco sám se sebou. Ve většině případů je nutná profesionální péče, dobrá vůle zde opravdu nestačí. [Buskotte 2008: 130].

V této souvislosti považují za důležité věnovat několik odstavců situaci v České republice. V dubnu 2011 byl u nás schválen Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014, kde jedním z bodů je právě práce s násilnými osobami (podrobněji o Národním akčním plánu – viz kapitola 6, konkrétně 6.3). Přímou s pachateli domácího násilí pak pracují zejména organizace občanského sektoru.

Jednou z těchto organizací je SOS centrum Diakonie ČCE v Praze. Cílem je individuální práce s osobami se sklony k agresí, vytvoření a ověření metodik práce a působení směrem k veřejnosti v rozšíření pohledu na násilné osoby.

Další institucí je například Informační a poradenské centrum Viola. To poskytuje telefonické i osobní konzultace osobám s agresivními sklony, které v důsledku jejich chování opustil partner nebo se bojí rozpadu rodiny, kteří byli vykázáni a mají zájem o změnu a hledání jiných, přijatelnějších forem zvládnání krizových a stresových situací.⁹

Dále významnou pozici v této oblasti zaujímá i Adra v Hradci Králové, kde nyní probíhá projekt Práce s agresí v terapeutickém rámci.

K dalším organizacím, které mají pachatele domácího násilí ve svých cílových skupinách a snaží se s nimi účelně pracovat, patří Občanské sdružení Persefona v Brně a obecně prospěšná společnost – Centrum J. J. Pestalozziho v Chrudimi.

Nemalou roli v této oblasti hraje i Liga otevřených mužů. Toto občanské sdružení vzniklo v roce 2006 a je organizací pro muže, kteří o sobě přemýšlejí, zaměřuje se na kvalitu jejich života a možnosti jejího zvyšování. Liga vyznává následující filozofii – originalita, odpovědnost, otevřenost a odvaha.¹⁰ Laicky řečeno, muži, kteří jsou součástí této neziskové organizace, odmítají násilí jak na ženách, tak na dětech. Symbolem tohoto úsilí se stala bílá stuha.

Závěrem této kapitoly lze konstatovat, že neexistuje typický profil pachatele domácího násilí. Nicméně existují určité klasifikace, které rozdělují pachatele do skupin, a podle nich pak můžeme usuzovat na metody práce s nimi, na to, jakých rizikových faktorů je třeba se vyvarovat, popř. snižovat jejich vliv. Přestože pachatel je bezesporu ten „špatný“, je nezbytné věnovat dostatečnou pozornost i práci s ním, protože právě tímto způsobem lze předcházet dalšímu násilí a jeho eskalaci, která je v případech „nicnedělání“ téměř stoprocentní.

3. OSOBNOST OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ

V této kapitole se budu věnovat osobnosti oběti, tzn. oběti obecně, charakteristickým znakům, které se u ní zpravidla vyskytují, procesu viktimizace, kterým prochází, a nakonec se zaměřím na práci s ní.

3.1 Obecně o oběti

Oběťmi domácího násilí mohou být ženy, muži, děti či senioři. Má diplomová práce je zaměřena na domácí násilí na ženách, proto jsou mojí cílovou skupinou oběti domácího násilí ženy.

V naší kultuře jsou nejčastějšími oběťmi ženy, což vyplývá z patriarchálních tradic, jež předepisují ženě pasivitu a větší díl odpovědnosti za vztah, popřípadě i za rodinu. Tyto tradice i nadále přetrvávají, proto je domácí násilí častým tématem pro feminismus. [Matoušek 2003B: 56].

Žádný odpovídající profil oběti domácího násilí neexistuje. Za rizikový faktor bývá často označováno období dětství (v případě, že dítě bylo objektem nebo svědkem týrání). Na základě zahraničních výzkumů byly vyvráceny hypotézy o patologických rysech osobnosti oběti domácího násilí spočívající v masochizmu nebo hysterii. Oběť se může stát jakákoliv žena bez závislosti na věku, vzdělání, kultuře, ekonomickém statutu a stylu života. Je také dokázáno, že násilné partnerské soužití je nejzávažnějším manželským stresem. Důkazem je umístění chronického násilí ve vztahu na pátém místě na mezinárodní šestistupňové škále stresorů. [Voňková, Spoustová 2008: 65].

Existence násilí ve vztahu ukazuje na vztah nerovnoměrný, neboť jeden má moc a druhý se podřizuje. Žena jako oběť domácího násilí je sociálně izolována, materiálně závislá na partnerovi..., v tomto důsledku začíná postupně věřit, že partner je silnější a lepší, a proto má právo se takto chovat. U ženy začíná převažovat názor, že partner je věčně nespokojený, protože ona se špatně a nevhodně chová. V tomto případě odevzdává svou osobní moc či schopnost rozhodovat se svému milovanému muži. Nejprve je to z lásky, později proto, aby byl doma klid, a ještě později se z jejího způsobu fungování stane životní styl. [Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 33].

Velmi často ženy pociťují stud za to, co se jim stalo nebo co se jim děje a mají pocit, že o tom nemohou mluvit s nikým. Platí to především v případech, kdy násilí má

sexuální podtext, neboť ženy trpí pocity viny a nechtějí hledat pomoc. Bojí se odmítnutí nebo výčitek ohledně toho, že se do takové situace vůbec dostaly. [Conway 2007: 33].

3.2 Charakteristické znaky obětí domácího násilí

Není snadné rozpoznat týrané ženy, protože se stydí, popírají situaci a celkově vše před okolím tají. Stěžejní je pouze jejich chování, které vykazuje určité společné charakteristiky. U obětí lze pozorovat shodné či podobné znaky, které se týkají psychického stavu, vývoje v orientační rodině a verbálního i neverbálního projevu. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 16].

3.2.1 Psychický stav

Čírtková hovoří v souvislosti s psychickým stavem o syndromu týrané ženy, kterým nazývá „*soubor specifických charakteristik a důsledků zneužívání, které vedou ke snížené schopnosti ženy efektivně reagovat na prožívané násilí*“. Symptomy, jež se objevují u týraných žen, dělí do tří kategorií: příznaky **posttraumatické stresové poruchy, naučená bezmocnost a sebezničující reakce**. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 16].

- **posttraumatická stresová porucha**

Tímto termínem se označuje „*soubor různých poruch chování a prožívání včetně fyziologických reakcí (poruchy spánku, potivost, třes, nevolnost apod.), které vznikají jako důsledek extrémního stresového prožitku, přesahující běžnou lidskou zkušenost*.“ Posttraumatická stresová porucha postihuje přímo ohrožené osoby (oběti trestných činů, vojáky, oběti přírodních katastrof či teroristických útoků...), ale i svědky těchto událostí, kteří situaci přežili bez přímého ohrožení na vlastním životě. [Čírtková 2004: 130].

V rámci zjišťování rozsahu dopadu domácího násilí na oběť se vychází z těchto symptomů:

- Znovuprožívání traumatické situace ve dne, v noci, objevují se noční můry. Může se vyskytovat tendence, že traumatizovaní jedinci začnou vyhledávat podobné situace, které je poškodily. Jako příklad se uvádí následující - ženy,

které byly v dětství týrané či zneužívané, často navazují vztahy s agresivními muži.

- Únik před vším, co by vyvolalo vzpomínky na trauma.
- Vzrušení, které je nadměrné, a oběť je stále tělesně i citově připravená na trauma. Žena není schopna si odpočinout a uvolnit se, objevují se poruchy spánku.

Pokud se posttraumatická stresová porucha neléčí, může vést až ke změně osobnosti. Mohou jí trpět i nepřímé oběti (například děti v roli svědků domácího násilí mezi rodiči) především v případech dlouhodobého soužití. [Voňková, Spoustová 2008: 73-74].

- **naučená bezmocnost**

Naučená bezmocnost spočívá ve snížení schopnosti převzít odpovědnost a vládu nad svým životem. Oběť nemá šanci násilí zastavit, každý její pokus končí neúspěchem, proto po určité době přijímá pasivní postoj. Začíná být vyčerpaná a nemá dostatek sil. Po čase rezignuje a nevěří, že by jí někdo dokázal pomoci. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 16].

Herman (2001) však považuje toto pojetí za chybné, neboť ukazuje oběť jako apatickou a nepřipouští existenci velmi živého a složitého vnitřního boje, který žena podstupuje. Herman je přesvědčen, že se oběť naučila rezignaci jen díky tomu, že veškeré její pokusy končí neúspěchem. Žena se ale v žádném případě nevzdává. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 16].

- **sebedestruktivní reakce**

Jsou to takové reakce, které neodpovídají situaci, jsou nelogické a obtížně pochopitelné. Jedna taková reakce se označuje jako Stockholmský syndrom. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 17].

Jedná se o specifickou pozitivní emoční i afektivní vazbu a závislost oběti na pachateli. Pojem se datuje od roku 1973, kdy byla ve Stockholmu přepadena banka a zadržena rukojmí. Vyjednávání trvala dlouhých 130 hodin a po propuštění považovala rukojmí únosce za své ochránce. Naopak policisty považovali tyto lidé za nepřátele. Následně rukojmí svědčila u soudu ve prospěch únosců a pořádala sbírky na zaplacení právních zástupců. Vzniká tak emocionální vztah, který se vyznačuje závislostí mezi zajatcem a únoscem. Stockholmský syndrom je charakteristický čtyřmi podmínkami: pachatel vyhrožuje oběti zabitím, život oběti je závislý na rozhodnutí násilníka,

jednostranné hodnocení situace určuje násilník (oběť je izolována) a pachatel projevuje oběti určitou laskavost. ¹¹

Oběti domácího násilí trpí i depresemi a úzkostmi. Nejčtenějšími emocemi jsou strach, stud, pocit viny, selhání a bezmoc. Pocity radosti a uspokojení se nedostávají, neboť pozitivní emoce jsou redukovány v důsledku strachu. Často se objevují i psychosomatické poruchy, ve větší míře pak ekzémy, nechutenství, migrény, bolesti hlavy a páteře, bolesti zažívacího ústrojí apod. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 18].

3.2.2 Vývoj v orientační rodině

[Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 18-19].

Orientační rodina je velmi důležitá, neboť právě tam dítě získává základní sociální zkušenost. V případě, že je přítomno násilí, přebírá takové chování jako normu. Pokud se otec chová násilně vůči ženě, přebírá i dítě negativní vzorce chování. Dítě se s tím identifikuje a přijímá násilí jako jednu z běžných variant sociálního chování, neboť se s tím setkává u osob pro něj významných.

Často se stává, že se dívky identifikují s matkou (obětí domácího násilí) a naučí se násilné chování tolerovat a přijímat. Poté si vybírají i násilné partnery a zažívají to, co jejich matky. Opakuje se tedy stejný vzorec, který se označuje jako transgenerační přenos – žena přejímá roli oběti.

Dalšími riziky vyrůstání v rodině s přítomností násilí pak v dospělosti jsou: problémy se sebepojetím, negativní sebehodnocení, problémy se zvládnutím partnerské a rodičovské role. Zpravidla mají oběti nižší vzdělání a s tím spojené problémy při hledání zaměstnání. Důsledkem může být velmi nízká sociokulturní úroveň, kterou nemají ženy možnost zvýšit, pokud jsou to matky samoživitelky.

3.2.3 Verbální a neverbální projevy

[Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 20-21].

Žena je vůči okolí opatrná, jeví se jako ostražitá a svou situaci zamlčuje nebo bagatelizuje, protože se za ni stydí. V rámci osobního setkání si lze obvykle všimnout, že neudrzuje oční kontakt, nemá zřetelnou mimiku, její obličej působí vyhasle.

Neprojevuje ani radost ani smutek. Intonace hlasu je často jednotvárná a gestikulace minimální.

Na základě nízkého sebevědomí může žena působit nerozhodně a submisivně. Pokud se připojí ještě symptomy posttraumatické stresové poruchy (např. zvýšená dráždivost, kdy žena reaguje neadekvátně), zvyšuje se i riziko, že okolí ji bude hodnotit negativně a jeho chování nebude vůči ní citlivé.

Z výše uvedeného je zřejmé, že i když neexistuje jednotný profil oběti domácího násilí, existuje řada charakteristických znaků, které jsou těmto ženám společné. Jsou spojeny s verbálními i neverbálními projevy, souvisí s rodinou, z níž žena pochází a patří mezi negativní dopady na její psychický stav. Je třeba věnovat jim dostatečnou pozornost, abychom je rozpoznali a byli schopni takové ženě pomoci.

3.3 Viktimizace

Pojmem viktimizace se označuje proces, kdy se oběť potencionální stává obětí skutečnou. Může se stát, že se na průběhu tohoto procesu podílí i chování oběti – vina nebo zavinění oběti (termín zavinění nemá nic společného s trestně právním pojmem zavinění). Chování oběti může někdy na pachatele působit provokativně, v jiných případech oběť žádnou příčinu nezavádává. [Voňková, Spoustová 2008: 68].

Vlastní útok na oběť je počátkem viktimizace, ne však koncem. Na základě výzkumů a praxe je doloženo, že z psychologického hlediska je újma způsobená trestným činem, úvodním dějem, na nějž se navazují další události, které jsou pro oběť velmi zraňující. Viktimizace má tedy svou dynamiku, která překračuje přímé a bezprostřední důsledky spáchaného trestného činu. [Čírtková, Vitoušová a kol. 2007: 12].

Zpravidla se rozlišuje viktimizace primární a viktimizace sekundární.

Primární viktimizace

Zde se jedná o poškození, která jsou spojena s újmou na základě spáchaného trestného činu. V rámci primární viktimizace panuje představa, že vše pro oběť začíná a končí právě trestným činem. Nežádá oběť od svého okolí slýchává: „*Bud' rád(a), že to nedopadlo hůř. To nejhorší máš za sebou....*“ Tyto výroky se však mívají účinkem, neboť oběť i nadále bude o činu přemýšlet a všechny skutečnosti se jí budou vracet na mysl. Újma, která vznikla, zahrnuje tzv. primární rány, které jsou trojího druhu:

- **fyzická újma** – narušení fyzické integrity, které začíná lehčím zraněním a končí těžkým ublížením na zdraví či smrtí,
- **finanční újma** – ušlý zisk, náklady na léčení, poškození nebo ztráta majetku,
- **emocionální újma** – může mít rozmanitou podobu, souvisí s prožíváním, je velmi individuální [Čírtková, Vitoušová a kol. 2007: 12-14].

Sekundární viktimizace

Oběť je vždy nastalými skutečnostmi stresována. Tím, že bude muset komunikovat s odbornými pracovníky, policisty, soudy..., bude stresována ještě ve větší míře. O sekundární viktimizaci se jedná tehdy, když proces oznámení nebo zveřejnění trestného činu doplní další zraňování oběti. Typické zdroje sekundární viktimizace jsou: orgány činné v trestním řízení, média a okolí oběti. Objevují se i tzv. sekundární rány, které jsou též trojího druhu:

- **pocit nespravedlnosti** – nedostatek informací oběti, opožděné nebo odkládané jednání u soudu, vyšetřování pachatele na svobodě apod., je nutné oběti poskytnout vysvětlující informace,
- **pocit nedůstojnosti** – vliv mají média, necitlivě vedené výslechy či nevhodné reakce okolí,
- **pocit izolace** – souvisí s mýtem o spoluzavinění, postoj okolí k obětem se mění, vytrácí se přirozenost a mění se ve strojenost, oběť prožívá vnitřní psychickou dezintegraci (vyvolává nepříjemné pocity i v těch, kteří se snaží oběti pomoci)

[Čírtková, Vitoušová a kol. 2007: 16-20].

Primární viktimizaci nelze předejít, neboť je v rukou pachatele. Sekundární viktimizaci však předejít lze, například vhodnou komunikací s obětí či vhodnou podporou při vyrovnávání se s traumatickým zážitkem. [Čírtková, Vitoušová a kol. 2007: 22].

Na rozdíl od Čírtkové, Voňkové a Spoustové ve své knize mluví i o **viktimizaci terciární**, která souvisí s tím, že oběť se nemůže vyrovnat se spáchaným trestným činem. Terciární viktimizace se liší u obětí domácího násilí a obětí, které jsou napadeny neznámým člověkem. Násilné činy, jež jsou spáchány někým „zvenčí“, zanechají

v oběti pocity, že svět je nepředvídatelný a kdykoliv se může něco komukoliv stát. Naopak útoky, které pocházejí od blízké osoby, vyvolávají v oběti nízké sebevědomí a pocity vlastní viny. Právě toto může velmi znesnadňovat případný odchod od násilného partnera. [Voňková, Spoustová 2008: 69].

3.4 Práce s obětí domácího násilí

K ženě jako oběti domácího násilí se musí přistupovat velmi citlivě a s pochopením. To samé platí i v rámci práce s dětmi, které se s domácím násilím setkávají u svých rodičů (viz následující kapitola).

Práce s obětí domácího násilí je vcelku přehledně uvedena na internetových stránkách občanského sdružení Rosa, kde se popisuje, jak oběti pomoci a čeho se vyvarovat.

Jaké zásady tedy platí pro pomoc oběti domácího násilí? ¹²

- přístup s pochopením, bez výčitek a obviňování, dát najevo, že není odpovědná za chování svého partnera,
- nehledat příčiny násilí – nikdo nemá právo působit bolest druhému,
- dát oběti najevo, že podobnou situaci zažívají i jiné ženy,
- vysvětlit jí, že její bezpečnost a bezpečnost dětí jsou na prvním místě,
- být vnímaví, nenutit k popisu detailů,
- nabídnout pomoc (doprovod k lékaři, na policii...), poskytnout kontakty na specializovaná centra, nenutit, mít pochopení pro její rozhodnutí (například když nechce partnera opustit),
- nechat ji, aby se sama rozhodla, nenutit svůj navržený plán,
- probrat s ní, jak případně bezpečně opustit domov (opět nenutit, pokud by se při opuštění domu či bytu cítila ještě ve větším nebezpečí).

A čeho se vyvarovat? ¹³

- nehledat příčiny,
- nic nevyčítat,
- neříkat jí, co má dělat,
- nerozhodovat za ni,

- neradit, aby se případně k partnerovi vrátila + nenavrhnout, že s partnerem promluvíme,
- nepokoušet se „zachránit“ ji rychlými řešeními.

Závěrem této kapitoly můžeme konstatovat, že podobně jako u pachatele, ani u oběti domácího násilí nelze hovořit o jejím typickém profilu. Existují ale určité charakteristické znaky, s nimiž se u ní zpravidla setkáváme. Týkají se psychického stavu, vývoje v orientační rodině a verbálního i neverbálního projevu a jsou spjaty s procesem viktimizace, kdy se potenciální oběť stává obětí skutečnou. Právě oběti je třeba věnovat dostatek pozornosti, účinně pracovat na odstraňování nebo alespoň minimalizaci dopadů domácího násilí, aby mohla vést opět normální život. I z tohoto důvodu je možností pomoci pro oběti domácího násilí věnována celá kapitola č. 5.

4. DÍTĚ MEZI PACHATELEM A OBĚTÍ DOMÁCÍHO NÁSILÍ

4.1 *Obecně o dětech jako obětech násilí mezi rodiči*

Na základě odborných poznatků má přítomnost dětí při domácím násilí vliv na jejich psychický a sociální rozvoj, neboť jsou vystaveny psychickému týrání v rámci útrap své matky a osvojují si tak nežádoucí vzorce chování do budoucna. V případech domácího násilí jsou podle Úmluvy o právech dítěte porušována tato práva: právo na přežití, právo na rozvoj, právo na ochranu a právo na participaci (spoluúčast při rozhodování o skutečnostech, které se dítěte týkají). [Voňková 2010: 34].

Velmi často se stává, že právě děti jsou jedinými svědky násilí mezi rodiči a neexistuje nikdo jiný, kdo by mohl svědčit o okolnostech, jež probíhají za „zavřenými dveřmi“. [Pokorná in Marvánová-Vargová, Pokorná, Toufarová 2008: 79].

Děti, které vyrůstají v násilném prostředí, jsou vážně ohroženy nejen nastalou situací, ale i jejich škodlivými důsledky na jejich vývoj a budoucí život. I když existují linky důvěry a mnoho organizací na pomoc ohroženým dětem, specifickou problematikou násilí mezi rodiči se žádná z nich nezabývá. Nemají tedy mnoho možností, kam se obrátit s žádostí o pomoc. V případě, že je dítě vystaveno násilí v rodině, ztrácí potřebnou podporu a zázemí od svých rodičů. Je pro něj obtížné obrátit se na třetí, pro něj cizí osobu a podělit se s ní o své trápení. [Pokorná in Marvánová-Vargová, Pokorná, Toufarová 2008: 80].

V tomto případě je velmi důležité, aby tyto děti měly možnost zpracovat si traumatické prožitky v rámci psychologické pomoci, která může být buď individuální, nebo skupinová. V opačném případě nemají mnoho šancí žít plnohodnotný život, který by byl od násilí zcela oproštěn. [Pokorná in Marvánová-Vargová, Pokorná, Toufarová 2008: 80].

Ve svém důsledku domácí násilí ničí bezpečné prostředí rodiny, kde děti nalézají svůj klid a svou identitu. Osvojují si nesprávnou představu o tom, jak se k sobě mají dva dospělí lidé chovat. Často trpí rozpolceným pocitem mezi matkou a otcem (milují svého otce, ale zároveň ho i nenávidí za to, co matce provádí). Na jednu stranu nechtějí ztratit kontakt s otcem, ale na druhou stranu mohou cítit, že vztah, který chtějí udržet, není uspokojivý. [Conway 2007: 97].

I když si většina dospělých myslí, že děti o násilí v rodině neví, opak je pravdou. Děti jsou velmi vnímavé a mohou pociťovat, že násilí je jejich vinou. Jejich život utváří zážitky každodenního křiku, bití, strachu o své rodiče či o sebe sama. Trpí i tím, že není v jejich silách, aby násilí zastavily. Děti v násilných domácnostech mnohdy nedostávají péči, kterou potřebují, neboť sama matka zažívá příliš mnoho bolesti na to, aby se mohla o ně dobře postarat. Často se u těchto dětí také objevují problémy se spaním, ve škole, ve vztazích s ostatními, jsou smutné a vystrašené. Jako důsledek může vzniknout i negativní sebehodnocení a špatné mínění o sobě samých.¹⁴

4.2 Vývoj dětí v rodinách s domácím násilím

Jestliže dítě vyrůstá v prostředí, kde je násilí na denním pořádku, lze předpokládat, že to ovlivní jeho vývoj. I když násilí není primárně zaměřeno na dítě, je považováno dle Světové zdravotnické organizace za dítě týrané. Právní řád v České republice však s tímto výkladem nepočítá. [Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 38].

U dětí, jež vyrůstají v násilném prostředí, je patrná naprostá bezmoc. Matky i okolí často od starších dětí očekávají pochopení situace, ale v době, kdy se žena rozhodne situaci řešit, už ji přijaly jako realitu (otec už získal všechna práva, i právo na násilné chování). [Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 39].

Děti, které jsou svědky domácího násilí na své matce, často hledají vinu samy u sebe a cítí se odpovědné (například vidí příčinu v tom, že zlobí, že doma nepomáhají, že se špatně učí...). Mohou se však přiklánět na stranu otce a hledat vinu v matce. Díky tomu se naučí respektovat násilné chování k udržení převahy a zneužívání moci. Ve svém důsledku nejsou rodiče schopni vytvořit v rodině bezpečné a akceptující prostředí. Existuje tam pouze napětí, které je zdrojem úzkosti a nejistoty. [Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 40].

U těchto dětí se také zpravidla objevují problémy se sociální adaptací – apatičnost, odtažitost, nedůvěřivost, nepřiměřené agresivní reakce. Velké nebezpečí tkví i v tom, že děti se identifikují s osobami, které jsou pro ně blízké a významné. Chlapci mívají problémy s agresí již v mateřské školce a dívky se většinou naučí násilné chování tolerovat a opakují stejný vzorec – vybírají si násilné partnery. [Bednářová, Macková, Prokešová 2006: 41].

V mnoha případech se ženy snaží udržet v rodině zdání, že se nic neděje a pokud si děti všimnou znaků násilí (pláč, modřiny, smutek...), matka si vymyslí nějaké přijatelné

vysvětlení. Děti i nadále mohou cítit napětí, ale příčina nebyla pojmenována. Matka může otcovo chování omlouvat a snažit se, aby nebyl narušen vztah dětí k otci. Tím pádem se však děti včas nedozví, že násilí je nutné odmítnout a nikdo nemá právo se chovat hrubě k druhému. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 21].

U dětí staršího věku se naopak může stát, že žena s dítětem své problémy otevřeně probírá. Děti však na to nejsou dostatečně emocionálně a sociálně zralé. V tomto důsledku se dostávají do rolí „partnerů“, s kterými matka konzultuje svá rozhodnutí a vyžaduje od nich pochopení. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 21].

Žena se po letech může rozhodnout, že partnera opustí. Dítě se však již adaptovalo a nechápe, proč by mělo opustit svůj domov a své kamarády. Především děti staršího věku odmítají s matkou odejít, což je pro ni velmi stresující a neřešitelná situace. Z tohoto důvodu se nezdá stává, že se rozhodne s násilným partnerem zůstat. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 21].

4.3 Práce s dítětem ohroženým domácím násilím

Pokud je rodina zasažena domácím násilím, je třeba při hodnocení chování dítěte dbát na tyto faktory:

- pocity viny u dítěte,
- nedůvěra dítěte k dospělému okolí,
- vytvoření adaptačních konstrukcí pro pochopení situace („*Kdyby máma líp vařila a starala se o nás, nemusel by se táta rozčilovat.*“),
- chápání nastalé situace jako normální,
- strach z otce, který má moc,
- zmatené pocity a vztahy ke členům rodiny,
- snaha vyhovět dospělým, odpovídat na otázky podle přání dospělých,
- obavy dítěte vyjádřit strach či lásku k otci

[Wünschová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 65].

Velmi důležité je zjistit skutečné funkční postavení dítěte v rodinném systému, tedy zjistit, jakou úlohu a roli v rodině plní. Odborníci se snaží zjistit:

- jakou funkci dítě má („*partner matky, tatínkovo zlatíčko, maminčin mazánek, ten chcípák, co se nepovedl...*“),
- jak dítě hodnotí samo sebe, jak jej hodnotí rodiče a sourozenci,
- zda některý sourozenec přejímá rodičovské kompetence,
- zda některý sourozenec nenahrazuje roli partnera,
- zda existují nějaké rodinné koalice a jak fungují,
- zda je násilí zaměřeno stejně či rozdílně na všechny sourozence,
- zda je rozdíl v péči o dívky či chlapce, o děti vlastní či nevlastní,
- jak často, kým, za co a jakým způsobem jsou děti trestány

[Wünschová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 66].

Vedení rozhovoru s dítětem je velmi složité a patří mezi nejkomplicovanější úkoly. Ti, co rozhovor vedou, si musí být vědomi situace dítěte, jeho věku, psychické kondice, jeho prožívání a chování. Vyvarovat by se měli:

- vyvolání dojmu, že výpověď dítěte je stěžejní pro celkové hodnocení situace v rodině,
- jednání s dítětem jako s dospělým,
- nevhodně voleným otázkám, které v dítěti mohou vyvolat ještě další pocity viny, např. „*Jak je to možné?*“,
- sugestivním otázkám

[Wünschová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 67].

Zásady pro rozhovor s dítětem:

- dát dítěti najevo, že se jedná o jeho zájem, nikoliv o zájem rodičů,
- mluvit srozumitelně, pravdivě, vysvětlit situaci, důvody rozhovoru, co se bude s výpovědí dít dál,
- jednat bez přítomnosti rodičů,
- snížit stres (vhodné prostředí, nabídnout nápoj),
- vést rozhovor přiměřený věku a schopnostem,
- zvážit, zda je třeba přítomnost jiného odborníka, například psychologa,
- klást co nejvíce otevřené otázky,
- vyjadřovat porozumění, snažit se zrcadlit jeho pocity,
- nemluvit špatně o rodičích, pouze o špatném chování rodičů,

- být si vědom vlastních projekcí a v případě pochyb předat případ kolegovi,
- pomoci rodině, aby situaci vyřešila sama, nejlepší je aktivní spoluúčast rodiny na tvorbě individuálního plánu,
- přijít do prostředí dítěte,
- dávat pozor i na neverbální projevy

[Wünschová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 67].

Z této kapitoly je zřejmé, že domácím násilím trpí také dítě. Je postaveno mezi pachatele – otce a oběť – matku, což není vůbec jednoduchá situace. Naopak, zpravidla mívá výrazně negativní dopad na další život dítěte. Nezřídká se samo cítí za danou situaci zodpovědné a přenáší si agresivní vzory chování do vlastní rodiny, kterou v dospělosti zakládá. A právě tomu je nutné zabránit. Proto také odborníci věnují značnou pozornost práci s dítětem, na jaké konkrétní aspekty se při zkoumání rodinné situace zaměřit, čemu konkrétně se vyvarovat a na co naopak klást hlavní důraz, aby pomoc byla co možná nejúčinnější.

5. POMOC OBĚTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ

V následující kapitole se budu věnovat tématu pomoci obětem domácího násilí. Konkrétně zmíním doporučení, jak se bránit domácímu násilí, bezpečnostní plán, krizovou intervenci a instituce, jež obětem pomáhají. Jako sociální pracovníci se s oběťmi domácího násilí můžeme setkat, proto si myslím, že je velmi důležité alespoň rámcově znát možnosti, které jim můžeme nabídnout za účelem řešení jejich nelehké situace.

5.1 Doporučení, jak se bránit domácímu násilí

Dle Bony - Linky pomoci obětem domácího násilí existuje sedm základních doporučení, jak se bránit domácímu násilí.

1. Nikdo není povinen snášet ponižování ze strany partnera, domácí násilí není normální jev.
2. Oběť se nemá za co stydět, není to její vina. Chyba je v násilníkovi, je to jeho ostuda.
3. Je nutné jednat ihned, neboť první projev násilí je pouze začátek. Oběť by neměla věřit slibům a omluvám, násilník se totiž nezmění.
4. Pokud selže pokus oběti o zastavení násilí, je nutné vyhledat pomoc – právník, policie, organizace pro pomoc obětem, azylové domy...
5. V případě akutního nebezpečí ihned volat policii.
6. V případě zranění nebo zdravotních či psychických problémů je nutné okamžitě vyhledat lékaře. Důležité je ho informovat a žádat zápis do zdravotní dokumentace.
7. Nevzdávat to, hledat pomoc a podporu. Vše se dá řešit.¹⁵

5.2 Bezpečnostní plán

Vypracování bezpečnostního plánu je důležité, neboť ve vyhrocené situaci může žena začít zmatkovat. Tento plán je nutné vypracovat dopředu, aby se s ním žena důkladně seznámila a věděla, co v daném okamžiku dělat.

Na webových stránkách Bílého kruhu bezpečí je bezpečnostní plán popsán následovně:¹⁶

- uschovat si u osoby, které žena věří, náhradní klíče, oblečení, důležité dokumenty, lékařské předpisy a peníze,

- uschovat si všechny důkazy o fyzickém násilí, například fotografie modřin a zranění, roztrhané oblečení apod.,
- naplánovat nejbezpečnější dobu k případnému útěku,
- říci někomu, co se doma děje, nosit u sebe telefonní čísla přátel, příbuzných a azylových domů,
- říci dětem pravdu, nepopírat, určit jim bezpečné místo v bytě či domě (uzamykatelný pokoj), poučit je, že jejich úkolem je dostat se do bezpečí nikoliv matku ochraňovat,
- domluvit si signál se sousedy (například že venku rozsvícené světlo signalizuje žádost k sousedům, aby zavolali policii atd.),
- nestydět se oslovit odborníky nebo příbuzné.

Může se však stát, že situace už není pouze vyhrocená, ale že už jde o život. V tomto případě platí tyto zásady:

- volat policii,
- pokud je žena napadena během volání na policii – nechat telefon vyvěšený, mluvit a křičet,
- pokud přijede policie, měla by s ní žena jít do jiného pokoje, aby mohla mluvit bez přerušování,
- pokud je žena zraněna, měla by jít na pohotovost k lékaři a oznámit, co se stalo, požádat lékaře, aby vše zdokumentoval a napsal zprávu,
- po útoku hned neuklízet dům – důkazy (roztrhané oblečení, chomáče vlasů, rozbité sklo...) uložit do igelitového sáčku a předat policii,
- vyfotografovat škody, dát vyvolat i s datem,
- zjistit jména a čísla zasahujících policistů,
- vyhledat pomoc odborníků.¹⁷

5.3 Krizová intervence

Než se začnu věnovat krizové intervenci u obětí domácího násilí, ráda bych zmínila obecnou definici krizové intervence.

Dle Yvonny Lucké je krizová intervence „specializovaná pomoc osobám, které se ocitly v krizi. Nejedná se o individuální psychologický zásah, ale také o zásah na úrovni rodiny, o sociální intervenci a v nutných případech také o intervenci

psychofarmakologickou, příp. spojenou s krátkodobou hospitalizací“. [Lucká in Matoušek a kol. 2003A: 129]. Pomoc by měla vycházet z hodnocení toho, co krizi vyvolalo, dále z posouzení klientových současných vztahů, jeho psychického stavu, z úrovně jeho životní adaptace v době před krizí, ze způsobů zvládnání dřívějších podobných situací a v neposlední řadě i toho, jak se v minulosti klient na krize adaptoval. Za hlavní cíl krizové intervence je považováno posílení klientových adaptačních schopností (usnadnit mu komunikaci s okolním světem, zprostředkovat náhled na danou situaci, pomoci s vyjádřením emocí, posílit sebedůvěru, aktivovat zdroje pomoci v jeho okolí a pomoci najít účelná řešení problému). [Matoušek 2003B: 98].

Krizová intervence, jež je zaměřena na oběti domácího násilí, může být trojího druhu. Buď se odehrává face-to-face (v poradnách), může mít i telefonickou, nebo jinou distanční podobu. Krizovou intervenci je možné provádět v aktuálně hrozící nebo probíhající násilné situaci, ve fázi přípravy odchodu od týrajícího partnera a ve fázi opuštění partnera. Každá fáze má svá specifika pomoci. [Špatenková a kol. 2004: 112].

Velký význam při krizové intervenci face-to-face hrají neverbální prvky i prostor, kde se konzultace uskutečňuje. Je nutné vytvářet takové prostředí, aby se zde člověk cítil bezpečně. Oběť v akutní krizi má často absenci základních potřeb (jídlo, pití, teplo, zbavit se bolesti...). Pokud je zraněná, je nezbytné zajistit lékařské ošetření či utlumení bolesti. Krizový intervent musí počítat i s tím, že osoba v krizi má často návaly horka, či zimy, vysychá jí v ústech nebo má zvýšenou potřebu chodit na toaletu. V těchto případech je tedy žádoucí zajistit dostatečné teplo, větrání, sklenici vody a přístup na toaletu. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 48].

V konzultační místnosti by měla mít žena možnost vybrat si místo, kam se posadit. Pracovník si sedne mírně bokem, jakoby do pomyslného rovnostranného trojúhelníku, jehož dva vrcholy tvoří pracovník a oběť. Toto posezení umožňuje oběti větší pocit bezpečí, než kdyby seděla přímo naproti pracovníkovi. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 48].

Telefonická krizová intervence může být pro pracovníky složitější než krizová intervence face-to-face, neboť nemohou pracovat s neverbálními projevy. Klienta pouze slyší a mají k dispozici pouze rytmus řeči, hlasitost, tempo, melodii, zabarvení hlasu, pauzy... Zvednout zvonící telefon se doporučuje po dvou až třech zazvoněních a celý hovor by neměl být ze strany pracovníka časově omezen. Telefonická krizová intervence u obětí domácího násilí trvá průměrně dvacet až třicet minut, někdy i déle.

Pracovník obětí vyslechne, umožní jí vyventilovat negativní emoce, zjistí zakázku, zaměří se na nejbližší budoucnost a dojedná minimální cíl (malý krok, který vede k řešení – například domluva osobního kontaktu). V závěru hovoru je nutné obětí ujistit, že může zavolat kdykoliv znovu. [Bednářová in Bednářová, Macková, Wünschová, Bláhová 2009: 47-48].

5.4 Instituce poskytující pomoc obětem domácího násilí

V situacích domácího násilí mohou pomoci zejména:

Lékaři

Lékaři a další zdravotnický personál se mohou dostat do kontaktu s oběťmi domácího násilí velmi často, především v případech ošetření po násilném útoku ze strany partnera. Podle mého názoru jsou to právě oni, kdo se mohou dozvědět o probíhajícím násilí na ženě jako první.

Ministerstvo zdravotnictví vydalo v roce 2008 metodický pokyn, který se mimo jiné týká i postupu lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím (skutečnosti z metodického pokynu, které se vztahují k domácímu násilí - viz příloha č. 2).

Policisté

Významnou změnu v této problematice přinesl až zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. Od 1. ledna 2007, kdy zákon nabyl účinnosti, je tak policie oprávněna v případech domácího násilí násilnou osobu ze společného obydlí vykázat. Vykázání je chápáno jako preventivní opatření, jež směřuje k ochraně ohrožených osob a je ukládáno bez ohledu na případnou trestněprávní kvalifikaci jednání ze strany násilné osoby. V době vykázání může být jednání násilné osoby vyšetřováno v rámci trestního řízení (pokud lze jednání kvalifikovat jako trestný čin), popřípadě je prováděno přestupkové řízení (pokud jednání nedosáhlo intenzity trestného činu).¹⁸ Podrobněji o institutu vykázání a o postupu policie je pojednáno v Závazném pokynu policejního prezidenta ze dne 27. listopadu 2006, který stanoví postup příslušníků Policie České republiky v případech domácího násilí (viz příloha č. 3).

Při řešení domácího násilí je pro policisty stěžejní diagnostická metoda SARA (Spousal Assault Risk Assessment). Vznikla v Kanadě a na jejím základě může proškolený policista zjistit rizikové faktory a odhadnout riziko dalšího domácího násilí. Metoda vznikla v Kanadě, poté byla upravena pro práci policistů ve Švédsku. Do České republiky se dostala díky Bílému kruhu bezpečí, o.s. a její české pojmenování je „SARA DN“. Obsahuje 15 otázek, na jejichž základě dokáže proškolený policista vyhodnotit situaci, zvážit hrozby a přijmout opatření ke snížení rizikovosti.¹⁹ Znění otázek je však interním materiálem policie a jakékoliv šíření je chráněno mezinárodním právem. Snahu o utajení otázek vidím jako přínosnou a vhodnou pro účelné řešení nastalé situace, neboť kdyby některý ze zúčastněných znal otázky dopředu, mohl by policistu ovlivnit ve vyhodnocování aktuálního stavu. Důsledkem by mohlo být ještě větší ohrožení oběti, popřípadě i dětí.

Soud

Oběti domácího násilí se mohou obrátit i na soud s žádostí o vydání předběžného opatření (§ 76 občanského soudního řádu) a požadovat, aby soud přikázal pachateli dočasně opustit byt (popřípadě i zákaz kontaktovat oběť). Opatření tohoto druhu bývá vydáno na dobu jednoho měsíce a před uplynutím lhůty lze žádat o jeho prodloužení – doba vykázání může být maximálně jeden rok.²⁰

V situaci, kdy pachatele vykázala Policie ČR, může oběť před skončením lhůty požádat soud o prodloužení vykázání či o zákaz vstupu – soud musí rozhodnout do 48 hodin.²¹

Státní zastupitelství

Na státním zastupitelství lze podat písemně trestní oznámení na pachatele domácího násilí (stejně jako na Policii ČR, v závažných případech i na kriminální policii ČR). Pokud žena podá trestní oznámení ve smyslu § 215a trestního zákona (týrání osoby žijící ve společném bytě nebo obydlí), nemusí v průběhu řízení dávat souhlas se stíháním pachatele.²²

Pro trestní oznámení jsou stěžejní tyto skutečnosti:

- kdo je násilná osoba (jméno, příjmení, adresa, datum narození),
- čeho se dopustila (popis situace),
- vůči komu (jméno, příjmení, adresa, datum narození),

- kde se to stalo (místo),
- kdy se to stalo (pokud je to opakovaně, nutné popsat historii násilí – kdy došlo k prvnímu a poslednímu napadení),
- zmínit případné svědky (jméno, příjmení, adresa, datum narození), pokud je žena nezná – nutné co nejvíce přiblížit jejich totožnost,
- popis chování oběti i pachatele (zda byla nějaká zranění, škody na majetku),
- popsat případné důkazy (fotografie z místa činu, lékařské zprávy, zbraň...).²³

Intervenční centra

Policie má povinnost doručit úřední záznam o vykázání do 24 hodin po jeho uskutečnění pracovišti intervenčního centra. Pokud žena nepřijde z vlastní iniciativy, bude ji intervenční centrum kontaktovat samo. Pracují tam odborně proškolení sociální pracovníci, kteří poskytují psychologickou podporu, sociálně–právní pomoc a informace, jež mohou pomoci v dalších rozhodnutích ohledně budoucího života. Tato intervenční centra mohou zprostředkovat i pomoc dalších pomáhajících služeb. [Voňková 2010: 15].

Intervenční centra začala v České republice fungovat od 1. ledna 2007 (tedy od té doby, co vešel v platnost zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím). Jejich hlavním posláním je poskytovat intenzivní krátkodobou intervenční pomoc ohroženým osobám, které jsou převáděny do dlouhodobější péče dalších organizací podle potřeby a přání ohrožených osob. Intervenční centra jsou povinna kontaktovat ženu do 48 hodin od předání informace policií. S centry se může spojit kdokoliv, kdo potřebuje pomoc, nezávisí to pouze na policejních orgánech. Pracovníci mají za úkol informovat ženu o jejích právech a o tom, jak lze aplikovat zákon v jejím konkrétním případě. Dále se pracovníci snaží ženám radit, jak chránit sebe a své děti, jaké jsou možnosti v oblasti právní, psychologické, finanční, sociální či terapeutické. [Buskotte 2008: 115].

V intervenčních centrech jsou poskytovány ambulantní, terénní nebo pobytové sociální služby. [§ 60a odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách].

Seznam intervenčních center v ČR je uveden v příloze č. 4.

Orgány sociálně právní ochrany dětí

Orgány sociálně právní ochrany dětí neřadíme sice mezi instituce pomáhající přímo ženám jako obětem domácího násilí, ale domnívám se, že je důležité je tu zmínit jako organizace, které těmto ženám pomáhají v péči o děti, nebo čistě jako organizace zaměřené na pomoc dětem jako obětem domácího násilí mezi partnery.

Zvýšení pravomocí orgánů sociálně právní ochrany dětí a posílení postavení dětí ohrožených domácím násilím přinesla novela zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, provedená zákonem č. 165/2006 Sb. Úplné znění zákona bylo vyhlášeno pod č. 373/2006 Sb., kde v oblasti ochrany před domácím násilím lze označit za klíčové následující.

- § 6 odst. 1 písm. g doplňuje okruh ohrožených dětí o děti, jež jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu, popřípadě násilím mezi dalšími osobami v domácnosti,
- právnické osoby (například školy, školská, zdravotnická a jiná obdobná zařízení) jsou povinny bezplatně sdělit orgánům sociálně právní ochrany dětí potřebné údaje + je rozšířen okruh státních orgánů, škol, školských, zdravotnických a jiných zařízení a pověřených osob, které mají oznamovací povinnost vůči orgánům sociálně právní ochrany v případech nezletilých dětí - § 53 odst. 1 písm. c,
- rozšiřuje se povinnost zdravotnických zařízení oznamovat orgánům sociálně právní ochrany dětí skutečnosti, jež děti mohou ohrožovat, v těchto případech neplatí zásada mlčenlivosti, která je stanovena zvláštními předpisy pro zdravotnická zařízení a jejich pracovníky + jsou upraveny i povinnosti zdravotnických zařízení při ošetřování úrazu dítěte, kde opět neplatí povinnost mlčenlivosti (upravena například v § 55 zákonu č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů - § 10 odst. 4, 5, 6, 7),
- zakládá se povinnost orgánům sociálně právní ochrany sdělovat orgánům činným v trestním řízení skutečnosti, které vyslovují podezření na spáchání trestného činu na dítěti nebo podezření, že dítě bylo použito ke spáchání trestného činu, že mezi rodiči nebo jinými osobami (které jsou odpovědné za výchovu) i dalšími fyzickými osobami k násilí dochází - § 51 odst. 5 písm. b,
- rozšiřuje se povinnost mlčenlivosti u pracovníků orgánů sociálně právní ochrany, pracovníků obce s rozšířenou působností a pracovníků zařízení sociálně právní ochrany, jež jsou povinni zachovat mlčenlivost o místě pobytu oběti

domácího násilí v rodině s dítětem, zproštění mlčenlivosti je možné pouze na základě písemného souhlasu osoby, v jejíž zájmu jednájí - § 57 [Voňková, Spoustová 2008: 152-153].

Neziskové organizace v České republice

Rozvoj činnosti nestátních neziskových organizací byl patrný po přijetí zákona o ochraně před domácím násilím. Část z nich přispěla k přenesení zákona do praxe, další část se soustředila na přímou, déle trvající pomoc osobám ohroženým domácím násilím + na pořádání seminářů pro odbornou i laickou veřejnost (se zaměřením na problematiku prevence před domácím násilím a pomoc obětem). Významné byly i celostátní kampaně osvětového charakteru, jejichž hlavním cílem bylo posílit veřejné mínění o nepřípustnosti domácího násilí. [Voňková, Spoustová 2008: 171-172].

Mezi nejznámější a největší organizace patří:

- **Bílý kruh bezpečí²⁴ – občanské sdružení, vznik 2001**

Posláním této organizace je pomoc obětem trestné činnosti, zlepšení právního postavení poškozených v trestním řízení a ve společnosti. Dále zvýšení informovanosti občanů i veřejné správy o problémech obětí trestné činnosti, zvýšení informovanosti o možnostech a prostředcích prevence kriminality, zejména o zásadách chování, které snižují riziko stát se obětí trestného činu. Bílý kruh bezpečí do svého poslání řadí i spolupráci s národními institucemi a mezinárodními organizacemi zabývajícími se pomocí obětem trestné činnosti a prevencí kriminality. V neposlední řadě sem patří i založení a správa nadace na pomoc obětem trestné činnosti.

Činnosti:

- bezplatná, bezprostřední, odborná a diskrétní pomoc obětem v síti poraden (morální psychologická i právní pomoc),
- spolupráce při tvorbě zákonů, zpracování a předkládání podnětů pro zákonodárné iniciativy,
- přednášky, kongresy, semináře, publikační činnost a vystupování v médiích,
- spolupráce s nestátními organizacemi a místní samosprávou České republiky,
- tvorba projektů,
- zlepšení materiálního postavení oběti trestné činnosti (podpora při získávání peněžité pomoci od státu, zprostředkování finanční pomoci z Nadačního fondu Filipa Venclíka, podpora konkrétních oprávněných zájmů oběti trestné činnosti).

Bílý kruh bezpečí navíc zřídil v roce 2001 tzv. Donu linku, což je telefonická krizová linka, která funguje nonstop a je určena pro osoby ohrožené domácím násilím, jejich příbuzné a známé.

- **ROSA** ²⁵ – od roku 1993 nadace, od roku 1998 občanské sdružení

Posláním této nestátní neziskové organizace je komplexní pomoc ženám (obětem domácího násilí), jejich dětem a prevence tohoto jevu. Součástí je i odborné specializované poradenství, krizová intervence, sociálně-terapeutické poradenství, vytvoření bezpečnostního plánu, poskytování utajeného azylového bydlení pro ženy a telefonická krizová pomoc pro všechny oběti domácího násilí.

ROSA spolupracuje se státními orgány (policíí, soudy, OSPODy), snaží se o zvyšování povědomí o této problematice, usiluje o zakotvení utajenosti azylového ubytování pro ženy zákonem a specifickými předpisy, pořádá preventivní vzdělávací aktivity pro školy, širokou i odbornou veřejnost, vydává informační letáky, brožury či zpravodaje, provozuje internetové stránky www.stopnasili.cz, kde je možné nalézt velmi užitečné informace pro oběti, svědky, lékaře, učitele...

- **Acorus** ²⁶ – občanské sdružení, vznik 1997

Acorus provozuje Psychosociální centrum Acorus, které poskytuje osobám ohroženým domácím násilím pomoc při překonávání nepříznivé sociální situace.

Všechny poskytované služby vychází především z individuálních potřeb uživatelů a uživatelek, respektují lidskou důstojnost, podporují rozvoj samostatnosti a začlenění do běžného života bez přítomnosti násilí.

Pomoc je poskytována prostřednictvím azylového domu, krizové pomoci a odborného sociálního poradenství.

- **proFem** – obecně prospěšná společnost, vznik 1993

Tato organizace se od svého vzniku věnuje poskytování poradenství a konzultacím ženských projektů a organizacím. V oblasti ženských lidských práv a násilí na ženách se zaměřuje na politický lobbying, vydávání publikací a bezplatné právní poradenství. ²⁷

Dále pořádá semináře pro odbornou i laickou veřejnost, každý rok vydává aktualizovanou právní příručku – „Vaše právo“. Velkým přínosem bylo uspořádání mezinárodního kongresu „Právem proti domácímu násilí“ v Praze v lednu 2007 v rámci programu EU Daphne II, který se zabýval aktuálními problémy pozitivního práva

trestního, občanského a rodinného z pohledu domácího násilí a účastnili se ho právníci a právničky ze 17 zemí světa. [Voňková, Spoustová 2008: 175].

Seznam všech organizací, které působí v České republice, a informace o nich jsou uvedeny v příloze č. 5.

Na závěr zmiňuji ještě **oddělení přestupků**, která nejsou často vyhledávaným místem ze strany obětí, nicméně žena se může obrátit i tam. Podle mého názoru fakt, že oddělení přestupků není často vyhledávaným místem, souvisí s nízkou měrou informovanosti. Myslím si, že samotné ženy ve většině případů nevědí, že se mohou obrátit i přímo na tuto instituci.

Z celkového množství případů domácího násilí se přímo na oddělení přestupků obrací výrazná menšina žen. Ve většině případů se toto oddělení dozvídá o domácím násilí až na základě spisů či oznámení prostřednictvím Policie ČR. [Vargová, Vavroňová 2006: 22].

V této části své diplomové práce věnované pomoci obětem domácího násilí jsem se snažila nastínit praktické rady pro ženy, které by jim mohly pomoci ubránit se dalšímu vývoji v domácím násilí. Rady, které na svých internetových stránkách uvádí Bona – Linka pomoci obětem domácího násilí, hodnotím jako velmi cenné a potřebné. Ve většině literatury se píše o bezpečnostních plánech, což je samozřejmě také velmi důležité, ale zmínka o doporučeních, jak se bránit, zde chybí, přičemž znalost těchto doporučení může být pro ženy v dané situaci zásadní.

Instituce, jež pomáhají obětem domácího násilí, jsou pro ně téměř nepostradatelné, je nezbytné, aby žena věděla, kam se může obrátit, kde hledat radu, pomoc, podporu, proto i jim je v této kapitole věnována značná pozornost.

6. LEGISLATIVA

V následující kapitole se nejprve věnuji zákonu č. 40/2009 Sb., trestnímu zákoníku a nejčastějším trestným činům, ke kterým může v rámci domácího násilí docházet.

V další části zmiňuji zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. Zákon vešel v platnost 1. ledna 2007 a je velkým průlomem v řešení problematiky domácího násilí.

Závěr kapitoly je pak věnován Národnímu akčnímu plánu prevence domácího násilí na léta 2011 - 2014. Tento Plán má sedm cílů, jejichž plnění je podle mého názoru v této oblasti na místě. Pozitivně hodnotím i to, že na vzniku se podíleli odborníci z praxe, kteří se s tím setkávají dennodenně, mají potřebné znalosti a zkušenosti a díky tomu mohou přinést užitečné připomínky.

6.1 Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a trestné činy, ke kterým v rámci domácího násilí nejčastěji dochází

Trestní zákon, který platil do 31. 12. 2009, byl přijat již v roce 1961 (Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákoník). Různí odborníci z justiční praxe (státní zástupci, advokáti a soudci, policisté, psychiatři...), ale i široká veřejnost usilovali o nový trestní zákon řadu let. Zmínění odborníci si nutnost změny uvědomovali v každodenní práci s trestním právem, pachateli a oběťmi trestné činnosti. V novém trestním zákoníku se tedy promítají zkušenosti a znalosti předních odborníků na trestní právo. Můžeme ho postavit na stejnou roveň moderních zákoníků jako u ostatních moderních demokratických zemí.²⁸

Je zde mnoho nových věcí, které doposud v trestním zákoníku zahrnuty nebyly. Pro účely této diplomové práce zmíním pouze **zprůsnění trestů za nejzávažnější trestné činy proti životu a zdraví a některých trestných činů proti svobodě a proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Objevují se zde i nové trestné činy jako například zabití či stalking.**

Stalking je považován za „ *specifickou variantu násilí. Jejím hlavním znakem je obsesivní upnutí se známého nebo neznámého pachatele na určitou osobu, kterou pak obtěžuje systematicky a úporně projevy nevyžádané a nechtěné pozornosti. Pachatel pronásleduje vyhlédnutou oběť dopisy, telefonicky, SMS i či vtíráním se do její blízkosti. Pronásledování může být motivováno různě. Pronásledovatelé často uvádějí pro své jednání povrchní, nepravé, zkradené motivy.*“ [Čírtková 2008: 53]. Stalking může být

tedy jakousi formou pokračování domácího násilí, když se žena rozhodne s partnerem rozejít. Tento fenomén zmiňuji pouze okrajově, neboť stalking sám o sobě je tématem pro samostatnou diplomovou práci.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník mimo jiné definuje i trestné činy, ke kterým nejčastěji v souvislosti s domácím násilím na ženách dochází. Jsou to:

- **trestné činy proti životu a zdraví**
 - § 140 vražda,
 - § 141 zabití,
 - § 145 těžké ublížení na zdraví,
 - § 146 ublížení na zdraví.

- **trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství**
 - § 168 obchodování s lidmi,
 - § 170 zbavení osobní svobody,
 - § 171 omezování osobní svobody,
 - § 175 vydírání,
 - § 177 útisk,
 - § 178 porušování domovní svobody.

- **trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti**
 - § 185 znásilnění,
 - § 186 sexuální nátlak.

- **trestné činy proti rodině a dětem**
 - § 199 týrání osoby žijící ve společném obydlí.

- **trestné činy proti majetku**
 - § 208 neoprávněný zásah do práva k domu nebo bytu.

- **trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných**
 - § 337 maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.

- **trestné činy narušující soužití lidí**
 - § 353 nebezpečné vyhrožování,
 - § 354 nebezpečné pronásledování

[Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník].

6.2 Zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím

Dne 1. ledna 2007 vstoupil v platnost zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, ve znění pozdějších předpisů – zákon o domácím násilí. Zákon vypracovala expertní skupina Aliance proti domácímu násilí, přičemž vycházela z předpokladu, že domácí násilí je komplexní problém, jenž nelze zvládnout pouze opatřeními ze strany policie. Vytvoření zákona bylo inspirováno především rakouským zákonem na ochranu před násilím v rodině z roku 1997, tzv. Gewaltschutzgesetz. Při řešení jednotlivých případů je důležitá spolupráce dalších složek, které jsou v kontaktu s ohroženými osobami, proto zmíněný zákon stojí na třech pilířích.²⁹

Prvním z pilířů je policejní zásah – uskutečňuje se na základě žádosti ohrožené osoby, jejích rodinných příslušníků či jiných osob a institucí, cílem je zastavení aktuálního násilí, a to prostřednictvím vykázaní. [Střílková, Fryšták 2009: 37-38].

Druhým pilířem jsou intervenční centra, jejichž hlavními úkoly jsou kontrola dodržování povinností uložených násilné osobě při vykázaní, psychologická, sociální a právní pomoc ohrožené osobě. [Střílková, Fryšták 2009: 38].

Třetí pilíř je zpracován jako občankosprávní řešení situace: ohrožená osoba má nárok navrhnout předběžné opatření, které by zajišťovalo prodloužení vykázaní, tato lhůta může být maximálně na dobu jednoho roku. Dále se v rámci občankosprávního řešení předpokládá, že ohrožená osoba bude navrhovat řízení ve věci samé (zejména rozvod, úprava styku s nezletilými dětmi, vypořádání majetku...). [Střílková, Fryšták 2009: 38].

Zmíněný zákon má preventivní funkci, neboť zavádí princip rychlé reakce proti násilné osobě, významnou měrou posílil roli sociálních služeb a sociální práci s oběťmi i původci domácího násilí. Jeho přijetím se Česká republika zařadila mezi státy s proaktivní reakcí na domácí násilí, neboť dříve institucím chyběl nástroj k intervenci,

jenž by zastavil domácí násilí, než dojde k závažné újmě na zdraví. Díky institutu vykázní zmizí jedna příčina domácího násilí – nulová reakce státu na rané fáze domácího násilí. Zákon zavádí spolupráci policie, justice a sociálních služeb, zavádí systémový, komplexní přístup k prevenci a ochraně před domácím násilím.³⁰

Přijetí zákona č. 135/2006 Sb. přineslo tedy mnoho pozitivního, nicméně tento zákon problematiku domácího násilí samostatně neupravuje, pouze novelizuje 5 již existujících zákonů v této oblasti:

- Zákon o Policii České republiky,
- Občanský soudní řád,
- Trestní zákon,
- Zákon o sociálním zabezpečení,
- Zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.

Znění zákona jsem uvedla v příloze č. 6.

Zákon, který byl v České republice přijat jako ochrana před domácím násilím, je samozřejmě důležitý jak pro oběti, tak pro pachatele. Zákon ale pouze mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím.

6.3 Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011 - 2014

Výše zmíněný Národní akční plán vznikl na základě podnětu Výboru pro prevenci domácího násilí a doporučení Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů. Je jedním z kroků systémového řešení této problematiky a navrhuje hlavní cíle a příslušná opatření jak v oblasti prevence, tak i v oblasti represe. Na jeho přípravě se podílela celá řada odborníků (ze státní správy, justice, akademické sféry a neziskových organizací).³¹

Základními východisky jsou: realizace základních kroků v oblasti prevence, vzdělávání a výzkumu, koordinovaná pomoc osobám ohroženým domácím násilím, zavádění terapeutických programů pro pachatele domácího násilí do praxe a zlepšování legislativního rámce celé problematiky. Jedním ze stěžejních cílů Národního akčního plánu je implementovat adekvátně a efektivně postupy pro předcházení a eliminaci domácího násilí tak, aby oběti nemusely být vystaveny porušování svých základních lidských práv a mohly žít bezpečně a důstojně.

Hlavní cíle Národního akčního plánu se týkají následujících oblastí:

1. Podpora osob ohrožených domácím násilím – cíl: zajištění dostupné a efektivní podpory osobám ohroženým domácím násilím.
2. Děti ohrožené domácím násilím – cíl: zajištění specifické a efektivní pomoci dětem ohroženým domácím násilím a prevence mezigeneračního přenosu násilných vzorců chování.
3. Práce s násilnými osobami – cíl: zajištění sociálních a terapeutických služeb pro násilné osoby.
4. Vzdělávání a interdisciplinární spolupráce – cíl: vytvoření systému kontinuálního vzdělávání na bázi interdisciplinární spolupráce.
5. Společnost a domácí násilí – cíl: zapojení veřejnosti do prevence a řešení problematiky domácího násilí.
6. Analýzy a studie – cíl: získání relevantních informací o výskytu a formách domácího násilí a pronásledování v České republice s možností srovnání výsledků se zahraničními studii.
7. Legislativa – cíl: zajištění efektivní komplexní právní ochrany osob ohrožených domácím násilím, včetně dětí, svědků domácího násilí.³²

Každý cíl, jenž je součástí Národního akčního plánu, má v dané problematice svůj význam. Není pochyb, že je třeba poskytovat osobám ohroženým domácím násilím dostatečnou podporu, stejně tak chránit ohrožené děti a efektivně pracovat s násilnými osobami. Nicméně to je jen jedna část. Kromě toho je také důležité další vzdělávání v dané oblasti, spolupráce mezi všemi relevantními aktéry, zapojení a podpora veřejnosti. Abychom mohli úspěšně čelit problematice domácího násilí, je bezesporu nutné znát skutečnou situaci, kterou nám pomohou odkrýt výzkumy v dané oblasti, a disponovat dobře propracovaným právním rámcem, který bude v první řadě efektivně chránit všechny osoby domácími násilím ohrožené.

Podrobnosti z Národního akčního plánu a celé jeho znění lze nalézt například na webových stránkách Vlády ČR - <http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Narodni-akcni-plan-prevence-domaciho-nasili-na-leta-2011-2014.pdf>.

7. VÝZKUMY A STATISTIKY

Poslední kapitolu teoretické části věnuji zmínkám o provedených výzkumech a dostupných statistikách ohledně domácího násilí, protože, jak jsem uvedla výše, znát skutečnou situaci je nezbytné pro efektivní řešení dané problematiky.

VÝZKUM V ROCE 2001 ³³

V roce 2001 (březen) se uskutečnil první reprezentativní výzkum, který realizoval STEM pro Bílý kruh bezpečí a Philip Morris. Výzkum byl zaměřený na povědomí respondentů (zahrnoval celkem 1724 dotázaných starších 15 let z celé České republiky) o fenoménu domácího násilí, jejich postoji k němu a osobní zkušenosti.

Výsledky byly následující:

Každý šestý občan v České republice se setkal s domácím násilím ve svém partnerském vztahu, tři pětiny osob starších 15 let znají případy násilí mezi partnery z doslechu a více než čtvrtina se s ním setkala v roli svědka, oběti či násilníka.

71 % populace si myslí, že domácí násilí je závažný jev, o kterém nelze mlčet a jež společnost nemůže tolerovat. Čtyři pětiny dotázaných jsou přesvědčeny, že okolí nesmí zůstat lhostejné, ale na druhou stranu každý druhý člověk by s pomocí váhal, nebo by to nechal bez povšimnutí. V České republice chybí informovanost o tom, jak se domácímu násilí bránit, neboť dostatek informací má pouze necelá pětina obyvatel.

Dvě třetiny obyvatel si myslí, že na první pohled slušní lidé se domácího násilí dopouštět nemohou a tři pětiny jsou přesvědčeny, že oběťmi jsou jenom slabé a bojácné ženy. V domácnostech, kde probíhá partnerské násilí, vyrůstají v 84 % děti, a z toho se v 69 % děje domácí násilí za jejich přítomnosti. Oficiální pomoc (nejčastěji u lékaře nebo na policii) vyhledá žena průměrně až po 6 letech, a to zpravidla až tehdy, když už jí „jde o život“. Podle názoru obětí jsou nejčastější příčinou domácího násilí povahové vlastnosti agresora a jako nejčastější spouštěč uvádí alkohol.

Z výše uvedeného je zřejmé, že mnoho lidí je „zastíněno“ mýty, které o domácím násilí kolují. Určitě je na místě věnovat se více osvětě a jiným preventivním programům, které by mohly alespoň částečně nepravdivé mýty zastavit a propagovat pravdivé informace. Navíc chybí také informovanost o tom, jak se domácímu násilí bránit, a ta je pro potenciální oběti zásadní.

VÝZKUM V ROCE 2003 ³⁴

V roce 2003 probíhal Mezinárodní výzkum násilí na ženách. Pro Českou republiku provedl výzkum Sociologický ústav Akademie Věd České republiky a Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze.

Vzorek tvořilo 1980 respondentek starších 18 let. Podle výsledků 38 % žen v České republice se během svého života setkala alespoň s některou formou násilí ze strany současného či bývalého partnera či manžela.

Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit nějaký ukazatel pro různé formy fyzických a sexuálních násilných útoků na ženách ze strany mužů. Na základě výsledků se prokázala vysoká míra viktimizace žen (v rámci partnerského soužití i mimo něj) a celkově zažilo alespoň jednu z forem agrese (v rámci předem stanovených typů násilných útoků) 59 % respondentek, což představovalo většinu zkoumané populace žen.

20 % - 25 % žen uvádělo jako nejčastější typy násilného chování facky, kousání, kopání, údery pěstmi, vyhrožování fyzickým ublížením, strkání, pevné sevření, kroucení rukou a tahání za vlasy.

VÝZKUM V ROCE 2006 ³⁵

V roce 2006 (červenec) proběhl druhý sociologický reprezentativní výzkum o domácím násilí v České republice. Zrealizovala ho opět agentura STEM pro Bílý kruh bezpečí a Philip Morris. Vzorek tvořilo 1690 respondentů starších 15 let.

Oproti roku 2001 se informovanost o problému domácího násilí viditelně zlepšila. 97 % lidí starších 15 let ví, nebo alespoň tuší, co si pod pojmem představit. Povědomí o tom, jak na domácí násilí reagovat, však zůstává na nízké úrovni i nadále – v roce 2001 to bylo 18 %, v roce 2006 19 %. Nízká informovanost je jedním z faktorů, který snižuje osobní neochotu lidí proti němu zasáhnout. Zájem o získání informací je však poměrně velký (především u lidí, kteří se s tím setkali).

Stejně jako v roce 2001 i tento výzkum potvrdil, že většina obyvatel České republiky vnímá domácí násilí jako závažný problém (84 %), který vyžaduje intervenci státu, neboť přesahuje možnosti soukromé sféry – rodin.

Dále se ukázalo, že každý druhý člověk starší 15 let ví o případu partnerského násilí z doslechu a asi čtvrtina má přímé zkušenosti (převážně v roli svědka či oběti).

V 80 % případů tam, kde dochází k domácímu násilí, žijí i děti, a v téměř třech pětinach se vše odehrává před jejich zraky.

89 % veřejnosti je přesvědčeno, že se o domácím násilí více mluví, více se dělá pro jeho řešení – to si myslí 68 % a pomoc je dostupnější – 74 %.

Jako velký přínos v této problematice hodnotí čtyři pětiny občanů zavedení institutu vykázání a zřízení intervenčních center. Tuto změnu k lepšímu si většina dotázaných spojuje s aktivitami Bílého kruhu bezpečí.

Tento výzkum potvrzuje rozšířenost problematiky domácího násilí u nás. Přestože už lidé ve větší míře vědí, co si pod tímto pojmem představit, stále je povědomí o tom, jak na domácí násilí reagovat a jak se mu bránit velmi nízké.

Podle mého názoru nízká informovanost, zejména mezi potenciálními oběťmi, brání možnému efektivnímu řešení problému. A právě to je jeden z důvodů, proč se informovanosti mezi touto cílovou skupinou podrobněji věnuji v praktické části své diplomové práce.

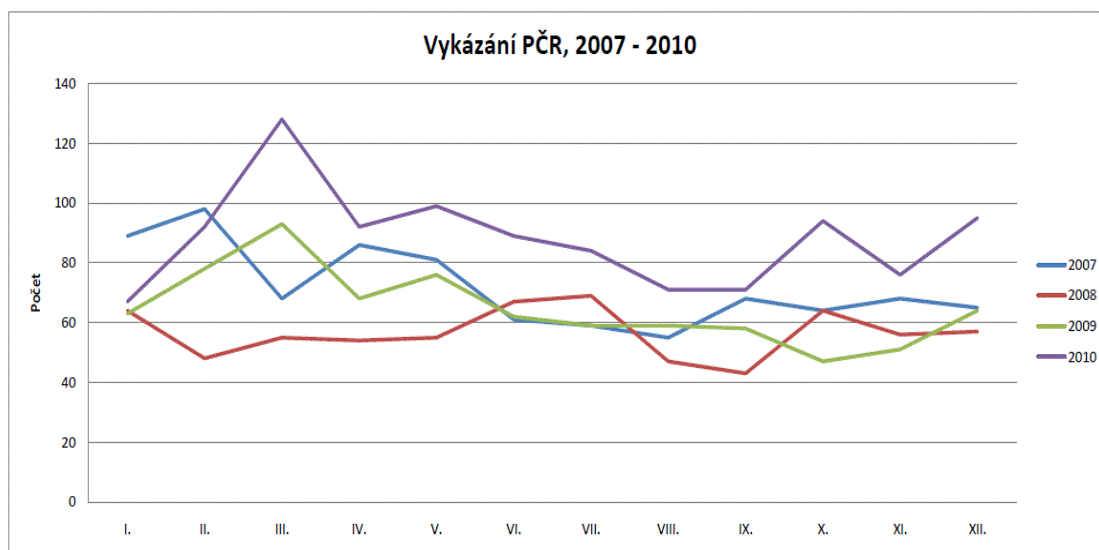
STATISTIKY VYKÁZÁNÍ³⁶

Nyní několik statistik, které se věnují institutu vykázání po jeho zavedení do praxe v České republice. Tyto statistiky ukazují, v jaké míře je institut vykázání ze společného obydlí jako jeden z nástrojů řešení problematiky domácího násilí u nás využíván.

Z níže uvedené tabulky a grafu je patrné, že v roce 2010 bylo vykázáno nejvíce násilných osob (1058) za doby existence institutu vykázáni. Oproti roku 2007 je to nárůst o téměř 23 %. Je tedy zřejmé, že využití institutu vykázáni si v praxi nachází své místo.

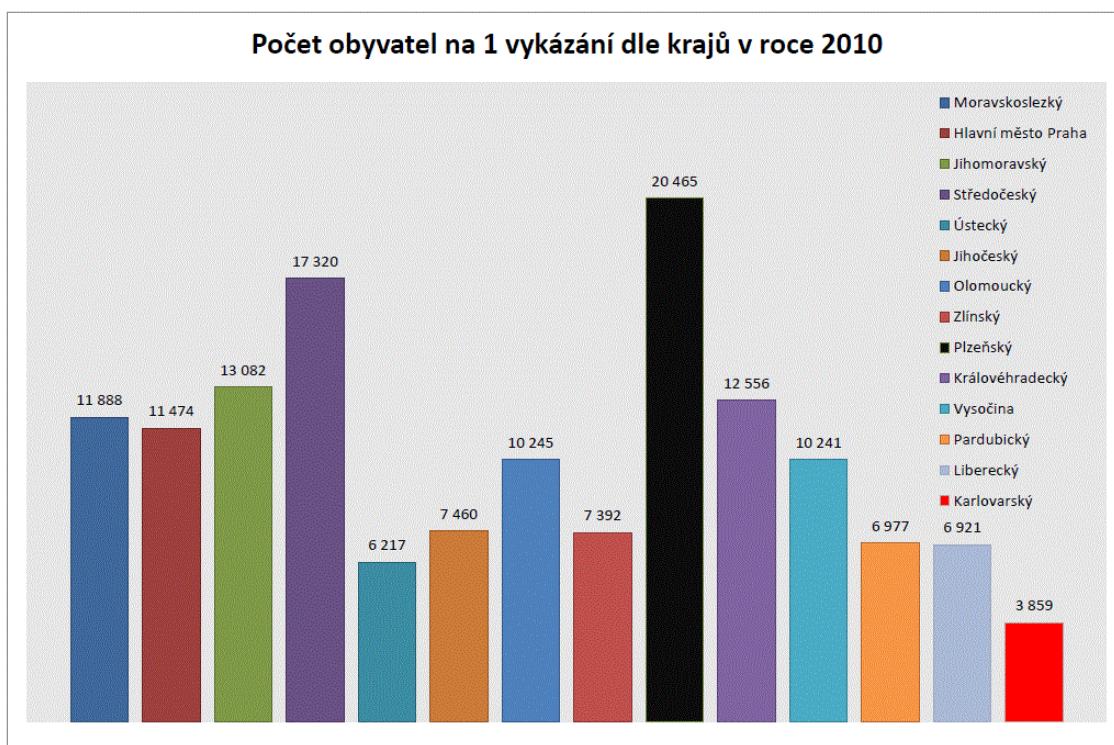
Vykazování v ČR - porovnání vývoje v letech 2007 - 2010

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem	Průměr
2007	89	98	68	86	81	61	59	55	68	64	68	65	862	72
2008	64	48	55	54	55	67	69	47	43	64	56	57	679	57
2009	63	78	93	68	76	62	59	59	58	47	51	64	778	65
2010	67	92	128	92	99	89	84	71	71	94	76	95	1058	88

Následující graf ilustruje pořadí krajů dle přepočtu 1 vykázání na počet obyvatel. Karlovarský a Ústecký kraj se pravidelně od roku 2007 objevují v čele.

Na konci je pak jednoznačně Plzeňský kraj a před ním Středočeský.

Poslední graf ukazuje počty vykázaní celkem v letech 2007 – 2010. Na prvním místě je Moravskoslezský kraj (největší kraj v České republice) – 542 vykázaných, na druhém místě Ústecký kraj – 435 vykázaných, na třetím místě Jihomoravský kraj – 323 vykázaných. Na opačném konci pořadí je dlouhodobě Plzeňský kraj – 27 vykázaných za rok 2010 a 79 za celé 4 roky.

PRAKTICKÁ ČÁST

ÚVOD VÝZKUMU

Výzkum, který jsem provedla v rámci své diplomové práce, je orientovaný na zjištění informovanosti o domácím násilí na ženách mezi potenciálními oběťmi. Cílovou skupinou se proto staly ženy ve věku 18+. I přes snahu zahrnout do vzorku různé věkové i vzdělanostní kategorie, stejně jako různé oblasti zaměstnání či obory studia, je třeba konstatovat, že výzkum není reprezentativní. Přesto se domnívám, že jeho výsledky mohou být přínosem ať už pro odborníky, kteří se danou problematikou do hloubky zabývají, či pro širší veřejnost, které není lhostejná.

CÍL VÝZKUMU

Hlavním cílem výzkumné části mé práce je analýza a následné srovnání povědomí o domácím násilí na ženách mezi potenciálními oběťmi žijícími na venkově a ve městě. Vzhledem k větší různorodosti a snazší dostupnosti informačních zdrojů ve městě lze předpokládat vyšší informovanost právě zde, nicméně ráda bych zjistila, jak velké rozdíly v povědomí těchto dvou vymezených skupin existují. Tato zjištění mohou být přínosem zejména pro ty, kteří mají zájem na zvýšení povědomí o domácím násilí na ženách, napomohou k vytvoření představy, jakým směrem zaměřit příslušná opatření.

METODIKA

Jako výzkumný nástroj jsem zvolila dotazník (viz příloha č. 1).

Fyzicky jsem rozdala 30 dotazníků (vrátilo se 22) a elektronicky rozeslala 107 dotazníků (vrátilo se 76). Celkem tak bylo rozdáno 137 dotazníků a návratnost činila 98 dotazníků – tedy 71,5 %. Sběr dat probíhal v období od 16. března do 15. dubna 2011, tedy jeden měsíc, přičemž cílovou skupinou byly ženy ve věku 18+ z mého okolí. V první fázi jsem sbírala dotazníky náhodně, ve druhé fázi jsem záměrně doplnila vzorek tak, abych dosáhla stejného počtu respondentek jak na venkově, tak ve městě za účelem plánovaného srovnávání těchto dvou skupin. Výsledný vzorek tedy tvoří 49 respondentek žijících na venkově a 49 respondentek žijících ve městě.

HYPOTÉZY

1. Naprostá většina dotázaných z obou skupin (žijících na venkově i ve městě) o domácím násilí na ženách slyšela, zejména prostřednictvím médií.
2. Definovat domácí násilí na ženách jako fyzické a současně psychické týrání bude většina dotázaných bez ohledu na to, kde žijí.
3. O institutu vykázaní ze společného obydlí budou více informovány ženy žijící ve městě.
4. Organizace zabývající se pomocí ženám jako obětem domácího násilí budou znát spíše respondentky žijící ve městě.
5. O nízké informovanosti o domácím násilí na ženách ve společnosti budou přesvědčeny spíše ženy žijící na venkově, můžeme proto u nich předpokládat i větší rozmanitost nápadů, jak povědomí veřejnosti zvýšit.

VÝSLEDKOVÁ ČÁST

Analýzu sebraných dat lze rozdělit do 5 částí podle bloků otázek v dotazníku.

- BLOKY OTÁZEK:**
1. znalosti a mínění o domácím násilí na ženách
 2. informovanost o institutu vykázaní ze společného obydlí
 3. povědomí o organizacích, kde hledat pomoc
 4. mínění o informovanosti společnosti + návrhy opatření
 5. identifikační otázky

ZNALOSTI A MÍNĚNÍ O DOMÁCÍM NÁSILÍ NA ŽENÁCH

Tato první část analýzy dat nám zodpoví otázky týkající se znalosti a mínění respondentek o domácím násilí na ženách.

Tab. 1a: Zdroj informovanosti o domácím násilí na ženách (venkov)

VENKOV	N	procenta
rodina	12	24 %
přátelé či známí	12	24 %
škola	16	33 %
práce	9	18 %
televize	44	90 %
rádio	19	39 %
internet	29	59 %
tisk	33	67 %
neslyšela jsem o domácím násilí na ženách	0	0 %

Tab. 1b: Zdroj informovanosti o domácím násilí na ženách (město)

MĚSTO	N	procenta
rodina	11	22 %
přátelé či známí	15	31 %
škola	25	51 %
práce	14	29 %
televize	35	71 %
rádio	21	43 %
internet	30	61 %
tisk	31	63 %
jiný – všude	1	2 %
jiný - nezisková organizace	1	2 %
jiný - odborná literatura	1	2 %
jiný - vlastní zkušenost	1	2 %
neslyšela jsem o domácím násilí na ženách	1	2 %

Pouze jedna dotázaná z města odpověděla, že o domácím násilí na ženách neslyšela, jinak všechny ostatní o dané problematice slyšely.

Z tabulek 1a a 1b je zřejmé, že nejčastějším zdrojem informovanosti jsou média bez ohledu na to, kde žena žije. Za zmínku určitě stojí, že nejmocnějším sdělovacím prostředkem je v této souvislosti televize - 90 % respondentek žijících na venkově a 71 % respondentek z města uvedlo, že o domácím násilí na ženách slyšelo v televizi.

Dalšími silnými zdroji informací jsou pak tisk a internet – zhruba 60 % případů z obou skupin.

Na základě údajů v tabulkách 1a a 1b uvádějících podíl žen, pro něž se zdrojem informovanosti o dané problematice stala rodina či přátelé a známí, můžeme také spekulovat o tom, v jaké míře se domácí násilí odehrává v bezprostřední blízkosti dotázaných. Opět srovnatelný počet žen z obou skupin – 24% z venkova a 22 % z města slyšelo o domácím násilí na ženách v rodině, 24 % žen z venkova a 31 % žen z města u přátel či známých.

Svůj vliv mají také místa jako škola nebo práce, zde se ženy o domácím násilí na ženách také často dovídají. Tato zjištění jsou důležitá zejména proto, abychom věděli, kde můžeme působit, pokud budeme chtít informovanost lidí zvyšovat.

Tab. 2a: Vymezení domácího násilí na ženách (venkov)

VENKOV	N	procenta
fyzické a psychické týrání	45	92 %
sexuální týrání	8	16 %
ekonomické týrání	2	4 %
omezování osobní svobody	2	4 %
od partnera (muže či ženy)	6	12 %
ze strany muže	1	2 %
za zavřenými dveřmi	7	14 %
opakovaně	1	2 %
vydírání	2	4 %
neodpověděla	3	6 %

Tab. 2b: **Vymezení domácího násilí na ženách (město)**

MĚSTO	N	procenta
fyzické a psychické týrání	47	96 %
sexuální týrání	15	31 %
ekonomické týrání	3	6 %
omezování osobní svobody	2	4 %
od partnera (muže či ženy)	1	2 %
ze strany muže	20	41 %
za zavřenými dveřmi	13	27 %
opakovaně	9	18 %
postupná eskalace	1	2 %
ve společné domácnosti	5	10 %
fyzické týrání	1	2 %
neodpověděla	0	0 %

Téměř všechny respondentky (kromě 3 žen z venkova, které otázku nezodpověděly) poměrně výstižně charakterizovaly pojem domácí násilí na ženách.

Naprostá většina žen (ať už z venkova či z města) definovala domácí násilí na ženách jako fyzické a zároveň psychické týrání – konkrétně tak uvedlo 92 % respondentek z venkova a 96 % respondentek z města. Je určitě dobře, že si ženy uvědomují, že domácí násilí není jen „facka“, rána pěstí či „kopanec“, psychické týrání totiž mívá mnohdy závažnější následky, které si žena nese po celý svůj život.

Dalším v pořadí nejčastěji zmiňovaným aspektem je sexuální týrání (odpovědělo tak 16 % žen z venkova a 31 % žen z města), což není až tak překvapivé vzhledem k tomu, že se násilí odehrává mezi partnery.

Poměrně značná část žen z města (41 %) uvedla, že domácí násilí na ženách je násilí, které probíhá ze strany muže, a pouze jedna respondentka žijící ve městě odpověděla, že jde o násilí od partnera, přičemž je důležité zmínit, že poukázala na to, že partnerem může být i žena, jak je tomu v homosexuálních párech. Oproti tomu mezi odpověďmi žen z venkova nebyl pachatel tak často zmiňován, že jde o násilí od partnera, uvedlo z této skupiny 12 % žen, a že jde přímo o muže, uvedla pouze 1 žena žijící na venkově.

Dalšími významnými znaky domácího násilí na ženách, které se promítly v odpovědích, jsou, že probíhá „za zavřenými dveřmi“ (odpovědělo tak 14 % žen z venkova a dokonce 27 % žen z města) a že probíhá opakovaně (uvedlo 18 % žen

z města a pouze 1 žena z venkova). Toto zjištění ostatně potvrzuje fakta, která jsou uvedena v kapitole 1.3 Specifické znaky.

Už méně zmiňovanými aspekty domácího násilí na ženách jsou omezování osobní svobody a ekonomické týrání (4 – 6 % případů u obou skupin). Ekonomické týrání umožňuje zejména to, že oběť i pachatel žijí ve společném obydlí a jsou určitým způsobem propojeni – např. společný účet, společný majetek (viz kapitola 1.3 Specifické znaky).

Kromě výše uvedených shodných odpovědí v rámci obou skupin respondentek pak pouze 2 ženy z venkova odpověděly, že v souvislosti s domácím násilím na ženách může jít také o vydírání. Poměrně překvapivě uvedla pouze 1 žena z města jako charakteristický znak domácího násilí na ženách postupnou eskalaci a pouze 5 žen z města, že jde o násilí ve společné domácnosti. Fakt, že společnou domácnost respondentky moc nezmiňovaly, ženy z venkova dokonce vůbec, lze vysvětlit tím, že to považují za samozřejmost zejména v případě, kdy zdůrazní, že jde o násilí od partnera.

Považuji ještě za důležité zmínit, že 1 respondentka z města uvedla, že domácí násilí na ženách je pouze týrání fyzické. Lze tedy konstatovat, že i když naprostá většina žen poukazuje správně na obě hlavní stránky domácího násilí na ženách – tedy fyzické a psychické týrání, existují stále ojedinělé případy, kdy ženy za domácí násilí považují pouze fyzické napadení.

Tab. 3a: **Soukromý versus veřejný aspekt domácího násilí na ženách (venkov)**

VENKOV	N	procenta
pouze věc partnerů	4	8 %
celospolečenský problém	45	92 %
nevím	0	0 %

Tab. 3b: **Soukromý versus veřejný aspekt domácího násilí na ženách (město)**

MĚSTO	N	procenta
pouze věc partnerů	1	2 %
celospolečenský problém	47	96 %
nevím	1	2 %

Naprostá většina dotázaných bez ohledu na to, zda žijí na venkově či ve městě, se domnívá, že domácí násilí na ženách není pouze věcí partnerů, nýbrž celospolečenský problém. To je velmi pozitivní zjištění poukazující na to, že oběť „v tom“ není sama a že společnost by jí měla pomoci. Nicméně i přesto se bohužel stále potýkáme s tím, že mnoho žen se za svou situaci stydí a obává se přiznat svému okolí, co se děje (viz kapitola 3.1 Obecně o oběti), což je první zásadní krok k řešení.

Tab. 4a: Faktory ovlivňující výskyt domácího násilí na ženách (venkov)

VENKOV	N	procenta
vzdělání	11	22 %
náboženství	18	37 %
věk	4	8 %
sociální původ	28	57 %
etnický původ	8	16 %
nic z uvedeného	5	10 %
jiný - povaha pachatele	8	16 %
jiný - je to individuální	2	4 %
jiný - výchova a rodinný vzor	4	8 %
jiný - návykové látky	2	4 %
jiný - osobnost pachatele a oběti	1	2 %
jiný - prostředí	1	2 %
nevím	4	8 %
neodpověděla	1	2 %

Tab. 4b: Faktory ovlivňující výskyt domácího násilí na ženách (město)

MĚSTO	N	procenta
vzdělání	14	29 %
náboženství	9	18 %
věk	3	6 %
sociální původ	22	45 %
etnický původ	10	20 %
nic z uvedeného	8	16 %
jiný - povaha pachatele	9	18 %
jiný - je to individuální	9	18 %
jiný - výchova a rodinný vzor	16	33 %
jiný - návykové látky	4	8 %
jiný - osobnost pachatele a oběti	1	2 %
jiný - dnešní doba a tolerance společnosti	3	6 %
nevím	1	2 %
neodpověděla	0	0 %

Přesto, že se ve skutečnosti domácí násilí na ženách odehrává napříč celou společností bez ohledu na vzdělání, náboženství, věk, sociální a etnický původ a další aspekty (viz kapitola 2.1 Obecně o pachateli), přetrvávají v naší společnosti mýty o tom, že zejména sociální původ má na jeho výskyt vliv. Odpovědělo tak 57 % žen z venkova a 45 % žen z města.

Do odpovědí se také výrazně promítlo přesvědčení o vlivu vzdělání, což vypovídá opět o chybném mýtu rozšířeném v naší společnosti (viz mýtus č. 1 kapitola 1.6)

Zajímavým zjištěním je, že 37 % respondentek z venkova je přesvědčeno o vlivu náboženství na výskyt domácího násilí na ženách, přičemž to samé si myslí pouze 18 % respondentek žijících ve městě. Otázkou je, jak tento faktor podle nich působí, zda se domnívají, že má vliv druh vyznávaného náboženství či víra/nevíra obecně.

Dále významný podíl dotázaných z města (33 %) označil za ovlivňující faktor výchovu a rodinný vzor, přičemž z venkova je o jeho vlivu přesvědčeno pouze 8 % žen.

Neopomenutelná část respondentek z obou skupin (16 % z venkova a 18 % z města) dále uvedla, že vliv hraje povaha pachatele. To je zajímavý postřeh, stejně jako např. dnešní doba a tolerance společnosti (6 % z dotázaných žijících ve městě).

INFORMOVANOST O INSTITUTU VYKÁZÁNÍ ZE SPOLEČNÉHO OBYDLÍ

Tento blok otázek se zaměřoval na povědomí o institutu vykázání ze společného obydlí, uvedeném do praxe v České republice v roce 2007.

Tab. 5a: Informovanost o institutu vykázání ze společného obydlí (venkov)

VENKOV	N	procenta
ano	39	80 %
ne	10	20 %

Tab. 5b: Informovanost o institutu vykázání ze společného obydlí (město)

MĚSTO	N	procenta
ano	48	98 %
ne	1	2 %

Vyšší povědomí o existenci institutu vykázání ze společného obydlí mají ženy z města (98 %). Nicméně i povědomí žen z venkova je značně vysoké (80 %). Tento

fakt může být způsoben tím, že bylo vykázáni v době zavádění do české praxe poměrně dost medializováno a i dnes je často zmiňováno ve sdělovacích prostředcích.

Tab. 5c: **Základní doba vykázáni (venkov)**

VENKOV	N	procenta
7 dní	2	5 %
10 dní	20	52 %
14 dní	4	10 %
nevím	13	33 %
celkem	39	100 %

Tab.5d: **Základní doba vykázáni (město)**

MĚSTO	N	procenta
7 dní	2	4 %
10 dní	28	59 %
14 dní	3	6 %
nevím	15	31 %
celkem	48	100 %

Zhruba polovina žen z obou skupin, které vědí o institutu vykázáni, znají i základní dobu vykázáni, která činí 10 dní. Konkrétně 52 % žen z venkova a 59 % žen z města z těch, co znají institut vykázáni, bylo schopno zodpovědět tuto otázku správně.

Tab. 5e: **Počet případů vykázáni za rok 2010 v ČR (venkov)**

VENKOV	N	procenta
0 - 450	7	18 %
451 - 900	8	21 %
901 - 1350	10	26 %
1351 a více	1	2 %
nevím	13	33 %
celkem	39	100 %

Tab. 5f: Počet případů vykazání za rok 2010 v ČR (město)

MĚSTO	N	procenta
0 - 450	7	15 %
451 - 900	18	37 %
901 - 1350	7	15 %
1351 a více	3	6 %
nevím	13	27 %
celkem	48	100 %

Přesný počet případů vykazání za rok 2010 v České republice byl 1058, to znamená kategorie 901 – 1350. Správný odhad uvedlo 26 % žen z venkova a pouze 15 % žen z města, které znají institut vykazání. Ve větším množství ženy daný počet spíše podhodnocovaly, než nadhodnocovaly. Konkrétně 39 % odpovědí žen z venkova a 52 % odpovědí žen z města z těch, co znají institut vykazání, spadá do rozpětí 0 – 900, přičemž nadhodnocenou odpověď, tedy 1351 a více, uvedla pouze 1 respondentka žijící na venkově a 3 respondentky žijící ve městě.

POVĚDOMÍ O ORGANIZACÍCH, KDE HLEDAT POMOC

Tento blok otázek zjišťoval informovanost o organizacích, kde může oběť hledat pomocnou ruku.

Tab. 6a: Informovanost o organizacích pomáhajících ženám jako obětem domácího násilí (venkov)

VENKOV	N	procenta
ano	34	69 %
ne	15	31 %

Tab. 6b: Informovanost o organizacích pomáhajících ženám jako obětem domácího násilí (město)

MĚSTO	N	procenta
ano	32	65 %
ne	17	35 %

Překvapivě zná nějaké organizace pomáhající ženám, které zažily nebo zažívají domácí násilí, srovnatelný podíl dotázaných z venkova (69 %) i z města (65 %).

Tab. 6c: **Znalost organizací pomáhajících ženám jako obětem domácího násilí (venkov)**

VENKOV	N	procenta
Bílý kruh bezpečí	21	62 %
Koordona	1	3 %
Dona linka	2	6 %
azylové domy	10	29 %
intervenční centra	3	9 %
linky důvěry	5	15 %
policie	2	6 %
rodinné poradny	1	3 %

Tab. 6d: **Znalost organizací pomáhajících ženám jako obětem domácího násilí (město)**

MĚSTO	N	procenta
Bílý kruh bezpečí	22	69 %
Koordona	1	3 %
Dona linka	7	22 %
azylové domy	2	6 %
intervenční centra	3	9 %
linky důvěry	2	6 %
policie	1	3 %
Rosa	9	28 %
Adra	4	13 %
Acorus	9	28 %
Elektra	2	6 %
Persefona	1	3 %
proFem	1	3 %
La Strada	1	3 %
Fokus	1	3 %

Nejčastěji zmiňovanou organizací pomáhající ženám jako obětem domácího násilí se stal v rámci obou skupin respondentek Bílý kruh bezpečí.

1 z respondentek zmínila i Koordonu, což není organizace, která obětem přímo pomáhá. Jedná se o koalici organizací (proFem, Acorus, Rosa, Persefona...), jejímiž hlavními cíli jsou především lobování a výměna informací.

Pokud se zaměříme na rozdíly mezi ženami z venkova a ženami z města, lze říci, že ženy z venkova znají spíše azylové domy, linky důvěry a intervenční centra než konkrétní neziskové organizace. U žen z města je tomu naopak. Ty mají větší povědomí o konkrétních organizacích – zejména Rose, Acorusu a Adře.

Tab. 7a: **Kam se obrátit v případě ohrožení (venkov)**

VENKOV	N	procenta
na rodinu	15	31 %
na přátele	8	16 %
na policii	29	59 %
na neziskovou organizaci (obecně)	3	6 %
na Donu linku	2	4 %
na linku důvěry	5	10 %
na psychologa	1	2 %
našla bych si něco na internetu	2	4 %
na intervenční centrum	2	4 %
na azylový dům	1	2 %
na Koordonu	1	2 %
na občanskou poradnu	1	2 %
na lékaře	1	2 %
nevím	4	8 %
neodpověděla	1	2 %

Tab. 7b: **Kam se obrátit v případě ohrožení (město)**

MĚSTO	N	procenta
na rodinu	16	33 %
na přátele	9	18 %
na policii	26	53 %
na neziskovou organizaci (obecně)	6	12 %
na Donu linku	1	2 %
na linku důvěry	2	4 %
na psychologa	1	2 %
našla bych si něco na internetu	5	10 %
na Bílý kruh bezpečí	6	12 %
na Acorus	2	4 %
na proFem	1	2 %
na Rosu	1	2 %
na Adru	2	4 %
pomohla bych si sama	1	2 %
nevím	0	0 %
neodpověděla	0	0 %

Zajímavým zjištěním je, že ženy by se ve většině případů obrátily na policii, odpověděla tak více než polovina respondentek z obou skupin. To vypovídá o tom, že nahlíží na domácí násilí na ženách jako na trestný čin, který by neměl zůstat nepotrestán, a zároveň důvěřují státní instituci – policii.

Třetina žen (31 % z venkova a 33 % z města) by pak hledala pomoc u rodiny a dalším v pořadí nejčastějším místem pomoci se srovnatelně pro obě skupiny (16 % z venkova a 18 % z města) stali přátelé. Z toho lze vyvodit, že pevné sociální vazby mají i v dnešní době svůj nepostradatelný význam.

Z tabulek 7a a 7b lze dále vyčíst, že ženy z venkova by hledaly spíše pomoc na lince důvěry než přímo v nějaké konkrétní organizaci. To může být způsobeno tím, že linka důvěry působí více anonymně, a vzhledem k tomu, že se na venkově v podstatě všichni navzájem znají, může být anonymita určujícím kritériem.

Ve městě by si ženy spíše vybraly konkrétní organizaci – zejména Bílý kruh bezpečí, protože pravděpodobně důvěřují jeho poslání i odborníkům, kteří zde pracují. K tomuto výsledku patrně přispěla i jeho publicita, kterou vyčnívá nad ostatní neziskové organizace (viz otázka č. 6A – tedy tabulky 6c a 6d).

MÍNĚNÍ O INFORMOVANOSTI SPOLEČNOSTI + NÁVRHY OPATŘENÍ

Tento blok otázek zkoumal mínění dotázaných o informovanosti společnosti o domácím násilí na ženách a zároveň zjišťoval, jaká opatření by ženy navrhovaly za účelem dosažení vyššího povědomí.

Tab. 8a: Informovanost společnosti o domácím násilí na ženách (venkov)

VENKOV	N	procenta
ano – dostatečná	5	10 %
ne - nedostatečná	35	72 %
nevím	9	18 %

Tab. 8b: Informovanost společnosti o domácím násilí na ženách (město)

MĚSTO	N	procenta
ano - dostatečná	6	12 %
ne - nedostatečná	38	78 %
nevím	5	10 %

Zhruba $\frac{3}{4}$ žen z obou skupin se domnívají, že informovanost společnosti o domácím násilí na ženách je nedostatečná. Další otázka proto logicky zodpoví, s jakými návrhy, jak situaci zlepšit, respondentky přicházejí.

Tab. 8c: **Návrhy opatření ke zvýšení informovanosti společnosti (venkov)**

VENKOV	N	procenta
zviditelnění v médiích, reklamní kampaně	32	91 %
výuka na školách	9	26 %
propagační materiály	2	6 %
přednášky a další akce pro veřejnost	5	14 %
zařadit např. v rámci MDŽ	1	3 %
Mezinárodní den proti domácímu násilí	1	3 %
nově přijatá legislativa	1	3 %
propojení veřejné správy s neziskovými organizacemi	1	3 %
zájem a zapojení lékařů do problematiky	1	3 %
neodpověděla	1	3 %

Tab. 8d: **Návrhy opatření ke zvýšení informovanosti společnosti (město)**

MĚSTO	N	procenta
zviditelnění v médiích, reklamní kampaně	32	84 %
výuka na školách	27	71 %
propagační materiály	5	13 %
přednášky a další akce pro veřejnost	8	21 %
všímavost druhých + lepší komunikace	3	8 %
zaměření se na sociální sítě	1	3 %
sbírky pro oběti domácího násilí	1	3 %
tvrdé tresty pro pachatele domácího násilí	1	3 %
neodpověděla	3	8 %

V rámci návrhů opatření, která by mohla vést ke zvýšení informovanosti společnosti o domácím násilí na ženách, byly identifikovány kategorie uvedené v tabulkách 8c a 8d.

Nejfrekventovanější odpovědi v obou skupinách (uvedlo 91 % žen z venkova a 84 % žen z města) bylo zviditelnění v médiích, reklamní kampaně. Tato kategorie zahrnuje různé nápady – medializaci kauz, tedy konkrétních případů a dokumenty, reklamy nejen v televizi, kampaně typu „Nemyslíš, zaplatíš!“, pořady pro děti, více informací na internetu, v jednom případě byl dokonce kladen důraz na charakter kampaně, která by měla být systematická a dlouhodobá.

V pořadí druhým nejfrekventovanějším navrhovaným opatřením (uvedlo 26 % žen z venkova a dokonce 71 % žen z města) se stala výuka na školách. Konkrétně respondentky uváděly výuku na základních, středních, vyšších odborných i vysokých školách, zahrnutí dané problematiky do učebních osnov, různé přednášky, semináře, besedy a programy pro žáky škol.

Významné místo mezi navrhovanými opatřeními zaujaly také přednášky a další akce pro veřejnost – akce organizované policií, pojízdné azylové domy, celorepubliková osvěta, veřejné debaty na lokální úrovni, více promoakcí pod záštitou známých tváří.

Vícekrát byly také zmíněny propagační materiály – letáky.

Kromě výše uvedených možností se mezi odpověďmi vyskytla také řada originálních nápadů. Od žen z venkova pochází nápad zařadit téma např. v rámci MDŽ, zavést Mezinárodní den proti domácímu násilí (Mezinárodní den proti násilí na ženách existuje a je stanoven na 25. listopadu, české veřejnosti však není až tak znám), přijetí nové legislativy, propojení veřejné správy s neziskovými organizacemi či zájem a zapojení lékařů. Ženy z města navrhuji zaměřit se na všímavost druhých a lepší komunikaci, na sociální sítě, které jsou v dnešní době silnou zbraní vzhledem k jejich rozšíření, zavést sbírky pro oběti domácího násilí a tvrdé tresty pro pachatele.

IDENTIFIKAČNÍ OTÁZKY

Poslední blok otázek obsahoval identifikační otázky týkající se věku, vzdělání, zaměstnání a oboru studia a samozřejmě místa, kde respondentky žijí. Jak bylo řečeno už výše, cílem bylo co nejvíce se přiblížit reprezentativitě a zahrnout do vzorku stejný počet žen žijících na venkově a ve městě.

Tab. 9a: **Věk (venkov)**

VENKOV	N	procenta
18 - 30	17	35 %
31 - 40	12	24 %
41 - 50	13	27 %
51 - 60	4	8 %
61 a více	1	2 %
neodpověděla	2	4 %

Tab. 9b: **Věk (město)**

MĚSTO	N	procenta
18 - 30	10	21 %
31 - 40	17	35 %
41 - 50	11	22 %
51 - 60	6	12 %
61 a více	3	6 %
neodpověděla	2	4 %

Otázka zjišťující věk respondentky byla otevřená, pro účely této práce byla data kategorizována do kategorií uvedených v tabulkách 9a a 9b.

Tab. 10a: **Vzdělání (venkov)**

VENKOV	N	procenta
neukončené základní	0	0 %
základní	6	12 %
středoškolské bez maturity	12	25 %
středoškolské s maturitou	15	31 %
vyšší odborné	6	12 %
vysokoškolské	10	20 %
neodpověděla	0	0 %

Tab. 10b: **Vzdělání (město)**

MĚSTO	N	procenta
neukončené základní	0	0 %
základní	5	10 %
středoškolské bez maturity	14	29 %
středoškolské s maturitou	19	39 %
vyšší odborné	3	6 %
vysokoškolské	5	10 %
neodpověděla	3	6 %

Nejvíce respondentek z obou skupin má středoškolské vzdělání, stejně jako největší část naší dospělé ženské populace.

Tab. 11a: **Oblast zaměstnání (venkov)**

VENKOV	N	procenta
sociální oblast	6	16 %
státní a veřejná správa	5	13 %
školství	1	3 %
ekonomie a management	1	3 %
podnikatelská sféra	2	5 %
zdravotnictví	4	10 %
farmacie	1	3 %
služby	4	10 %
stavebnictví	2	5 %
IT	2	5 %
potravinářství	3	8 %
obchod	1	3 %
média, reklama	1	3 %
advokacie	1	3 %
mateřská	2	5 %
nezaměstnaná	2	5 %
celkem	38	100 %

Tab. 11b: **Oblast zaměstnání (město)**

MĚSTO	N	procenta
sociální oblast	8	22 %
státní a veřejná správa	6	17 %
školství	2	5 %
ekonomie a management	2	5 %
podnikatelská sféra	5	14 %
strojírenství	1	3 %
telekomunikace	2	5 %
akademická půda	2	5 %
personalistika	3	8 %
mateřská	3	8 %
nezaměstnaná	3	8 %
celkem	37	100 %

Tabulky 11a a 11b vypovídají o oblastech, v nichž jsou respondentky zaměstnány, pokud pracují. Konkrétně na tuto otázku odpovědělo 38 žen z venkova a 37 žen z města, ostatní ještě pouze studují.

Tab. 12a: **Obor studia (venkov)**

VENKOV	N	procenta
sociální politika, sociální práce	3	23 %
veřejná správa	2	15 %
pedagogika	3	23 %
ekonomie	1	8 %
psychologie	1	8 %
lékařství a ošetřovatelství	2	15 %
hotelnictví a turismus	1	8 %
celkem	13	100 %

Tab. 12b: **Obor studia (město)**

MĚSTO	N	procenta
sociální politika, sociální práce	3	19 %
veřejná správa	1	7 %
strojírenství	2	13 %
gymnázium	1	7 %
chemie	2	13 %
policejní akademie	2	13 %
zahradní projektantství	1	7 %
zemědělství	1	7 %
informatika	1	7 %
jazyková škola	1	7 %
celkem	15	100 %

Tabulky 12a a 12b vypovídají o oborech studia, které respondentky studují. Na tuto otázku odpovědělo 13 žen z venkova a 15 žen z města, ostatní už školu nenavštěvují.

Z celkových počtů respondentek, které zodpověděly otázky 11 a 12, vyplývá, že některé ženy odpověděly na obě otázky zároveň, to znamená, že pracují a současně studují.

Poslední otázka v dotazníku zjišťovala, kde dotázané bydlí, zda na venkově či ve městě. Jak již bylo řečeno, data byla sebrána pro stejný počet žen z venkova i z města (49 : 49), není tedy třeba ilustrovat odpovědi v tabulce.

OVĚŘENÍ HYPOTÉZ

1. Naprostá většina dotázaných z obou skupin (žijících na venkově i ve městě) o domácím násilí na ženách slyšela, zejména prostřednictvím médií.

První hypotéza se potvrdila. O domácím násilí na ženách slyšely všechny respondentky kromě jedné a opravdu se nejčastějším zdrojem informovanosti stala média, přičemž nezáleží na tom, zda žena žije na venkově či ve městě.

Konkrétně - nejmocnějším sdělovacím prostředkem je televize, zejména pro ženy z venkova (v 90 %), pro ženy z města také – i když už jen v 71 %. Výrazný vliv má také tisk a internet (odpovědělo tak cca 60 % žen z obou skupin), v poslední řadě pak mezi médii působí rádio (39 % na venkově, 43 % ve městě).

2. Definovat domácí násilí na ženách jako fyzické a současně psychické týrání bude většina dotázaných bez ohledu na to, kde žijí.

Druhá hypotéza se potvrdila. Naprostá většina žen bez ohledu na místo bydliště definovala domácí násilí jako fyzické a psychické týrání. Odpovědělo tak 92 % žen z venkova a 96 % žen z města. Nicméně je třeba zmínit i fakt, že jedna žena z města definovala domácí násilí jako výlučně týrání fyzické.

3. O institutu vykázaní ze společného obydlí budou více informovány ženy žijící ve městě.

Třetí hypotéza se potvrdila částečně. O existenci institutu vykázaní ze společného obydlí jsou skutečně více informovány ženy z města, nicméně rozdíl není tak markantní. Ví o něm 98 % žen z města a 80 % žen z venkova.

59 % respondentek žijících ve městě a opět o něco méně – 51 % respondentek žijících na venkově správně zodpovědělo otázku ohledně základní doby vykázaní, která činí 10 dní.

A co se týče skutečného počtu vykázaní za rok 2010, tak tam byly se správnou odpovědí úspěšnější ženy z venkova – ve 26 %, z žen žijících ve městě označilo správnou kategorii pouze 15 %. Většina dotázaných z obou skupin tento počet spíše podhodnocovala.

4. Organizace zabývající se pomocí ženám jako obětem domácího násilí budou znát spíše respondentky žijící ve městě.

Čtvrtá hypotéza se nepotvrdila. Nějakou organizaci, která pomáhá ženám, které zažily nebo zažívají domácí násilí, zná 69 % žen z venkova a 65 % žen z města. Na druhou stranu je třeba konstatovat, že ženy žijící ve městě znají více konkrétní neziskové organizace zabývající se danou problematikou než ženy z venkova, které znají spíše obecně azylové domy, intervenční centra či linky důvěry.

5. O nízké informovanosti o domácím násilí na ženách ve společnosti budou přesvědčeny spíše ženy žijící na venkově, můžeme proto u nich předpokládat i větší rozmanitost nápadů, jak povědomí veřejnosti zvýšit.

Pátá hypotéza se nepotvrdila. O nedostatečné informovanosti společnosti o domácím násilí na ženách je přesvědčeno 78 % žen z města a 72 % žen z venkova. Také rozmanitost návrhů, jak povědomí zvýšit, je srovnatelná. Mezi odpověďmi žen z venkova bylo identifikováno 9 základních kategorií (viz tab. 8c) a odpověďmi žen z města 8 základních kategorií (viz tab. 8d), přičemž platí, že první čtyři kategorie návrhů jsou pro obě skupiny shodné.

ZÁVĚR VÝZKUMU

Hlavním cílem výzkumu bylo analyzovat a následně porovnat informovanost o domácím násilí na ženách mezi potenciálními oběťmi žijícími na venkově a ve městě. Výsledky naznačují, že výrazné rozdíly mezi těmito dvěma skupinami respondentek neexistují.

Určité odlišnosti byly zaznamenány v povědomí o institutu vykázaní ze společného obydlí. V tomto směru jsou více informovány ženy z města (98 %), i když povědomí žen z venkova je také poměrně vysoké (80 %).

Další rozdíly byly identifikovány v souvislosti s otázkami, jaké organizace pomáhající ženám, které zažily nebo zažívají domácí násilí, respondentky znají, a kam by se samy v takovém případě obrátily. Obě skupiny nejčastěji shodně uváděly, že znají Bílý kruh bezpečí. Ženy z venkova pak dále znají spíše obecně azylové domy, intervenční centra či linky důvěry, oproti tomu ženy z města jsou více informovány o konkrétních organizacích (např. Rose, Acorusu, Adře). Obě skupiny by shodně hledaly

pomoc zejména u policie, rodiny či přátel a známých. Ženy žijící na venkově by se také obrátily na linku důvěry, kdežto ženy žijící ve městě na konkrétní organizaci (především Bílý kruh bezpečí).

Co se týče dalších oblastí, které byly předmětem výzkumu, jako znalosti a mínění o domácím násilí na ženách či mínění o informovanosti společnosti o dané problematice + návrhy opatření, nebyly zaznamenány významnější rozdíly mezi ženami žijícími na venkově a ženami žijícími ve městě.

Celkově jsou ženy schopny poměrně výstižně definovat domácí násilí na ženách a jsou přesvědčeny o tom, že to není pouze věc partnerů, ale celospolečenský problém, nicméně stále přetrvávají mýty o tom, že vliv na jeho výskyt má zejména sociální původ a vzdělání. Jsou také přesvědčeny, že informovanost o této problematice ve společnosti je nedostatečná a navrhují zejména média a školy jako prostředky k jejímu zvýšení. Výsledky výzkumu dále ukazují, že je třeba informovat veřejnost (zejména na venkově) o konkrétních organizacích, kde mohou hledat pomoc a obecně by bylo také dobré zvýšit povědomí o institutu vykázaní – zejména o počtu dní, na kolik lze násilníka z domu vykázat, a především je důležité vymýtit mýty o tom, že se domácí násilí na ženách odehrává jen v některých skupinách společnosti.

ZÁVĚR

Domácí násilí je jedním ze závažných problémů naší společnosti. Jeho obětí se může stát každý z nás. Neexistuje jednotné vymezení tohoto pojmu, pro nás je v tomto směru stěžejní trestní zákon (č. 40/2009 Sb.), kde pod § 199 je trestný čin domácího násilí definován jako „*týrání osoby žijící ve společném obydlí*“.

Domácí násilí na ženách zpravidla zahrnuje fyzické, psychické, sexuální a ekonomické týrání. Probíhá ve společné domácnosti, dlouhodobě, tzv. „za zavřenými dveřmi“, což v důsledku znamená, že je obtížně postižitelné a zřídka kontrolovatelné. Navíc se ataky neustále opakují a agresivita stupňuje. Cílem pachatele je získat moc nad obětí a ovládat ji.

Existuje řada mýtů, které se s domácím násilím na ženách pojí – např. že je to řídký jev, který se odehrává jen u sociálně slabších vrstev společnosti, že si za to žena může sama, protože muže provokuje, apod. Domácí násilí na ženách se však odehrává napříč celou společností, nezávisí na věku, vzdělání, profesi, náboženském vyznání či národnosti a podobných aspektech. Muži, kteří páchají domácí násilí na ženách, jsou mnohdy popisováni jako muži „dvojí tváře“ – navenek sympatičtí a přátelští, za zdi domova násilní a bezohlední. Určitý vliv na výskyt a průběh domácího násilí mají rizikové faktory, mezi něž řadíme anomálii osobnosti, transgenerační přenos agresivního chování, alkohol a drogy, nepříznivé okolnosti a psychiatrické diagnózy. I když jednotný profil pachatele neexistuje, existují určité klasifikace, které nás nasměrují, jakým způsobem s pachatelem pracovat, což je důležité, protože „*nicnedělání*“ je téměř jistě cestou k opakovaným útokům a další eskalaci násilí.

Stejně jako neexistuje jednotný profil pachatele, neexistuje ani jednotný profil oběti. Nicméně lze identifikovat určité charakteristické znaky oběti. Jedná se o psychický stav vyznačující se posttraumatickou stresovou poruchou, naučenou bezmocností a sebedestruktivními reakcemi, dále se jedná o vývoj v orientační rodině, odkud dítě běžně přejímá rodinné vzory, a verbální i neverbální projevy vykazující určitou apatii, ostražitost a stydlivost. Domácí násilí zanechává na ženě nejen fyzické, ale i psychické následky. Je třeba k ní proto přistupovat velmi citlivě a ohleduplně, nabídnout jí pomoc, případně poradit, ale rozhodně jí nevnucovat svá rozhodnutí a postupy.

Pachatel a oběť domácího násilí však nejsou jediní, koho se situace bezprostředně dotýká. Mnohdy mezi nimi stojí děti, které v násilném prostředí vyrůstají. Osvojují si špatnou představu o vzájemném chování dospělých lidí, přejímají násilné rodinné

vzory. Postrádají emocionální podporu, žijí v permanentní nestabilitě a nejistotě, mnohdy samy sebe za nastalou situaci obviňují. Mají problémy se sociální adaptací, jsou odtažité a nedůvěřivé, často jednají nepřiměřeně agresivně. S takovými dětmi je třeba pracovat se značnou opatrností, zaměřit se na jejich pocity. Důležitý je zájem dítěte, nikoli zájem rodičů, nezbytné je nastalou situaci vysvětlit a minimalizovat stres dítěte.

Existují určitá doporučení, jak se domácímu násilí bránit – např. ihned jednat, v případě akutního nebezpečí volat policii, v případě zranění vyhledat lékaře, nevzdávat se. Svůj význam má určitě i vypracování tzv. bezpečnostního plánu pro případ vyhrocené situace. Ten by měl zahrnovat zejména úschovu nejdůležitějších věcí a dokladů, naplánování případného útěku, kontaktování přátel, příbuzných, sousedů i odborníků. Vedle těchto zásad, které mohou oběti podstatně pomoci, existuje řada institucí nabízejících pomoc a podporu. Jedná se zejména o neziskové organizace - např. Bílý kruh bezpečí, Rosu, Acorus, proFem. Ty se často zaměřují vedle odborné a diskrétní pomoci obětem domácího násilí (zahrnující specializované a sociálně-terapeutické poradenství, telefonickou krizovou pomoc a krizovou intervenci, azylové ubytování) také na spolupráci s dalšími organizacemi při řešení dané problematiky a zvýšení informovanosti společnosti pořádáním různých přednášek a dalších osvětových akcí určených české veřejnosti. Kromě těchto organizací se může žena obrátit na policii, soud, státní zastupitelství, na lékaře a intervenční centra nebo také na orgány sociálně právní ochrany dětí, pokud mezi pachatelem a obětí stojí dítě danou situací ohrožené.

Aby pomoc obětem domácího násilí byla co nejúčinnější, měla by mít oporu v legislativě. Zcela zásadní je v této souvislosti zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který oproti původnímu z roku 1961 zpřísňuje tresty za nejzávažnější trestné činy proti životu a zdraví a některé trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti v sexuální oblasti a zahrnuje nové trestné činy jako zabití a stalking. Velmi důležitý je také zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, který stojí na třech pilířích - policejní zásah, intervenční centra a občanskoprávní řešení situace. Tento zákon má významnou preventivní funkci, zavedl totiž princip rychlé reakce proti násilné osobě – institut vykázaní ze společného obydlí. Díky tomuto nástroji lze domácí násilí často zastavit ještě předtím, než dojde k vážné újmě na zdraví. Jedním z kroků systémového řešení dané problematiky je také Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014. Mezi jeho cíle patří zajištění efektivní a dostupné podpory ohroženým osobám, zajištění specifické a efektivní

pomoci ohroženým dětem, zajištění sociálních a terapeutických služeb pro pachatele, vytvoření systému kontinuálního vzdělávání a interdisciplinární spolupráce, zapojení veřejnosti, získání relevantních informací o aktuální situaci a zajištění efektivní komplexní právní ochrany ohrožených osob.

Pro efektivní řešení domácího násilí na ženách je nezbytné znát skutečnou situaci. Výzkumy provedené v této oblasti dokládají rozšířenost problematiky v České republice. Většina lidí ví, co si pod pojmem domácí násilí představit, stále však chybí veřejnosti informace o tom, jak na násilí reagovat a jak se mu bránit.

Právě informovanost o domácím násilí na ženách se stala předmětem výzkumu, který jsem uskutečnila pro účely této práce. Cílovou skupinou se staly ženy ve věku 18+, které jsou potenciálními oběťmi, proto se domnívám, že by právě ony měly být prioritně o dané problematice informované. Celkově mají ženy poměrně vysoké povědomí o tom, co je domácí násilí na ženách a že se jedná o celospolečenský problém, nikoli soukromou věc partnerů. Nicméně, jak už bylo zmíněno výše, stále přetrvávají mýty o tom, že na jeho výskyt má vliv zejména sociální původ a vzdělání.

V rámci tohoto výzkumu byly dále zkoumány rozdíly v povědomí mezi ženami žijícími na venkově a ženami žijícími ve městě. Výrazné rozdíly v informovanosti těchto dvou skupin nebyly identifikovány. Nicméně určité odlišnosti existují v povědomí o institutu vykázaní ze společného obydlí, kde jsou informovány více respondentky z města, povědomí žen z venkova je však také značně vysoké. Další rozdíly byly zaznamenány v oblasti informovanosti o pomoci obětem domácího násilí na ženách. Vedle Bílého kruhu bezpečí, o jehož existenci vědí obě skupiny, znají ženy žijící na venkově spíše obecně linky důvěry, intervenční centra a azylové domy, kdežto ženy ve městě konkrétní neziskové organizace. V případě, že by se staly obětí domácího násilí, hledaly by shodně ženy z obou skupin pomoc zejména u policie, rodiny a přátel. Ženy z venkova by se dále obrátily spíše na linky důvěry, oproti tomu ženy ve městě na Bílý kruh bezpečí.

Celkově je většina žen (3/4) bez ohledu na to, odkud pocházejí, přesvědčena o tom, že informovanost o problematice domácího násilí na ženách není dostatečná. Nejčastěji uváděnými prostředky, které by mohly tuto situaci zlepšit, jsou podle nich média a školy. Televize, tisk, rádio a internet by měly zahrnovat kampaně o dané problematice, informovat o konkrétních případech, školy by měly toto téma zahrnout do učebních osnov a pořádat různé besedy a semináře. Dále byly navrhovány osvětové akce pro veřejnost a veřejné debaty, výrazný vliv by mohly mít také sociální sítě.

POUŽITÉ ZDROJE

Literatura

- BEDNÁŘOVÁ, Z., MACKOVÁ K., PROKEŠOVÁ, H. *Studijní materiál o problematice domácího násilí pro pracovníce a pracovníky orgánů sociálně – právní ochrany dětí.* Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2006. ISBN 80-86878-50-3.
- BEDNÁŘOVÁ, Z., MACKOVÁ, K., WÜNSCHOVÁ, P., BLÁHOVÁ, K. *Domácí násilí : Zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám.* Praha: Acorus, 2009. ISBN 978-80-254-5422-0.
- BUSKOTTE, A. *Z pekla ven : Žena v domácím násilí.* Brno: Computer Press, a. s., 2008. ISBN 978-80-251-1786-6.
- CONWAY, H., L. *Domácí násilí : Příručka pro současné i potenciální oběti se zákonem č. 135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007.* Praha: Albatros a. s., 2007. ISBN 978-80-00-01550-7.
- ČÍRTKOVÁ, L. *Forenzní psychologie.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004. ISBN 80-86473-86-4.
- ČÍRTKOVÁ, L. *Moderní psychologie pro právníky.* Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2207-8.
- ČÍRTKOVÁ, L., VITOUŠOVÁ, P. a kol. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů : Příručka pro pomáhající profese.* Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2.
- GJURIČOVÁ, Š., KOUCOURKOVÁ, J., KOUTEK, J. *Podoby násilí v rodině.* Praha: Vyšehrad, spol. s.r.o., 2000. ISBN 80-7021-416-3.
- HRONOVÁ, M. *To si dovolit nesmíš.* Praha: Rosa, o.s., 2006. ISBN neuvedeno.
- MARVÁNOVÁ-VARGOVÁ B., POKORNÁ, D., TOUFAROVÁ, M. *Partnerské násilí : Oběti partnerského násilí, násilí mezi rodiči očima dětí, pachatelé partnerského násilí.* Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-86131-76-4.
- MATOUŠEK, O. *Rodina jako instituce a vztahová síť.* 2. rozšířené vydání. Praha: Slon, 1997. ISBN 80-85850-24-9.
- MATOUŠEK, O. a kol. *Metody a řízení sociální práce.* Praha: Portál, 2003A. ISBN 80-7178-548-2.
- MATOUŠEK, O. *Slovník sociální práce.* Praha: Portál, 2003B. ISBN 80-7178-549-0.

- MATOUŠEK, O., KODYMOVÁ, P., KOLÁČKOVÁ J. *Sociální práce v praxi : Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-002-X.
- PENCE, E. et al. *V našem vlastním zájmu : Proces osobní a sociální změny*. Překlad: ROSA, o.s., 2005. Originál: In our best interest, A Process for Personal and Social Change, Ellen Pence et al., © Minnesota Program Development Inc., 1987. ISBN neuvedeno.
- PIKÁLKOVÁ, S. a kol. *Mezinárodní výzkum násilí na ženách – Česká republika / 2003: příspěvek k sociologickému zkoumání násilí v rodině*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2004. ISBN 80-7330-054-0.
- STRÍLKOVÁ, P., FRYŠTÁK, M. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Praha: KEY Publishing s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7418-020-0.
- ŠPATENKOVÁ, N. a kol. *Krizová intervence pro praxi*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0586-9.
- UNICEF. *Domestic violence against women and girl*. Italy: UNICEF, 2000. ISSN 102-3528.
- VARGOVÁ, B., VAVROŇOVÁ, M. *Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci*. Praha: Rosa o. s., 2006. ISBN neuvedeno.
- VOŇKOVÁ, J. *Vaše právo! : První právní pomoc ženám, obětem domácího násilí*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: proFem o.p.s., 2010. ISBN 978-80-903626-9-7.
- VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2. přepracované vydání. Praha: proFem o.p.s., 2008. ISBN 978-80-903626-7-3.

Internetové zdroje

- Acorus, občanské sdružení <<http://www.acorus.cz/>>.
- Bílý kruh bezpečí, pomoc obětem trestných činů v ČR <<http://www.bkb.cz/index.php>>.
- Bona, Linka pomoci obětem domácího násilí <<http://www.volny.cz/bona-linka/>>.
- Domácí násilí <<http://www.domacinasili.estranky.cz/>>.
- Domesticviolence.org <<http://www.domesticviolence.org/>>.

- DONA linka, pomoc osobám ohroženým domácím násilím
<<http://www.donalinka.cz/index.php>>.
- Koordona, Koalice neziskových organizací proti domácímu násilí
<<http://www.koordona.cz/>>.
- Liga otevřených mužů, občanské sdružení <<http://web.ilom.cz/home.html>>.
- Ministerstvo práce a sociálních věcí <<http://www.mpsv.cz/cs/>>.
- Ministerstvo vnitra České republiky <<http://www.mvcr.cz/default.aspx>>.
- Ministerstvo spravedlnosti České republiky <<http://www.reformajustice.cz/>>.
- Persefona, občanské sdružení <<http://www.persefona.cz/>>.
- proFem, obecně prospěšná společnost <<http://www.profem.cz/>>.
- Rosa, občanské sdružení <<http://www.rosa-os.cz/>>.
- Rodina, každodenník o dětech i rodičích <<http://www.rodina.cz/>>.
- Rovnoprávnost.cz <<http://www.rovnopravnost.cz/>>.
- Stopnásilí.cz <<http://www.stopnasili.cz/>>.
- Vláda České republiky <<http://www.vlada.cz/>>.

Zákony

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

SEZNAM PŘÍLOH

I DOTAZNÍK

II POSTUP LÉKAŘŮ PŘI POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE OSOBÁM OHROŽENÝM DOMÁCÍM NÁSILÍM (ČÁST VĚSTNÍKU MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY, ČÁSTKA 3, DUBEN 2006)

III ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA ZE DNE 27. LISTOPADU 2006, KTERÝM SE STANOVÍ POSTUP PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY V PŘÍPADECH DOMÁCÍHO NÁSILÍ Č. 179 Z ROKU 2006

IV SEZNAM INTERVENČNÍCH CENTER

V SEZNAM ORGANIZACÍ

VI ZÁKON Č. 135/2006 SB., KTERÝM SE MĚNÍ NĚKTERÉ ZÁKONY V OBLASTI OCHRANY PŘED DOMÁCÍM NÁSILÍM

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA I - DOTAZNÍK

Dobrý den, jmenuji se Lenka Vyhnalová a studuji na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze obor Sociální politika a sociální práce. V rámci své diplomové práce bych Vás chtěla poprosit o vyplnění tohoto krátkého dotazníku, které nezabere více než 10 minut a týká se problematiky **domácího násilí na ženách**. Své odpovědi, prosím, zakroužkujte (možno i více odpovědí), popřípadě vypište slovně.

Děkuji Vám předem za Vaši upřímnost a čas věnovaný dotazníku. Ráda bych Vás ještě ubezpečila, že tento výzkum je anonymní a údaje nebudou zneužity.

1. Pokud jste slyšela o domácím násilí na ženách, kde to bylo?

- a) v rodině b) u přátel či známých c) ve škole d) v práci e) v televizi f) v rádiu
g) na internetu h) v tisku ch) jinde, uveďte
- i) neslyšela jsem o domácím násilí na ženách

2. Co je podle Vašeho názoru jev označený jako domácí násilí na ženách?

.....
.....
.....
.....

3. Je dle Vašeho mínění domácí násilí na ženách pouze věcí partnerů nebo je to celospolečenský problém?

- a) pouze věc partnerů b) celospolečenský problém c) nevím

4. Co podle Vás má vliv na výskyt domácího násilí na ženách?

- a) vzdělání b) náboženství c) věk d) sociální původ e) etnický původ
f) nic z uvedeného g) něco jiného, uveďte h) nevím

5. Slyšela jste někdy o institutu vykázání ze společného obydlí?

- a) ano b) ne

5A. Pokud jste odpověděla ANO, kolik dní činí základní doba vykázání?

- a) 7 dní b) 10 dní c) 14 dní d) nevím

5B. Pokud jste odpověděla ANO, kolik podle Vás bylo případů vykázaní za rok 2010 v České republice?

- a) 0 – 450 b) 451 – 900 c) 901 – 1 350 d) 1 351 a více e) nevím

6. Znáte nějaké organizace, které pomáhají ženám, jež zažily/zažívají domácí násilí?

- a) ano b) ne

6A. Pokud jste odpověděla ANO, jaké?

.....
.....

7. Kam byste se sama obrátila, kdyby se týkalo domácí násilí přímo Vás, popř. kam jste se obrátila, pokud se Vás to týkalo doopravdy?

.....
.....

8. Myslíte si, že je česká společnost o domácím násilí na ženách dostatečně informována?

- a) ano b) ne c) nevím

8A. Pokud jste odpověděla NE, co by podle Vás mohlo vést ke zvýšení informovanosti?

.....
.....
.....
.....

9. Kolik je Vám let?

10. Jaké je Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

- a) neukončené základní b) základní c) středoškolské bez maturity
d) středoškolské s maturitou e) vyšší odborné f) vysokoškolské

11. Pokud pracujete, v jaké oblasti?

12. Pokud studujete, jaké zaměření?

13. Kde žijete? a) na venkově b) ve městě

PŘÍLOHA II – POSTUP LÉKAŘŮ PŘI POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE OSOBÁM OHROŽENÝM DOMÁCÍM NÁSILÍM

(ČÁSTKA 6, LISTOPAD 2008)³⁷

„Metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví pro postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím“

Ve snaze sjednotit postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím (dále jen „ohrožená osoba“) vydává Ministerstvo zdravotnictví tento doporučující metodický pokyn, podle kterého lze postupovat i v případě pouhého podezření na ohroženou osobu a který lze využít i při postupu jiných zdravotnických pracovníků:

Čl. 1

Domácí násilí

1.1. Za domácí násilí lze považovat fyzické, psychické nebo sexuální násilí mezi intimními partnery, tj. manžely, druhy apod.,

1.1.1. ke kterému dochází ve společně obývaném bytě nebo domě, tedy v soukromí, mimo kontrolu veřejnosti,

1.1.2. ke kterému dochází opakovaně,

1.1.3. intenzita násilných incidentů se zpravidla stupňuje.

1.2. Širší pojem „domácího násilí“ zahrnuje také násilí páchané na dětech a násilí páchané na seniorech žijících ve společně obývaném bytě nebo domě.

1.2.1. Domácí násilí ve vztahu k dětem má 3 formy:

1.2.1.1. syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (sy CAN), viz. metodické opatření „Postup lékařů primární péče při podezření ze sy. CAN“, Věstník MZ, částka 3, květen 2008.

1.2.1.2. děti v roli svědků násilí mezi partnery / rodiči*),

1.2.1.3. agresivní chování dětí vůči členům rodiny.

*) Děti v roli svědků domácího násilí se považují za týrané, zneužívané a zanedbávané.

1.3. Domácí násilí je vždy akt jednostranný, násilná osoba a ohrožená osoba si nikdy nemění role.

Čl.2

Známky podezření na osobu ohroženou domácím násilím.

2.1. Mezi známky podezření na ohroženou osobu patří zejména:

2.1.1 Vícečetná poranění, zvláště hlavy, obličeje a krku.

2.1.2 Jakékoli poranění ženy během těhotenství, zvláště zranění břicha a prsou.

2.1.3 Četná obranná poranění.

2.1.4 Delší časový úsek mezi vznikem poranění a vyhledáním zdravotní péče.

2.1.5 Neuspokojivá vysvětlení vzniku poranění.

2.1.6 Opakovaná poranění v anamnéze.

2.1.7 Neurčité psycho-somatické stesky.

2.1.8 Psychické problémy jako deprese, sebevražedné představy, úzkost, poruchy spánku.

2.1.9 Závislost na pomoci.

Čl. 3

Postup lékaře při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím

3.1. Anamnéza

3.1.1. S ohroženou osobou není vhodné hovořit v přítomnosti jiných osob, zejména partnerů či příbuzných ohrožené osoby.

3.1.2. Ohrožená osoba většinou z vlastní iniciativy nesdělí informace o svém problému, ale pouze na základě cílených dotazů.

3.1.3. Dotazy jsou zaměřené zejména na zjištění okolností vzniku poranění nebo obtíží včetně přesných časových údajů, zjištění nebo vyloučení zavinění poranění nebo obtíží druhou osobou, zjištění nebo vyloučení opakování poranění nebo obtíží v minulosti, zjištění nebo vyloučení znásilnění.

3.2. Vyšetření

Ve spolupráci s ostatními odborníky je provedeno mimo jiné:

3.2.1. Vyšetření poranění nebo obtíží včetně poranění staršího data.

3.2.2. Vyloučení nebo potvrzení požití omamných látek.

3.2.3. Vyloučení nebo potvrzení znásilnění.

3.3. Léčba a další opatření

3.3.1. Na základě stanovené diagnózy je poskytnuta odpovídající léčba poranění nebo obtíží, a to v interdisciplinární spolupráci s dalšími odborníky.

3.3.2. Osobě ohrožené jsou předány kontakty na příslušné organizace dle přílohy.

3.3.3. Osobě ohrožené je vždy doporučeno kontrolní vyšetření zdravotního stavu.

Čl. 4

Záznam do zdravotnické dokumentace o poskytnutí zdravotní péče osobě ohrožené domácím násilím

4.1. Záznam do zdravotnické dokumentace o poskytnutí zdravotní péče osobě ohrožené je dostatečně podrobný a obsahuje mimo jiné:

4.1.1. Všechny okolnosti vzniku poranění nebo obtíží uváděné osobou ohroženou včetně časových údajů a případného uvedení totožnosti násilné osoby.

4.1.2. Podrobný záznam o celkovém vyšetření osoby ohrožené včetně lokalizace a popisu případného poranění s využitím „dokumentace případů domácího násilí“ uvedené v příloze a doplněním případnou fotodokumentací.

4.1.3. Záznam o všech provedených úkonech včetně příslušných opatření.

Čl. 5

Poskytování zdravotní péče osobě ohrožené domácím násilím a oznamovací povinnost

5.1. Novelou zákon č. 52/2004 Sb. zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, byla zakotvena nová skutková podstata trestného činu uvedená v ust. § 215a . Jedná se o skutkovou podstatu trestného činu „Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě“. Daná skutková podstata nepodléhá (ve smyslu § 167 nebo § 168 trestního zákona) oznamovací povinnosti.

5.2. Při zjištění týrání nebo zneužívání dětí v rodině osoby ohrožené je případ oznámen příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí, nebo je sdělen na základě výzvy orgánů sociálně právní ochrany dětí, a to v souladu s § 10 nebo § 53 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Dále je

případ oznámen státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v souladu s § 167 nebo § 168 v návaznosti na § 215 trestního zákona, kdy oznamovací povinnost se vztahuje na týrání svěřené osoby.

* * *

Zrušuje se metodické opatření „Postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím“ zveřejněné ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví v částce 3 z dubna roku 2006.

MUDr. Tomáš Julínek, MBA

ministr zdravotnictví

Důležité kontakty

Pokud jste obětí domácího násilí (DN) neváhejte vyhledat radu, podporu a pomoc.

Tabulka č. 1: Kontakty na organizace v případě DN

Organizace	kontakt	poznámka
Policie ČR	158	- nonstop
Záchranná služba	155	- nonstop
Tísňové volání	112	Jednotné evropské číslo
Zdravotnické zařízení	viz zlaté stránky	dle volby či místa bydliště
OSPOD	viz zlaté stránky	Orgán sociálně právní ochrany dětí, dle místa bydliště
DONA linka	251 511 313	- nonstop Telefonická pomoc osobám ohroženým DN, která poskytne další kontakty
ROSA	241 432 466 602 246 102	Centrum pro týrané a osamělé ženy, azylové ubytování s utajenou adresou
Bílý kruh bezpečí	257 317 110	- nonstop Pomoc obětem trestných činů
ProFem o.p.s.	224 910 744	- Úterý: 9.00 -11.00 hod. - Středa: 18.30 - 20.30 hod. Telefonická právní poradna a právní zastupování pro osoby ohrožené DN
ACORUS	283 892 772	- nonstop
Magdala	737 234 078	- nonstop
SPONDEA Brno	541 235 511 739 078 078	- nonstop www.Spondea.Cz
Linka důvěry RIAPS	222 580 697	- nonstop
Linka důvěry	viz zlaté stránky	
Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy	viz zlaté stránky	
Azylové domy		Kontakt na azylové domy poskytne příslušný sociální odbor dle místa bydliště, či DONA linka
Centrum krizové intervence	284 016 666	- nonstop Adresář intervenčních center v ČR – viz. tabulka č. 2

Tabulka č. 2.: Adresář intervenčních center (IC) v ČR (stav k červenci 2008)

IC	ADRESA	TELEFON	E-MAIL	WWW STRÁNKY
BRNO	Sýpka 25 613 00 Brno	541 213 732 nonstop: 739 078 078	donacentrum@donacentrum.cz	www.donacentrum.cz
ČESKÉ BUDĚJOVICE	Kanovnická 11 370 01 České Budějovice	386 323 016 603 281 300	intervencnicentrum@charitach.cz	www.charitach.cz
HRADEC KRÁLOVÉ	Velké náměstí 34 500 03 Hradec Králové	495 530 033 774 591 383	intervencnicentrum@hk.caritas.cz	www.hk.caritas.cz/ochhk
JIHLAVA	Pod Přikopem 4 586 01 Jihlava	567 215 532 606 520 546	ic.vysocina@volny.cz	www.psychocentrum.cz
LIBEREC	Tanvaldská 269 463 11 Liberec 30	482 311 632 602 410 612	info.ic@csslk.cz	www.csslk.cz
MSK I. – OSTRAVA	28. října 124 702 00 Ostrava	597 489 207 597 489 204 (fax)	ic.ostrava@bkb.cz	www.bkb.cz www.donalinka.cz
MSK II. – OSTRAVA	Opletalova 4 736 01 Haviřov	596 611 239 739 500 634	ic.ostrava@slezskadiakonie.cz	www.slezskadiakonie.cz
OLOMOUC	Na Vozovce 26 779 00 Olomouc	585 754 736 774 406 453	intervencnicentrum@ssp-ol.cz	www.ssp-ol.cz
PARDUBICE	Erno Košťála 980 530 12 Pardubice	466 260 528 774 755 744	ic.pardubice@skp-centrum.cz	www.skp-centrum.cz
PLZEŇ	Cukrovarská 16 326 00 Plzeň	777 167 004	krize@dchp.cz	www.charita.cz/plzen
PRAHA	Šromova 861 198 00 Praha 9 – Černý Most	281 861 580 281 911 883 604 231 085 739 440 771	susterova@mcssp.cz	www.mcsp Praha.cz
RAKOVNÍK	Žižkovo nám.169/1 269 01 Rakovník	313 502 588 605 765 883	ic.stredocesky@seznam.cz	www.ic-rakovnik.cz
SOKOLOV	J.K.Tyla 461 356 01 Sokolov	352 661 418 736 514 095	intervencni@centrum.cz	www.ouss.cz
ÚSTÍ NAD LABEM	K Chatám 22 403 40 Ústí nad Labem	475 511 811 475 201 495 (fax)	intervencnicentrum.ul@seznam.cz	www.volny.cz/spirala.cki
ZLÍN	U Náhonu 5208 760 01 Zlín	577 018 265 774 405 682	ic.zlin@seznam.cz	www.poradnazlin.cz

Vyplňte lékař

DOKUMENTACE PŘÍPADŮ DOMÁCIHO NÁSILÍ

(PŘÍLOHA LÉKÁRSKÉ ZPRÁVY)

ZÁZNAM LOKACE ZRANĚNÍ PŘI PRVNÍM KONTAKTU S NEMOCNÝM

Místo, kde jste zjistili poranění, označte na schématu těla šipkou a spojte s příslušným popisem.

Vedle popisku označte také počet zranění stejného druhu.

ÚDAJE O PACIENTOVĚ:

Jméno:

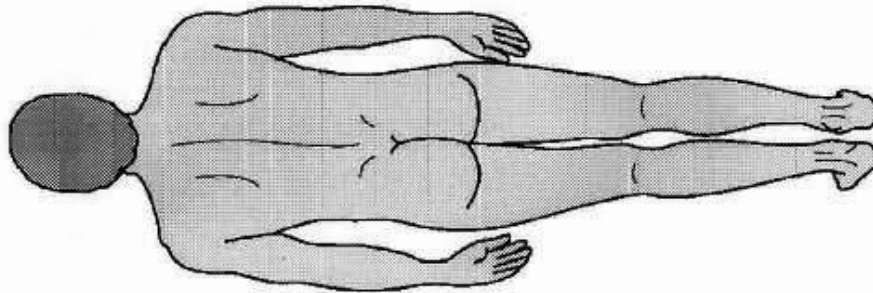
Příjmení:

Rodné číslo:

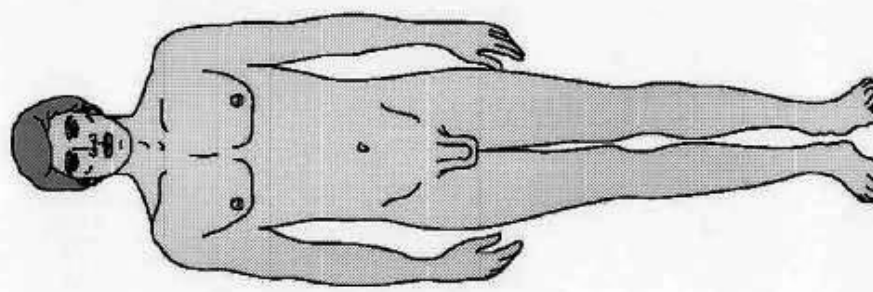
Bydliště:

Datum návštěvy:

Čas návštěvy:

- řezná
- kousnutím
- tržná
- odřenina
- fraktura
- bodná
- síťová
- zhrrozděná
- hematom
- jiná

Wpółkiuje 104-94

DOKUMENTACE PŘÍPADŮ DOMÁCIHO NÁSILÍ

(PŘÍLOHA LÉKAŘSKÉ ZPRÁVY)

ZÁZNAM LOKACE ZRANĚNÍ PŘI PRVNÍM KONTAKTU S NEMOCNÝM

Místo, kde jste zjizdili poranění, označte na schémata těla
šipkou a spojte s příslušným popiskem.

Vedle popisku označte také počet zranění stejného druhu.

ÚDAJE O PACIENTOVI:

Jméno: _____

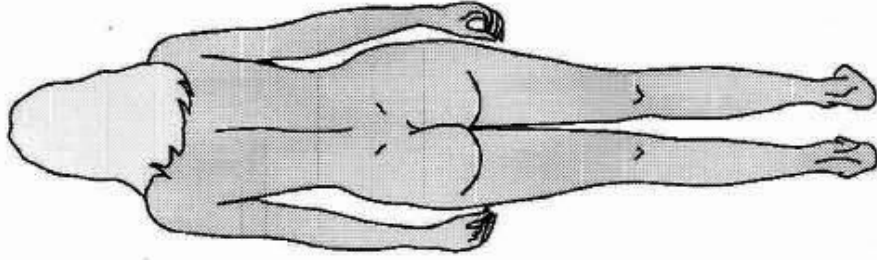
Příjmení: _____

Rodné číslo: _____

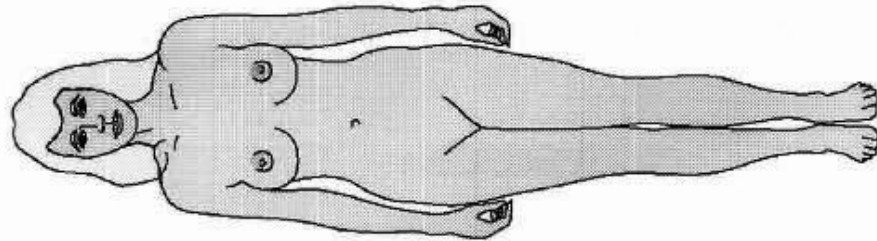
Bydliště: _____

Datum návštěvy: _____

Čas návštěvy: _____

- Fezná _____
- kousnutím _____
- sržná _____
- ostřetina _____
- fraktura _____
- bodná _____
- srfeina _____
- zimodžens _____
- hematom _____
- jiná _____

PŘÍLOHA III – ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA ZE DNE 27. LISTOPADU 2006, KTERÝM SE STANOVÍ POSTUP PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY V PŘÍPADECH DOMÁCÍHO NÁSILÍ Č. 179 Z ROKU 2006³⁸

K zajištění jednotného postupu příslušníků Policie České republiky (dále jen „policista“) v případech domácího násilí a při užití oprávnění podle § 21a až 21d zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 135/2006 Sb., s t a n o v í m :

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Čl. 1

Výklad pojmů

Pro účely tohoto pokynu se rozumí

a) domácím násilím

jednání, které má znaky uvedené v čl. 2,

b) násilnou osobou

osoba, která ohrožuje ohroženou osobu na životě, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti a žije s ohroženou osobou ve společném obydlí, a je či byla spolu s ohroženou osobou v intimním, rodinném či jiném obdobném vztahu, a lze důvodně předpokládat, že se tato osoba bude dopouštět i nadále domácího násilí vůči ohrožené osobě,

c) ohroženou osobou

osoba, proti které směřuje domácí násilí ze strany násilné osoby,

d) společným obydlím

byt nebo dům, který násilná a ohrožená osoba obývají společně, přičemž se vyžaduje jen faktický stav společného bydlení, nikoliv vedení společné domácnosti; právním titulem společného bydlení může být např. vlastnictví nemovitosti, nájemní či podnájemní vztah, ale i faktické společné bydlení na základě rodinných i jiných vztahů,

e) vykázáním

zásah do vztahu mezi násilnou a ohroženou osobou v podobě rozhodnutí policisty o tom, že násilná osoba musí na dobu 10 dnů opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí,

f) vykázanou osobou

násilná osoba, vůči které bylo rozhodnuto o vykázání nebo o zákazu vstupu do společného obydlí.

Čl. 2 Znaky domácího násilí

Domácí násilí má tyto charakteristické znaky:

- a) opakovanost
 - jde o jednání, které má svůj vývoj a dochází opakovaně k jeho projevům, často i po velice dlouhou dobu; domácím násilím není ojedinělý a jednorázový incident, byť se závažnými následky,
- b) postupný nárůst intenzity
 - domácí násilí začíná zpravidla psychickým násilím a zpravidla se přidává násilí fyzické; útoky jsou zpočátku vedeny proti lidské důstojnosti, posléze proti zdraví, a mohou vyústit v útoky proti životu,
- c) jasné role
 - k násilí dochází mezi blízkými osobami, kde lze diferencovat roli násilné a ohrožené osoby, jejich vzájemné postavení je nerovné a role se v průběhu incidentů nemění,
- d) páchání násilí v soukromí
 - k násilí dochází zpravidla beze svědků, nejčastěji v soukromí společného obydlí, ale i na jiných místech, např. chata, hotel apod.; jednotlivé útoky zapadající do schématu domácího násilí se však mohou vyskytnout i na veřejnosti.

Čl. 3 Příslušnost

(1) Rozhodnout o vykázání¹⁾ je oprávněn policista služebně zařazený u Policie České republiky obvodního (místního) oddělení a Policie České republiky oddělení železniční policie vyjma policistů zařazených u hlídkové služby.

(2) Je-li konáno prověřování nebo vyšetřování věci²⁾ policejními orgány služby kriminální policie a vyšetřování, rozhoduje o vykázání policista služebně zařazený u tohoto policejního orgánu.

(3) Nejblíže nadřízeným orgánem k řešení řádných a mimořádných opravných prostředků³⁾ jsou u policistů uvedených v odstavci 1 a 2 Policie České republiky správy krajů a správa hl. m. Prahy; jde-li o policisty služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky správ krajů a správy hl. m. Prahy je tímto orgánem Policejní prezidium České republiky.

(4) Policisté uvedení v odstavcích 1 a 2 jsou při rozhodování o vykázání úředními osobami oprávněnými konat úkony správního orgánu⁴⁾.

¹⁾ § 21a odst. 1 a 2 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

⁴⁾ § 15 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.

Čl. 4

Zásady pro úkony a zákroky policisty v případě domácího násilí

(1) Úkolem Policie České republiky (dále jen „policie“) je nejen vyšetřování trestného činu nebo přestupku, ale i ochrana ohrožené osoby.

(2) Pozornost policisty v případech domácího násilí musí být přednostně zaměřena na pomoc ohrožené osobě a zastavení dalšího násilí.

(3) Žije-li ve společném obydlí nezletilá osoba, je policista povinen zabývat se otázkou, zda jednání násilné osoby současně nenaplňuje skutkovou podstatu trestného činu týrání svěřené osoby⁵⁾, případně trestného činu ohrožování výchovy mládeže⁶⁾.

(4) Rozhodnutí o vykázání je opatřením netrestního charakteru, které je preventivní reakcí na nebezpečné chování násilné osoby z hlediska rizika hrozby budoucích útoků, a které nenahrazuje sankci za chování násilné osoby.

(5) Vykázání je přípustné pouze tehdy, je-li to nezbytné k ochraně života, zdraví, práv a svobod ohrožené osoby, a je přípustné i proti její vůli.

(6) Při vykázání je upřednostněno právo na ochranu života, zdraví a lidské důstojnosti před právem vlastnickým (uživacím) a právem na nedotknutelnost obydlí.

(7) Policista je povinen jednat s násilnou i ohroženou osobou tak, aby v souvislosti s policejním zákrokem nevznikla bezdůvodná újma a byla zachována přiměřenost zásahu do ústavně zaručených práv a svobod.

ČÁST DRUHÁ

POSTUP V PŘÍPADECH DOMÁCÍHO NÁSILÍ

Čl. 5

Postup policisty na místě incidentu se znaky domácího násilí

(1) Policista je vždy povinen přijmout oznámení incidentu se znaky domácího násilí (dále jen „incident“) a zajistit provedení všech nezbytných úkonů. Policista, který přijme telefonické oznámení, je povinen získat k incidentu maximum potřebných informací, které neprodleně předá policistům vyslaným na místo incidentu.

(2) Po provedení nezbytných úkonů provede policista přijímající oznámení incidentu lustraci v dostupných evidencích a informačních systémech (zejména v informačních systémech ZIS 2000, ETR, KSÚ, Událost a D-Zbraně) za účelem zjištění, zda ohrožená nebo násilná osoba nejsou držiteli střelných zbraní, zjištění jejich trestní minulosti a předchozích evidovaných incidentů. Zjištěné informace neprodleně předá policistům vyslaným na místo incidentu.

(3) Je-li to možné, policista kontaktuje oznamovatele za účelem získání aktuálních informací o situaci na místě incidentu a o násilné a ohrožené osobě.

(4) Je-li oznamovatelem incidentu přímo ohrožená osoba nebo jiný uživatel obydlí, pokusí se policista zkontaktovat tuto osobu a vyžádat si její souhlas se vstupem

⁵⁾ § 215 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 290/1993 Sb.

⁶⁾ § 217 zákona č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

do obydlí. V případě více uživatelů postačí ke vstupu do obydlí souhlas kteréhokoliv z nich.

(5) Pokud ke vstupu do obydlí nebude dán souhlas podle odstavce 4, policista posoudí možnost užití oprávnění podle právních předpisů⁷⁾. Pokud nebude možné učinit závěr o existujícím ohrožení, kontaktují policisté na místě incidentu operační středisko policie, které se pokusí navázat kontakt s ohroženou osobou.

(6) Policista zasáhne okamžitě v případě trvajících násilného jednání, aby zamezil dalšímu bezprostřednímu napadání ze strany násilné osoby. V případě zranění osoby zajistí lékařské ošetření.

(7) Budou-li splněny podmínky podle právních předpisů⁸⁾, policista přijme opatření k omezení osobní svobody násilné osoby. V opačném případě se pokusí před započítím komunikace s násilnou a ohroženou osobou tyto od sebe oddělit, co do viditelnosti i slyšitelnosti, aby násilná osoba nemohla ovlivňovat výpověď ohrožené osoby.

(8) Policista zjistí, zda v domácnosti žijí nezletilé osoby, kde se nacházejí a zda jsou v pořádku. Policista dbá vždy na to, aby nezletilé osoby byly odděleny od násilné osoby.

(9) Policista ověří totožnost násilné a ohrožené osoby a svědků incidentu a požádá je o podání vysvětlení. Pokud to situace umožní, osoby podají vysvětlení odděleně. Účelem komunikace je kladením vhodných otázek rozpoznat, zda se jedná o domácí násilí, a zjistit další skutečnosti z hlediska jeho závažnosti či hrožících rizik. Při komunikaci s násilnou a ohroženou osobou policista použije zejména instrukční kartu s 15 otázkami podle dotazníku SARA DN (příloha č. 1), kterou je povinen mít u sebe. Hodnocení rizikových faktorů podle čl. 7 policista v této fázi neprovádí.

(10) Zjistí-li policista v průběhu podání vysvětlení, že násilná osoba setrvává v obydlí ohrožené osoby neoprávněně, vyzve násilnou osobu, aby obydlí opustila. Zároveň násilnou osobu poučí, že neoprávněným setrváním v obydlí ohrožené osoby se může dopustit trestného činu⁹⁾.

(11) V rámci shromažďování poznatků o incidentu policista požádá operační středisko policie o lustraci násilné osoby v dostupných evidencích a informačních systémech za účelem zjištění, zda v minulosti došlo ze strany násilné osoby k útoku vůči ohrožené osobě, pokud nebylo možné, aby policista přijímající oznámení sdělil policistům vyslaným na místo incidentu informace o předchozích útocích.

(12) Policista vyslaný na místo incidentu je povinen zadokumentovat informace o incidentu za použití strukturovaného „Úředního záznamu o výjezdu k incidentu se znaky domácího násilí“ (dále jen „úřední záznam o výjezdu k incidentu“), jehož vzor je uveden v příloze č. 2. Tento policista je odpovědný za následné zanesení informací o incidentu do informačního systému (čl. 18).

⁷⁾ § 21 zákona č. 283/1991 Sb.

§ 83c zákona č. 141/1961 Sb.

⁸⁾ Např. § 14 zákona č. 283/1991 Sb. a § 76 zákona č. 141/1961 Sb.

⁹⁾ § 238 zákona č. 140/1961 Sb.

Čl. 6

Identifikace domácího násilí

(1) Na základě shromážděných poznatků policista posoudí, zda v konkrétním případě vykazuje jednání násilné osoby všechny znaky domácího násilí uvedené v čl.

2. Přítomnost či nepřítomnost znaků domácího násilí je policista povinen zaznamenat v části A úředního záznamu o výjezdu k incidentu.

(2) Dojde-li policista k závěru, že se jedná o domácí násilí a mohlo by přicházet v úvahu vykázání, je povinen vyznameno policistu příslušného k vydání rozhodnutí o vykázání podle čl. 3, který se dostaví na místo incidentu a přijme adekvátní opatření.

(3) Adekvátním opatřením podle odstavce 2 se rozumí zejména

- a) vykázání,
- b) zajištění násilné osoby¹⁰⁾ na dobu nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody,
- c) umístění násilné osoby, která je pod vlivem alkoholu nebo návykové látky, do záchytné stanice¹¹⁾,
- d) zadržení násilné osoby, která je podezřelá ze spáchání trestného činu¹²⁾,
- e) zajištění převozu ohrožené osoby do bezpečí (azylové domy, přátelé, příbuzní apod.).

(4) Jsou-li splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o vykázání podle čl. 7, policista rozhodne o vykázání bez ohledu na to, zda zároveň přijme některé z dalších opatření uvedených v odstavci 3.

ČÁST TŘETÍ

VYKÁZÁNÍ

Čl. 7

Podmínky pro vydání rozhodnutí o vykázání a hodnocení rizika budoucího nebezpečného útoku

(1) Policista rozhodne o vykázání, pokud útok násilné osoby vykazuje znaky domácího násilí, násilná a ohrožená osoba obývají společné obydlí a po zhodnocení rizika budoucího nebezpečného útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo zvlášť

¹⁰⁾ § 14 zákona č. 283/1991 Sb.

¹¹⁾ § 17 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

¹²⁾ § 76 zákona č. 141/1961 Sb.

závažného útoku proti lidské důstojnosti (dále jen „budoucí nebezpečný útok“) lze důvodně předpokládat, že k takovému útoku dojde¹³⁾.

(2) Policista hodnotí riziko budoucího nebezpečného útoku zejména podle

- a) počtu uskutečněných výjezdů či hlášených útoků, tzn. zda se jedná o opakované útoky či nikoli, přičemž předchozí útoky mohou dosahovat i nižší intenzity,
- b) aktuální situace na místě incidentu, tzn. zajištěných stop a jiných důkazů, informací získaných zejména od násilné i ohrožené osoby nebo svědků incidentu,
- c) intenzity všech předchozích útoků,
- d) reálné hrozby stupňování násilného jednání, tzn. rizika hrozby dalších útoků po odjezdu policie – vyhodnocení stupně nebezpečnosti násilné osoby,
- e) závěrů učiněných na základě použití diagnostické metody SARA DN.

(3) Pro zhodnocení rizika budoucího nebezpečného útoku je policista povinen použít soubor otázek SARA DN a vyhodnotit stanovené rizikové faktory. Vyhodnocení policista zapracuje do úředního záznamu o výjezdu k incidentu.

(4) Informace potřebné pro vyhodnocení rizika budoucího nebezpečného útoku získává policista zejména z vysvětlení podaných ohroženou osobou, násilnou osobou a svědky incidentu a z dostupných evidencí a informačních systémů (čl. 5 odst. 2).

Čl. 8

Postup při vydávání rozhodnutí o vykázání

(1) Při provádění úkonů souvisejících s rozhodnutím o vykázání je policista povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby, ledaže hrozí nebezpečí z prodlení¹⁴⁾.

(2) Před vydáním rozhodnutí o vykázání je policista povinen ústním prohlášením oznámit násilné osobě, že vůči ní zahajuje řízení o vykázání. Oznámení, které policista poznamená do úředního záznamu o výjezdu k incidentu, obsahuje

- a) označení správního orgánu,
- b) předmět řízení, kterým je vykázání podle § 21a až 21d zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 135/2006 Sb.,
- c) jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo oprávněné úřední osoby (policisty).

(3) Policista je povinen poučit ohroženou osobu o následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při rozhodování o vykázání přihlíží.

(4) Rozhodnutí o vykázání vydá policista bez projednání věci a z úřední povinnosti¹⁵⁾; předpokladem pro jeho vydání je zjištění stavu věci.

(5) Vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne vydání rozhodnutí. Desetidenní lhůta začíná běžet dnem následujícím po dni vydání rozhodnutí a končí ve 24.00 hodin desátého dne.

¹³⁾ § 21a odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb.

¹⁴⁾ § 21a odst. 5 zákona č. 283/1991 Sb.

¹⁵⁾ § 21b odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb.

(6) Před vydáním rozhodnutí o vykázání policista nepřihlíží k právní kvalifikaci již spáchaného jednání z pohledu právních předpisů¹⁶⁾; rozhodnutí o vykázání je na právní kvalifikaci skutku nezávislé.

(7) Pokud to vyžaduje bezpečí ohrožené osoby, může být násilná osoba vykázána nejen ze společného obydlí, ale i z jeho bezprostředního okolí. Policista jasně specifikuje prostor, na který se vykázání vztahuje, a to včetně rozsahu bezprostředního okolí společného obydlí, s přihlédnutím k potřebám ohrožené osoby. O takto stanoveném prostoru poučí vykázanou i ohroženou osobu.

(8) Policista rozhodnutí o vykázání vyhlásí zvlášť násilné i ohrožené osobě. Vyhlašované rozhodnutí obsahuje

- a) výrokovou část, ve které uvede
 1. že násilná osoba se vykazuje ze stanoveného prostoru na dobu 10 dnů ode dne vydání rozhodnutí o vykázání,
 2. že stanovenou lhůtu nelze zkrátit,
 3. právní ustanovení, podle něhož bylo postupováno¹⁷⁾,
- b) podstatné části odůvodnění rozhodnutí o vykázání, jimiž jsou skutečnosti, na základě kterých policista dospěl k závěru, že existuje důvodný předpoklad budoucího nebezpečného útoku,
- c) poučení o opravném prostředku, tj. možnost podání odvolání do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o vykázání, informace o orgánu, u kterého se odvolání podává, a o odvolacím orgánu, a zejména o vyloučení odkladného účinku odvolání s uvedením příslušného ustanovení právního předpisu¹⁸⁾.

(9) O ústním vyhlášení rozhodnutí o vykázání policista na místě incidentu vždy vydá písemné potvrzení násilné a ohrožené osobě. Písemné potvrzení, jehož vzor je uveden v přílohách č. 3 a 4, obsahuje pouze výrokovou část rozhodnutí o vykázání a další náležitosti¹⁹⁾.

(10) Policista před vyhlášením rozhodnutí o vykázání upozorní násilnou i ohroženou osobu, že rozhodnutí bylo učiněno bez ohledu na vůli ohrožené osoby a je nutné jej pod hrozbou sankce respektovat, přičemž případné námitky lze uplatnit v rámci odvolání.

(11) Poté, co bylo rozhodnutí o vykázání prokazatelně sděleno násilné osobě, je tato povinna sbalit si věci osobní potřeby, osobní cennosti a doklady a neprodleně opustit prostor, na který se rozhodnutí o vykázání vztahuje.

(12) Věcmi osobní potřeby podle odstavce 11 jsou zejména

- a) hygienické potřeby,
- b) běžné oděvní součásti,
- c) léky a zdravotní pomůcky, které osoba užívá,
- d) mobilní telefon.

¹⁶⁾ Zákon č. 140/1961 Sb.

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ § 21a odst. 1 nebo 2 zákona č. 283/1991 Sb.

¹⁸⁾ § 21b odst. 3 zákona č. 283/1991 Sb.

¹⁹⁾ § 67 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb.

(13) Odmítne-li vykázaná osoba opustit prostor, na který se rozhodnutí o vykázaní vztahuje, je policista oprávněn použit po předchozím poučení donucovacích prostředků za účelem prosazení rozhodnutí o vykázaní.

(14) Není-li násilná osoba v době zákroku policisty přítomna ve společném obydlí, postupuje policista podle právního předpisu²⁰⁾ a vydá rozhodnutí o zákazu vstupu do společného obydlí. Rozhodnutí policista vyhlásí násilné osobě po jejím návratu do společného obydlí nebo na jiném místě, kde se násilná osoba zdržuje, např. v zaměstnání. Informace o místě pobytu násilné osoby, případně o jejím návratu do společného obydlí může policista získat od ohrožené osoby, jiných osob nebo z vlastních poznatků. Nepodaří-li se rozhodnutí o zákazu vstupu násilné osobě ústně vyhlásit, doručí se jí písemné vyhotovení rozhodnutí spolu s písemným oznámením o zahájení řízení (příloha č. 5).

Čl. 9

Postup při vydávání rozhodnutí o vykázaní ve zvláštních případech

(1) V případě, že násilná osoba má ve společném obydlí místo svého podnikání, je možné vykázaním postihnout jen ten prostor, který slouží k bydlení, za podmínky, že tento prostor lze prakticky oddělit od prostoru určeného pro podnikání násilné osoby (např. uzavřením průchodu mezi těmito prostory apod.). Není-li takové oddělení možné, a pro vykázaní jsou dány podmínky, vykáže policista násilnou osobu i z míst, která využívá ke svému podnikání.

(2) Pokud je vykázaní spojeno s ohrožením provozu objektu nebo znemožněním výkonu zaměstnání vykázané osoby, postupuje policista podle právního předpisu²¹⁾.

(3) Dojde-li k násilnému jednání mimo společné obydlí, např. v hotelu, na chatě apod., a jsou-li splněny podmínky pro vykázaní, policista vykáže násilnou osobu ze společného obydlí²⁰⁾, které tato osoba spolu s ohroženou osobou dlouhodobě obývá, nikoliv z prostoru, ve kterém tyto osoby pobývají pouze přechodně či krátkodobě, např. hotelový pokoj.

(4) Je-li násilnou osobou mladistvý nebo osoba mladší 15 let a jsou-li dány podmínky pro vykázaní, policista rozhodne o vykázaní pouze v případě, že bezpečnost ohrožené osoby nelze zajistit jinak. Přitom je povinen ustanovit takové osobě opatrovníka, kterým může být nezúčastněná osoba nebo jiná úřední osoba (další přivolaný policista). Dále je povinen neprodleně vyrozumět orgán sociálně-právní ochrany dětí, který zajistí umístění mladistvého nebo osoby mladší 15 let v diagnostickém ústavu.

(5) Je-li ohroženou osobou stará, nemohoucí nebo nemocná osoba, která je odkázána na péči či pomoc násilné osoby, jež má být vykázána, a nemůže-li péči či pomoc ohrožené osobě poskytnout jiná vhodná osoba, je policista povinen uvědomit příslušný odbor sociální péče obecního (městského) úřadu. Nelze-li např. v nočních hodinách zajistit péči či pomoc ohrožené osobě jinak, policista zajistí převoz ohrožené osoby do zdravotnického zařízení a uvědomí o tom příslušný odbor sociální péče obecního (městského) úřadu.

²⁰⁾ § 21a odst. 2 zákona č. 283/1991 Sb.

²¹⁾ § 21a odst. 4 zákona č. 283/1991 Sb.

Čl. 10

Činnost policisty po vydání rozhodnutí o vykázání

Po vydání rozhodnutí o vykázání policista

- a) vyzve vykázanou osobu, aby mu vydala všechny klíče od společného obydlí, které drží, a vydá jí potvrzení o vydání klíčů (příloha č. 6),
- b) umožní vykázané osobě, aby si vzala v okamžiku vykázání ze společného obydlí výlučně věci sloužící její osobní potřebě (čl. 8 odst. 12), osobní cennosti a dokumenty,
- c) poskytne vykázané osobě informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím i nezbytnou součinnost, zejména předá seznam ubytovacích zařízení v místě bydliště a nejbližším okolí, za jehož vyhotovení je odpovědný nadřízený služební funkcionář s personální pravomocí, dále např. umožní vykázané osobě, aby si z policejní služebny telefonicky zajistila jiné ubytování,
- d) poučí vykázanou osobu (příloha č. 7), přičemž jedno vyhotovení poučení podepsané vykázanou osobou přiloží ke spisu a jedno vyhotovení předá vykázané osobě,
- e) poučí ohroženou osobu (příloha č. 8), přičemž jedno vyhotovení poučení podepsané ohroženou osobou přiloží ke spisu a jedno vyhotovení předá ohrožené osobě,
- f) předá ohrožené osobě informace o institucích, které poskytují pomoc obětem domácího násilí (příloha č. 9), včetně intervenčního centra²²⁾, a to i v případě, že nebylo rozhodnuto o vykázání; za vyhotovení seznamu institucí v místě bydliště a nejbližším okolí, včetně kontaktů na tyto instituce je odpovědný nadřízený služební funkcionář s personální pravomocí,
- g) vyžádá si informace o telefonickém spojení od ohrožené i vykázané osoby, včetně adresy, kam si vykázaná osoba přeje doručovat poštu od policejního orgánu v době platnosti vykázání; na tuto adresu jí bude doručeno písemné vyhotovení rozhodnutí o vykázání (dále jen „písemné rozhodnutí“).

Čl. 11

Písemné rozhodnutí a jeho náležitosti

(1) Policista, který v souladu s čl. 3 rozhodl o vykázání, vyhotoví písemné rozhodnutí²³⁾ bez zbytečného odkladu, nejpozději do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí.

(2) Písemné rozhodnutí obsahuje náležitosti uvedené v právním předpise²⁴⁾. Odůvodnění písemného rozhodnutí bude vedle popisu skutkových zjištění obsahovat zejména hodnocení kritérií rizika budoucího nebezpečného útoku (čl. 7 odst. 2), která vedla policistu k závěru, že ze strany násilné osoby takový útok hrozí. Vzor rozhodnutí o vykázání je uveden v příloze č. 10 a vzor zákazu vstupu je uveden v příloze č. 11.

(3) Policista, který vyhotovil písemné rozhodnutí, zajistí doručení jeho popisu vykázané a ohrožené osobě. V případě, že není známa adresa, na které se bude vykázaná osoba v době platnosti vykázání zdržovat, může jí být písemné rozhodnutí

²²⁾ § 74a a 74b zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 135/2006 Sb.

²³⁾ 21b odst. 2 zákona č. 283/1991 Sb.

²⁴⁾ § 68 a 69 zákona č. 500/2004 Sb.

doručeno kdekoliv bude zastížena, jinak se doručí veřejnou vyhláškou²⁵⁾. Vykázaná osoba si může vyzvednout písemné rozhodnutí po uplynutí lhůty 24 hodin na příslušné policejní služebně. Policista dále zajistí, aby ve lhůtě a za podmínek stanovených právním předpisem²³⁾ byl opis písemného rozhodnutí spolu s opisem úředního záznamu o výjezdu k incidentu doručen příslušnému intervenčnímu centru a příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

Čl. 12

Další povinnosti policisty v souvislosti s vydaným rozhodnutím o vykázání

(1) Na základě žádosti vykázané osoby je policista pověřený služebním funkcionářem povinen umožnit vykázané osobě, aby si ve lhůtě do 24 hodin od výkonu rozhodnutí o vykázání vzala za jeho přítomnosti z obydlí, z něhož byla vykázána, další osobní věci a věci nezbytné pro její podnikání nebo výkon povolání.

(2) Policista pověřený služebním funkcionářem dohodne s vykázanou osobou termín vyzvednutí věcí tak, aby byla dodržena lhůta podle odstavce 1. Přitom přihlédne k oprávněným zájmům vykázané osoby, nebude-li tím ohrožen důležitý zájem služby.

Čl. 13

Kontrola dodržování rozhodnutí o vykázání

(1) Ve lhůtě 3 dnů od vydání rozhodnutí o vykázání provede policista, který rozhodl o vykázání, alespoň jednou kontrolu, zda rozhodnutí o vykázání dodržuje vykázaná i ohrožená osoba. Hrozí-li s přihlédnutím k okolnostem vykázání nebezpečí, že vykázaná osoba nebude rozhodnutí o vykázání respektovat, provede policista kontrolu ve lhůtě 10 dnů od vydání rozhodnutí opakovaně. Ke kontrole dodržování rozhodnutí o vykázání policista může též využít informací od intervenčního centra²²⁾ či osob žijících v místě bydliště vykázané a ohrožené osoby.

(2) Nemůže-li kontrolu podle odstavce 1 provést policista, který rozhodl o vykázání, pověří jeho nadřízený služební funkcionář provedením kontroly jiného policistu.

(3) O kontrole vyrozumí policista ohroženou osobu až bezprostředně před samotným provedením kontroly, přičemž ji požádá o součinnost, zejména v souvislosti se vstupem do obydlí.

(4) Cílem kontroly je získání informace, zda se vykázaná osoba přes vydané rozhodnutí o vykázání nezdržuje ve společném obydlí nebo do něj nedochází. Tyto informace získá policista zejména z výpovědi ohrožené osoby, případně jiných osob v místě bydliště vykázané a ohrožené osoby.

(5) Zjistí-li policista, že se vykázaná osoba nachází v prostoru, odkud byla vykázána, vyzve ji, aby tento prostor opustila. Pokud tak vykázaná osoba neučiní, je policista oprávněn použít po předchozím poučení donucovacích prostředků za účelem prosazení rozhodnutí o vykázání.

(6) Policista, který se dozví o porušení rozhodnutí o vykázání, dá s ohledem na závažnost či opakovanost takového jednání podnět k zahájení trestního řízení pro trestný čin²⁶⁾. Bylo-li na základě jednání násilné osoby, pro které byla vykázána,

²⁵⁾ § 25 zákona č. 500/2004 Sb.

²⁶⁾ § 171 odst. 1 písm. e) zákona č. 140/1961 Sb.

zároveň zahájeno trestní řízení, informuje policista zpracovatele spisu o porušení vykázání.

(7) Policista není oprávněn za účelem kontroly otevírat uzavřené společné obydlí a vstupovat do něj, nejsou-li současně splněny podmínky uvedené v právním předpise⁷⁾.

(8) O provedené kontrole a jejích výsledcích je policista povinen sepsat „Úřední záznam o provedení kontroly dodržování rozhodnutí o vykázání“ (dále jen „úřední záznam o provedení kontroly“), jehož vzor je uveden v příloze č. 12.

ČÁST ČTVRTÁ ČINNOST POLICISTY PO UKONČENÍ VÝJEZDU K INCIDENTU

Čl. 14

(1) Po ukončení výjezdu k incidentu policista bez ohledu na to, zda došlo k vykázání, neprodleně sepíše úřední záznam o výjezdu k incidentu. Policista je povinen sepsat úřední záznam o výjezdu k incidentu i v případě, dospěl-li v průběhu zákroku nebo úkonu prováděném v soukromí zúčastněných osob k závěru, že v konkrétním případě nebyly naplněny všechny znaky domácího násilí ve smyslu čl. 2.

(2) Služební funkcionář policisty, který se zúčastnil výjezdu k incidentu, zajistí zaslání zprávy o výjezdu na příslušný orgán sociálně - právní ochrany dětí²⁷⁾, jsou-li v domácnosti nezletilé osoby; součástí zprávy je opis úředního záznamu o výjezdu k incidentu.

(3) Policista, který vydal rozhodnutí o vykázání,

- a) uloží klíče převzaté od vykázané osoby na místě určeném nadřízeným služebním funkcionářem; klíče se ukládají v zapečetěné obálce označené příslušným číslem jednacím,
- b) vyhotoví písemné rozhodnutí (čl. 11); podkladem je zejména úřední záznam o výjezdu k incidentu, další informace získané od ohrožené a násilné osoby či jiných osob, na jejichž základě bylo vydáno rozhodnutí o vykázání, záznamy o předchozích incidentech apod.

Čl. 15

Obsah úředního záznamu o výjezdu k incidentu

(1) Úřední záznam o výjezdu k incidentu kromě předepsaných údajů obsahuje

- a) informace o situaci na místě incidentu,
- b) okolnosti, za nichž byly úkony či zákrok provedeny,
- c) výpovědi zúčastněných osob k incidentu a jeho vzniku, předešlé útoky udávané ohroženou osobou, případně svědky incidentu,
- d) další skutečnosti, které mohou mít význam z hlediska dalšího šetření trestného činu či přestupku.

(2) Pokud bylo rozhodnuto o vykázání, obsahuje úřední záznam o výjezdu k incidentu též

²⁷⁾ § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

- a) důvody, proč policista případně nezajistil přítomnost nezúčastněné osoby (skutečnosti vedoucí policistu k závěru, že hrozí nebezpečí z prodlení),
 - b) důvody vedoucí policistu k závěru o nebezpečnosti situace a násilné osoby (čl. 7);
- součástí úředního záznamu o výjezdu k incidentu je podepsané písemné poučení ohrožené a vykázané osoby a potvrzení o vydání klíčů.

(3) Náležitosti uvedené v odst. 1 a 2 písm. a) a b) uvede policista do kolonky úředního záznamu o výjezdu k incidentu „Další významné skutečnosti a poznámky k průběhu zákroku“.

Čl. 16

Obsah úředního záznamu o provedení kontroly

(1) Úřední záznam o provedení kontroly kromě předepsaných údajů obsahuje

- a) informace o situaci na místě incidentu,
- b) okolnosti, za nichž byly úkony či zákrok provedeny,
- c) informace o tom, zda vykázaná osoba dodržuje rozhodnutí o vykázání - na základě výpovědi ohrožené osoby, případně jiných osob v místě bydliště násilné a ohrožené osoby,
- d) další skutečnosti, které mohou mít význam z hlediska dalšího šetření trestného činu či přestupku.

(2) Náležitosti uvedené v odstavci 1 uvede policista do kolonky úředního záznamu o provedení kontroly „Další významné skutečnosti a poznámky k průběhu kontroly“.

Čl. 17

Evidence

(1) Pro účely plnění úkolů stanovených právním předpisem²⁸⁾ policie zpracovává osobní údaje

- a) ohrožené osoby,
- b) násilné (vykázané) osoby,
- c) nezletilé osoby, která bydlí s osobami uvedenými v písmenech a) a b) ve společném obydlí,
- d) oznamovatele,
- e) nezúčastněné osoby¹⁴⁾.

(2) Zpracování osobních údajů podle odstavce 1 se provádí v informačním systému ZIS 2000, resp. ETR podle zásad spisové služby pod čísly jednacími. V modulu JEDNACÍ PROTOKOL se použije položka PŘÍPAD, v modulu PROTOKOL UDÁLOSTÍ položka POZNÁMKA, kde se vyznačí heslo pro dokumentaci "DOMÁCÍ NÁSILÍ".

(3) Osobní údaje podle odstavce 1 se zpracovávají v rozsahu úředního záznamu o výjezdu k incidentu, který je součástí spisu. Jako případy s prvky domácího násilí se

²⁸⁾ § 21a až 21d zákona č. 283/1991 Sb.

evidují na základě úředního záznamu o výjezdu k incidentu i případy, kdy nedojde k naplnění všech znaků domácího násilí.

(4) Uschovací lhůty osobních údajů podle odstavce 1 zpracovávaných v informačních systémech uvedených v odstavci 2 jsou

- a) u násilné (vykázané) osoby 10 let; dopustí-li se násilná (vykázaná) osoba v této lhůtě opětovně jednání, které má znaky domácího násilí, běží tato lhůta od data posledního incidentu,
- b) u ostatních osob
 1. 10 let, byl-li incident šetřen jako trestný čin,
 2. 3 roky, byl-li incident šetřen jako přestupek,
 3. 1 rok, byl-li incident veden pod běžným číslem jednacím.

Čl. 18

Spolupráce policie s jinými subjekty

(1) Při plnění úkolů podle právního předpisu²⁸⁾ a tohoto závazného pokynu policie spolupracuje se státními orgány, orgány samosprávy, obecní policií, intervenčními centry a dalšími právníckými a fyzickými osobami.

(2) Policie přijímá od subjektů uvedených v odstavci 1 oznámení případů domácího násilí, dále je zpracovává a příslušné údaje vkládá do informačního systému v souladu s čl. 17. V rozsahu stanoveném právním předpisem²⁹⁾ poskytuje policie subjektům uvedeným v odstavci 1 informace o případech domácího násilí.

Čl. 19

Tento závazný pokyn nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

Č. j PPR-279/RPZP-2006

Policejní prezident
plk. Mgr. Vladislav HUSÁK v. r.

Obdrží:

M, N, odb. leg., insp. MV, odb. int. auditu a supervize,
odb. bezp. pol., odb. vzděl. a správy pol. školství,

SPŠ MV, Policejní akademie ČR,

PP, KPP, NPP, BO, OVK, ALO, SSKOÚ,
OPP, OSŘI, PIS,

HHS, OMPS, OPER, SVSPS, SKŘ,

OSKH, PO, OSPČV,

ŘSPPSŽP, ŘSDP, ŘSSČP, ÚSKPV,

ÚONVDK, ÚZČ, ÚSČ, ÚOKFK, ÚOOZ, NPC,

ÚOÚČ, ÚOP, LS, CPP, ÚRN, KÚP, ÚDV,

P ČR správy krajů a správa hl. m. Prahy

²⁹⁾ Např. § 21b odst. 2 zákona č. 283/1991 Sb. a § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb.

Z á z n a m :

S pokynem byli seznámeni (dne-kým):

Opatření učiněná k provedení pokynu:

Kontrolou pověřen:

Datum: Podpis vedoucího pracovníka:

Doporučené heslo pro dokumentaci:

- domácí násilí

PŘÍLOHA IV – SEZNAM INTERVENČNÍCH CENTER ³⁹

(ke dni 25.6. 2011)

Název poskytovatele:

Bílý kruh bezpečí, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum Ostrava (28. října 2556/124, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava 2)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 597 489 207

fax 597 489 204

e-mail ic.ostrava@bkb.cz

web ww.bkb.cz

web www.domacinasili.cz

Název poskytovatele:

Centrum intervenčních a psychosociálních služeb Libereckého kraje, příspěvková organizace

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum (Tanvaldská 269, Liberec XXX-Vratislavice nad Nisou, 463 11 Liberec 30)

Intervenční centrum (Konopeova 812/2, Česká Lípa, 470 01 Česká Lípa 1)

Intervenční centrum (Havlíčkovo nám. 304, Frýdlant, 464 01 Frýdlant v Čechách)

Intervenční centrum (Metyšova 372, 514 01 Jilemnice)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon Frýdlant: Každá středa v sudý týden 13:00-16:00 (po dohodě do 17:00) 482 311 632

telefon Jilemnice: Každé pondělí v lichý týden 13:30-16:00 (po dohodě do 17:00) 482 311 632

telefon Česká Lípa: Každý čtvrtek v lichý týden 13:30-16:00 (po dohodě do 17:00) 482 311 632

telefon 482 311 632

fax 482 750 063

e-mail info.ic@cipslk.cz

web <http://www.cipslk.cz>

Adresa kontaktního místa:

Intervenční centrum

Tanvaldská 269 Liberec XXX-Vratislavice nad Nisou 463 11 Liberec 30

Název poskytovatele:

Centrum sociálních služeb Praha

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum - Intervenční centra (Šromova 861/1, Praha 14-Černý Most, 198 00 Praha 98)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 281 861 580

e-mail marie.susterova@csspraha.cz

web www.csspraha.cz

Název poskytovatele:

Diecézní charita České Budějovice

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím (Kanovnická 390/11, 370 01 České Budějovice 1)

Detašované pracoviště Strakonice (Smetanova 533, Strakonice I, 386 01 Strakonice 1)

Detašované pracoviště Jindřichův Hradec (Masarykovo nám. 168, Jindřichův Hradec II, 377 01 Jindřichův Hradec 1)

Detašované pracoviště Tábor (Žižkova 631/2, Tábor, 390 01 Tábor 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

- dospělí od 18 let věku

Kontakty:

telefon 386323016

fax 386323016

e-mail intervencnicentrum@charitacb.cz

web <http://www.charitacb.cz>

web <http://www.dchcb.cz>

Adresa kontaktního místa:

Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím

Kanovnická 390/11 370 01 České Budějovice 1

Název poskytovatele:

Diecézní charita Plzeň

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum Plzeňského kraje (Cukrovarská 327/16, Plzeň 3-Jižní Předměstí,
301 00 Plzeň 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 777 167 004

fax 377 970 197
e-mail ic@dchp.cz
web <http://www.charita.cz/plzen>

Název poskytovatele:

Jekhetani Luma - Společný Svět, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum Mladá Boleslav (Erbenova 790, Mladá Boleslav II, 293 01 Mladá Boleslav 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

- 18 a výše

Kontakty:

telefon 777 107 950
telefon 774 607 840
e-mail luma@luma-mb.cz
web www.luma-mb.cz

Název poskytovatele:

Občanská poradna Nymburk, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum Nymburk (Náměstí Přemyslovců 14/11, Nymburk, 288 02 Nymburk 2)

Intervenční centrum Nymburk (Příčná 194/1, Milovice, 289 24 Milovice nad Labem 3)

Intervenční centrum Nymburk (Na dolíku 53/2, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Stará Boleslav, 250 01 Brandýs n.Labem-St.Bol.1)

Intervenční centrum Nymburk (Na Pustině 1068, Kolín II, 280 02 Kolín 2)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 737 104 928

telefon 775 561 845

telefon 325 511 148

fax 325 511 148

e-mail info@pomocobetem.cz

e-mail pacesova@pomocobetem.cz

web <http://www.pomocobetem.cz>

Adresa kontaktního místa:

Intervenční centrum Nymburk

Náměstí Přemyslovců 14/11 Nymburk 288 02 Nymburk 2

Název poskytovatele:

Občanské sdružení SPIRÁLA

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum (K Chatám 22, Ústí nad Labem-město, Skorotice, 403 40 Ústí nad Labem 19)

Intervenční centrum (Písečná 5030, Chomutov, 430 04 Chomutov 4)

Intervenční centrum (Pod Nemocnicí 2380, Louny, 440 01 Louny 1)

Intervenční centrum (Náměstí Lužické 160/14, Rumburk 1, 408 01 Rumburk)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon		+420472743835
telefon		+420475511811
telefon	Intervenční centrum Louny	472743835 475511811
telefon	Intervenční centrum Rumburk	472743835 475511811
telefon	Intervenční centrum Chomutov	472743835 475511811
fax		+420475201495
e-mail		spirala.cki@volny.cz
web		www.spirala-ul.cz

Název poskytovatele:

Oblastní charita Hradec Králové

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum Hradec Králové (Kotěrova 847/5, Hradec Králové, 500 03
Hradec Králové 3)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

- osoby od 18 let výše

Kontakty:

telefon	495 530 033
telefon	774 591 383
fax	495 530 033
e-mail	intervencni.centrum@hk.caritas.cz
web	http://www.hk.caritas.cz/ochhk

Název poskytovatele:

Pomoc v nouzi, o.p.s.

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum (náměstí Dr. M. Horákové 1359/7, Karlovy Vary, 360 01

Karlovy Vary 1)

Intervenční centrum (Hlavní třída 280/5, Mariánské Lázně, 353 01 Mariánské Lázně

1)

Intervenční centrum (Josefa Kajetána Tyla 461, Sokolov, 356 01 Sokolov 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon IC Sokolov 352 661 418

telefon 359 807 001

fax 352 669 839

e-mail domacinasili@pomocvnouziops.cz

web www.pomocvnouziops.cz

Název poskytovatele:

Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy Zlín, příspěvková organizace

Zařízení poskytovatele:

Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy Zlín, příspěvková organizace

(U Náhonu 5208, Zlín, 760 01 Zlín 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (18-26 let), dospělí (27-64 let), mladší senioři (65-80 let), starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 577 018 265
telefon 774 405 682
fax 577 018 265
e-mail ic.zlin@seznam.cz
web <http://www.poradnazlin.cz>

Název poskytovatele:

proFem o.p.s. konzultační středisko pro ženské projekty

Zařízení poskytovatele:

proFem o.p.s. (Dlouhá 97, Příbram III, 261 01 Příbram 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 774 433 034
e-mail marika.steflova@profem.cz
web www.profem.cz

Název poskytovatele:

Psychocentrum - manželská a rodinná poradna kraje Vysočina, příspěvková organizace

Zařízení poskytovatele:

Psychocentrum - manželská a rodinná poradna kraje Vysočina, p.o., pracoviště IC Jihlava (Pod Příkopem 934/4, Jihlava, 586 01 Jihlava 1)

Psychocentrum - manželská a rodinná poradna kraje Vysočina, p.o., detaš. pracoviště IC Havl. Brod (Dobrovského 2915, Havlíčkův Brod, 580 01 Havlíčkův Brod 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon pracoviště IC Jihlava: 567215532

telefon detašované pracoviště IC Havl. Brod: 606520546

fax 567215532

e-mail ic.vysocina@volny.cz

web <http://www.psychocentrum.cz>

Adresa kontaktního místa:

Psychocentrum - manželská a rodinná poradna kraje Vysočina, p.o., pracoviště IC Jihlava

Pod Příkopem 934/4 Jihlava 586 01 Jihlava 1

Název poskytovatele:

SKP - CENTRUM, o.p.s.

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum (Erno Košťála 980, Pardubice III-Studánka, 530 12 Pardubice 12)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

služba je poskytována osobám starším 18 let.

Kontakty:

telefon 777765844

fax 466260528

e-mail ic.pardubice@skp-centrum.cz

web www.skp-centrum.cz

Název poskytovatele:

Slezská diakonie

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum (Opletalova 607/4, Šumbark, 736 01 Havířov 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

od 18 let

Kontakty:

telefon 596 611 239

fax 596 611 238

e-mail ic.havirov@slezskadiakonie.cz

web www.slezskadiakonie.cz

Název poskytovatele:

SPONDEA při ČČK Brno, o.p.s.

Zařízení poskytovatele:

SPONDEA při ČČK Brno, o.p.s. (Sýpka 1351/25, Brno-sever, Černá Pole, 613 00 Brno 13)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon	544 501 121
telefon non stop	739 078 078
fax	544 526 561
e-mail	Intervencni-centrum@spondea.cz
web	http://www.ic-brno.cz

Název poskytovatele:

Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace

Zařízení poskytovatele:

Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace (Na Vozovce 622/26, Nová Ulice, 779 00 Olomouc 9)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon	pro uživatele služby	774406453
telefon	pro instituce	774 431 030
telefon		585754736
fax		585754736
e-mail		intervencnicentrum@ssp-ol.cz
web		http://ssp-ol.cz

Název poskytovatele:

Zařízení sociální intervence Kladno

Zařízení poskytovatele:

Intervenční centrum Kladno (Jana Palacha 1620, Kladno, 272 01 Kladno 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon	312 292 311
telefon	602 201 091
telefon	603 273 142
fax	312 292 345
e-mail	info@zsi-kladno.cz

PŘÍLOHA V – SEZNAM ORGANIZACÍ ⁴⁰

(ke dni 25.6. 2011)

Název poskytovatele:

ACORUS, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Psychosociální centrum Acorus - krizová pomoc (adresa zařízení nebyla zveřejněna)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

Kontakty:

telefon 283892772

e-mail info@acorus.cz

web www.acorus.cz

Název poskytovatele:

ADRA, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Dětské krizové centrum ADRA (třída Edvarda Beneše 575/90, Třebeš, 500 12 Hradec Králové 12)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

oběti trestné činnosti

osoby v krizi

rodiny s dítětem/děťmi

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

děti kojeneckého věku (do 1 roku)

Kontakty:

telefon 606 824 104

e-mail pyramidahk@adra.cz

web <http://www.adra.cz>

Název poskytovatele:

Arkáda - sociálně psychologické centrum, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Krizové centrum (nám. E. Beneše 123, Milevsko, 399 01 Milevsko 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 382 521 300

e-mail info@arkada-pisek.cz

web <http://www.arkadacentrum.cz>

Název poskytovatele:

Arkáda - sociálně psychologické centrum, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Krizové centrum (Husovo nám. 2/24, Budějovické Předměstí, 397 01 Písek 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 382 211 300

e-mail info@arkada-pisek.cz

web <http://www.arkadacentrum.cz>

Název poskytovatele:

Centrum J.J.Pestalozziho,o.p.s.

Zařízení poskytovatele:

Centrum J.J.Pestalozziho,o.p.s. (Milady Horákové 373/10, Předměstí, 568 02 Svitavy 2)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 461 321 200

telefon 461 321 100

e-mail kcsvi@pestalozzi.cz
web www.pestalozzi.cz

Název poskytovatele:

Centrum J.J.Pestalozziho,o.p.s.

Zařízení poskytovatele:

Centrum J.J.Pestalozziho,o.p.s. (Štěpánkova 108, Chrudim I, 537 01 Chrudim 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 469 623 899
fax 469 623 083
e-mail kc@pestalozzi.cz
web <http://www.pestalozzi.cz>

Název poskytovatele:

Dětské krizové centrum, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Dětské krizové centrum (V zápolí 1250/21, Praha 4-Michle, 141 00 Praha 41)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy

oběti domácího násilí

oběti trestné činnosti

osoby v krizi

osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života

ohroženy

rodiny s dítětem/děťmi

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

Kontakty:

telefon 241 480 511

fax 241 480 511

e-mail dkc@ditekrize.cz

web <http://www.ditekrize.cz>

Název poskytovatele:

Diakonie ČCE - Středisko křesťanské pomoci v Praze

Zařízení poskytovatele:

SOS centrum - Diakonie ČCE - SKP v Praze (Varšavská 738/37, Praha 2-Vinohrady,
120 00 Praha 2)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti trestné činnosti

osoby s chronickým duševním onemocněním

osoby v krizi

osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách

osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života

ohroženy

rodiny s dítětem/děťmi

Věková kategorie klientů:

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 222 521 912 777 734 173

fax 222 520 589

e-mail sos@diakoniecce.cz

web www.soscentrum.cz

Název poskytovatele:

Diakonie ČCE - středisko v Plzni

Zařízení poskytovatele:

Centrum SOS Archa (Prokopova 397/17, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 377 223 221

e-mail archa.plzen@diakoniecce.cz

web <http://www.diakonieplzen.cz>

web www.sosarcha.cz

Název poskytovatele:

Diecézní charita Brno

Zařízení poskytovatele:

Tereza - pomoc obětem domácího násilí (Dolní Česká 313/1, Znojmo, 669 02 Znojmo 2)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 515 223 088

fax 515 200 768

e-mail tereza.znojmo@caritas.cz

web www.znojmo.caritas.cz

Název poskytovatele:

Diecézní charita Brno

Zařízení poskytovatele:

Okno dokořán Blanko (Komenského 2366/19, Blansko, 678 01 Blansko 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

imigranti a azylanti

oběti trestné činnosti

osoby bez přístřeší

osoby s chronickým duševním onemocněním

osoby s chronickým onemocněním

osoby s jiným zdravotním postižením

osoby s kombinovaným postižením

osoby s mentálním postižením

osoby s tělesným postižením
osoby se sluchovým postižením
osoby se zdravotním postižením
osoby se zrakovým postižením
osoby v krizi
osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách
osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy
pachatelé trestné činnosti
rodiny s dítětem/děťmi
senioři
etnické menšiny

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 516 417 351

fax 516417351

e-mail krizovapomoc.blansko@caritas.cz

web <http://www.blansko.caritas.cz>

Název poskytovatele:

Diecézní charita Brno

Zařízení poskytovatele:

Centrum PRO Blansko (Sladkovského 1860/2b, Blansko, 678 01 Blansko 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy

oběti domácího násilí

oběti obchodu s lidmi

osoby komerčně zneužívané

osoby v krizi

rodiny s dítětem/děťmi

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

děti kojeneckého věku (do 1 roku)

Kontakty:

telefon 516411400

fax 516411400

e-mail matka-dite.blansko@caritas.cz

web <http://www.blansko.caritas.cz>

Název poskytovatele:

Diecézní charita Brno

Zařízení poskytovatele:

Magdala Blansko (Komenského 2366/19, Blansko, 678 01 Blansko 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

imigranti a azylanti

oběti domácího násilí

oběti obchodu s lidmi

osoby komerčně zneužívané

osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách

osoby v krizi

osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách

osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy

rodiny s dítětem/děťmi

etnické menšiny

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

děti kojeneckého věku (do 1 roku)

Kontakty:

telefon 516417351

fax 516417351

e-mail eliska.bohatcova@caritas.cz

web <http://www.blansko.caritas.cz>

Název poskytovatele:

Diecézní charita Plzeň

Zařízení poskytovatele:

Terénní krizová služba (Cukrovarská 327/16, Plzeň 3-Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

terénní

Cílová skupina klientů:

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 777 167 004

fax 377 970 197

e-mail krize@dchp.cz

web <http://www.dchp.cz/krize>

Název poskytovatele:

Dům tří přání, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Dům Přemysla Pittra pro děti (Karlovarská 337/18, Praha 6-Ruzyně, 161 00 Praha 614)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy osoby v krizi

osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy

rodiny s dítětem/děťmi

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

Kontakty:

telefon 235 302 698

e-mail ambulance@dumtriprani.cz

web www.dumtriprani.cz

Název poskytovatele:

Elim, křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Opava, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Krizové centrum Elim Opava (Rolnická 1636/21a, Opava -Kateřinky, 747 05 Opava 5)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 553 653 239

telefon 775 938 077

e-mail poradna@elimopava.cz

web www.elimopava.cz

Název poskytovatele:

Farní Charita Karlovy Vary

Zařízení poskytovatele:

Krizová pomoc Domu na půl cesty Karlovy Vary (Svobodova 743/12, Stará Role, 360 17 Karlovy Vary 17)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

osoby bez přístřeší

osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

Kontakty:

telefon +420353434222

fax 353 434 213

e-mail dnpc@charitakv.cz

web www.charitakv.cz

Název poskytovatele:

Fokus Praha, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Krizový tým (Vnislavova 48/4, Praha 2-Vyšehrad, 128 00 Praha 28)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

osoby s chronickým duševním onemocněním

osoby se zdravotním postižením

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

Kontakty:

telefon 777 800 983

fax 233 551 205

e-mail krize@fokus-praha.cz

web www.fokus-praha.cz

Název poskytovatele:

Charita Holešov

Zařízení poskytovatele:

Charita Holešov (nám. Svobody 97/2, 769 01 Holešov)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (18-26 let), dospělí (27-64 let), mladší senioři (65-80 let)

Kontakty:

telefon 737 484 565
fax 573 398 468
e-mail kp@holesov.charita.cz
web www.holesov.caritas.cz

Název poskytovatele:

Charita Olomouc

Zařízení poskytovatele:

Krizové centrum (Wurmova 588/5, Olomouc, 779 00 Olomouc 9)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

oběti trestné činnosti

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (18 - 26 let) dospělí (27 - 64 let) mladší senioři (65 - 80 let) starší

senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 585 203 100
e-mail skp@olomouc.charita.cz
web www.olomouc.charita.cz

Název poskytovatele:

Charita Opava

Zařízení poskytovatele:

Naděje - středisko krizové pomoci (Kylešovská 835/10, Opava -Předměstí, 746 01

Opava 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

Kontakty:

telefon 553 653 776

e-mail svp@charitaopava.cz

web www.charitaopava.cz

Název poskytovatele:

Charita Ostrava

Zařízení poskytovatele:

Charitní středisko Michala Magone - krizová pomoc (Václava Košáře 249/12a,
Ostrava-Jih, Dubina, 700 30 Ostrava 30)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

oběti obchodu s lidmi

oběti trestné činnosti

osoby bez přístřeší

osoby v krizi

osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách

**osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života
ohroženy**

rodiny s dítětem/děťmi

senioři

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 599 527 250
e-mail cho.magone@caritas.cz
web <http://www.ostrava.caritas.cz>

Název poskytovatele:

Kolpingova rodina Praha 8

Zařízení poskytovatele:

Kolpingův dům - Krizová pomoc (Bohnická 3/32, Praha 8-Bohnice, 181 00 Praha 81)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

oběti obchodu s lidmi

osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

děti kojeneckého věku (do 1 roku)

Kontakty:

telefon 283 850 113
fax 283 851 547
e-mail kolping@kolpingpraha.cz
web <http://kolpingpraha.cz>

Název poskytovatele:

Krizové centrum Ostrava, o. s.

Zařízení poskytovatele:

Krizové centrum Ostrava, o. s. (Nádražní 365/196, Přívoz, 702 00 Ostrava 2)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní

Cílová skupina klientů:

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 596 110 883

telefon 732 957 193

e-mail krizovecentrum@kriceos.cz

web www.kriceos.cz

Název poskytovatele:

Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, občanské sdružení

Zařízení poskytovatele:

Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, občanské sdružení

(Nerudova 2685/53a, České Budějovice 3, 370 04 České Budějovice 4)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy

oběti domácího násilí

oběti trestné činnosti

osoby v krizi

rodiny s dítětem/děťmi

Věková kategorie klientů:

- od 3 do 64 let

Kontakty:

telefon 387410864
fax 387410870
e-mail pomoc@ditevkrizi.cz
web http://www.ditevkrizi.cz

Název poskytovatele:

La Strada Česká republika, o.p.s.

Zařízení poskytovatele:

Poradenské centrum La Strada Česká republika (adresa zařízení nebyla zveřejněna)

Azylový byt La Strada Česká republika (adresa zařízení nebyla zveřejněna)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti obchodu s lidmi

osoby komerčně zneužívané

osoby v krizi

osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života

ohroženy

Věková kategorie klientů:

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

Kontakty:

telefon 222 721 810
e-mail lastrada@strada.cz
web www.strada.cz

Adresa kontaktního místa: Poradenské centrum La Strada Česká republika

Název poskytovatele:

Město Nový Jičín

Zařízení poskytovatele:

Akutní sociální lůžko (Pod Lipami 2006/19, Nový Jičín, 741 01 Nový Jičín 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

osoby bez přístřeší

osoby v krizi

senioři

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 556 778 300

e-mail ps.novyjicin@iol.cz

web www.psnj.cz

Název poskytovatele:

Občanské sdružení CEMA Žamberk

Zařízení poskytovatele:

Domov pro ženy a matky s dětmi v tísní (Čs. armády 728, 564 01 Žamberk)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

osoby bez přístřeší

osoby v krizi

osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života

ohroženy

rodiny s dítětem/děťmi

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

děti kojeneckého věku (do 1 roku)

Kontakty:

telefon 465321295

fax 465321306

e-mail domov@pohoda.org

web www.pohoda.org

Název poskytovatele:

Občanské sdružení CESTA NADĚJE

Zařízení poskytovatele:

Azylový dům pro matky s dětmi (U Dubu 1562, Jirkov, 431 11 Jirkov 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

osoby bez přístřeší

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

děti kojeneckého věku (do 1 roku)

Kontakty:

telefon +420 777 949 924

fax +420 474 651 369

e-mail cesta.nadeje@seznam.cz

web www.sweb.cz/cesta.nadeje

Název poskytovatele:

Občanské sdružení Povídej

Zařízení poskytovatele:

Poradna pro lidi v tísní (Česká 235/36, Kutná Hora-Vnitřní Město, 284 01 Kutná Hora 1)

Kolárka - komunitní centrum sociálních služeb v Kolíně (Kolín II 1068, 280 02 Kolín 2)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy

oběti domácího násilí

oběti trestné činnosti

osoby s chronickým duševním onemocněním

osoby s jiným zdravotním postižením

osoby v krizi

rodiny s dítětem/děťmi

senioři

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 327 511 111

fax 327 511 111

e-mail linkaduvery@kh.cz

web <http://www.linkaduvery.kh.cz>

Adresa kontaktního místa:

Poradna pro lidi v tísni

Česká 235/36 Kutná Hora-Vnitřní Město 284 01 Kutná Hora 1

Název poskytovatele:

Občanské sdružení Res vitae

Zařízení poskytovatele:

Občanské sdružení Res vitae - Krizové centrum (Blahoslavova 659/18, Dražovice,
360 09 Karlovy Vary 9)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

oběti trestné činnosti

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

mladší senioři (65 – 80 let)

starší senioři (nad 80 let)

Kontakty:

telefon 353588080

fax 353566426

e-mail eva@resvitae.cz

e-mail vendula@resvitae.cz

e-mail leona@resvitae.cz

e-mail vera@resvitae.cz

web <http://www.seznam.cz>

Název poskytovatele:

Občanské sdružení SPIRÁLA

Zařízení poskytovatele:

Centrum krizové intervence (K Chatám 22, Ústí nad Labem-město, Skorotice, 403 40 Ústí nad Labem 19)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon +420472743835

fax +420475201495

e-mail spirala.cki@volny.cz

web www.spirala-ul.cz

Název poskytovatele:

Oblastní charita Rokycany

Zařízení poskytovatele:

Krizové zařízení pro ženy (Kozlerova 791, Nové Město, 337 01 Rokycany 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

oběti trestné činnosti

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

děti kojeneckého věku (do 1 roku)

Kontakty:

telefon 371 726 129

e-mail ochrokycany@seznam.cz

web <http://www.charita.cz>

Název poskytovatele:

OS ČČK Kladno

Zařízení poskytovatele:

Sociální dům OS ČČK Kladno (Zd. Petříka 2595, Kladno, 272 01 Kladno 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, terénní

Cílová skupina klientů:

děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy

oběti domácího násilí

osoby bez přístřeší

osoby s chronickým duševním onemocněním

osoby s chronickým onemocněním

osoby s jiným zdravotním postižením

osoby s tělesným postižením

osoby v krizi

osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách

pachatelé trestné činnosti

rodiny s dítětem/děťmi

senioři

etnické menšiny

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 312 243 389

fax 312 247 493

e-mail kladno@cervenykriz.eu

Název poskytovatele:

PONTIS Šumperk o.p.s.

Zařízení poskytovatele:

Krizový byt pro ženy (Gagarinova 2364/5, Šumperk, 787 01 Šumperk 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

Kontakty:

telefon 583 550 230

telefon 777 911 124

e-mail dmdt@pontis.cz

e-mail novak.jiri@pontis.cz

web <http://www.pontis.cz>

Název poskytovatele:

Proxima Sociale, o.s.

Zařízení poskytovatele:

Krizová pomoc Proxima Sociale, o.s. (Rakovského 3138/2, Praha 12-Modřany, 143 00 Praha 412)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní

Cílová skupina klientů:

osoby bez přístřeší

osoby v krizi

rodiny s dítětem/děťmi

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

dospělí (27 – 64 let)

děti kojeneckého věku (do 1 roku)

Kontakty:

telefon 241 770 232

e-mail office@proximasociale.cz

web www.proximasociale.cz

Název poskytovatele:

Sdružení romských občanů Lysá nad Labem, občanské sdružení

Zařízení poskytovatele:

Romské centrum Lysá (Náměstí B. Hrozného 1743/29, 289 22 Lysá nad Labem)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní, terénní

Cílová skupina klientů:

osoby bez přístřeší

osoby v krizi

osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách

osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy

pachatelé trestné činnosti

etnické menšiny

Věková kategorie klientů:

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

Kontakty:

telefon 325 553 547

fax 325 553 547

e-mail pro.hel@seznam.cz

web www.sdruzenilysa.cz

Název poskytovatele:

SKP - CENTRUM, o.p.s.

Zařízení poskytovatele:

Městský azylový dům pro ženy a matky s dětmi - Krizová pomoc (Na Spravedlnosti

803, Pardubice V-Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice 2)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

sociální služba je poskytována dětem od 6 let věku

Kontakty:

telefon 774 658 595

fax 466799071

e-mail iva.pohlova@skp-centrum.cz

web www.skp-centrum.cz

Název poskytovatele:

SOPRE CR o.p.s.

Zařízení poskytovatele:

SOPRE CR o.p.s. (Tovární 1114, Chrudim IV, 537 01 Chrudim 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní

Cílová skupina klientů:

oběti domácího násilí

osoby bez přístřeší

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

děti předškolního věku (1 - 6 let)

mladší děti (7 –10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

mladí dospělí (19 – 26 let)

dospělí (27 – 64 let)

děti kojeneckého věku (do 1 roku)

Kontakty:

telefon 461100749

e-mail info@sopre.cz

web www.soprecr.cz

Název poskytovatele:

SPONDEA při ČČK Brno, o.p.s.

Zařízení poskytovatele:

SPONDEA při ČČK Brno, o.p.s. (Sýpka 1351/25, Brno-sever, Černá Pole, 613 00 Brno 13)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové, ambulantní

Cílová skupina klientů:

osoby v krizi

Věková kategorie klientů:

služba je poskytována dětem od 3 do 18 let a studentům od 19 do 26 let

Kontakty:

telefon	nonstop	541 235 511
telefon	nonstop	608 118 088
fax		541 213 732
e-mail		krizovapomoc@spondea.cz
web		http://www.spondea.cz

Název poskytovatele:

Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace

Zařízení poskytovatele:

Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace (Na Vozovce 622/26,
Nová Ulice, 779 00 Olomouc 9)

Formy poskytování sociálních služeb:

pobytové

Cílová skupina klientů:

děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy

Věková kategorie klientů:

mladší děti (7 – 10 let)

starší děti (11 – 15 let)

dorost (16 – 18 let)

Kontakty:

telefon	585427141
fax	585754736
e-mail	ssp@iex.cz
web	http://ssp-ol.cz

Název poskytovatele:

THEIA - OBČANSKÉ SDRUŽENÍ

Zařízení poskytovatele:

THEIA - Pomoc v krizi (Mánesova 11/3b, České Budějovice 7, 370 01 České Budějovice 1)

THEIA - Pomoc v krizi (Pravdova 837, Jindřichův Hradec II, 377 01 Jindřichův Hradec 1)

Formy poskytování sociálních služeb:

ambulantní

Cílová skupina klientů:

děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy

oběti domácího násilí

oběti obchodu s lidmi

oběti trestné činnosti

osoby komerčně zneužívané

osoby v krizi

rodiny s dítětem/děťmi

senioři

Věková kategorie klientů:

bez omezení věku

Kontakty:

telefon 605581959

telefon 777232421

e-mail info@theia.cz

web www.theia.cz

Adresa kontaktního místa:

THEIA - Pomoc v krizi

Mánesova 11/3b České Budějovice 7 370 01 České Budějovice

PŘÍLOHA VI – ZÁKON Č. 135/2006 SB., KTERÝM SE MĚNÍ NĚKTERÉ ZÁKONY V OBLASTI OCHRANY PŘED DOMÁCÍM NÁSILÍM ⁴¹

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o Policii České republiky

Čl. I

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 26/1993 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 163/1993 Sb., zákona č. 326/1993 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 186/1997 Sb., zákona č. 138/1999, zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 325/1999 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 329/1999, zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 60/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 216/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., zákona č. 119/2004 Sb., zákona č. 288/2005 Sb. a zákona č. 413/2005 Sb., se mění takto:

1. Za § 21 se vkládají nové § 21a až 21d, které včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 8f) až 8i) znějí:

" Oprávnění rozhodnout o vykázaní ze společného obydlí a zákazu vstupu do něj

§ 21a

(1) Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že dojde k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo zvláště závažnému útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn toho, kdo je podezřelý z takového jednání, vykázat z bytu nebo domu společně obývaného s ohroženou osobou (dále jen "společné obydlí"), jakož i z jeho bezprostředního okolí. Součástí vykázaní je rovněž zákaz návratu do vymezených prostor. Toto rozhodnutí je účinné v okamžiku, kdy bylo prokazatelně sděleno osobě, proti které směřuje. Osoba, proti níž vykázaní směřuje (dále jen "vykázaná osoba"), je poté povinna neprodleně opustit místo, na které se rozhodnutí o vykázaní vztahuje.

(2) Není-li ten, vůči komu směřuje opatření podle odstavce 1, v době policejního zákroku přítomen ve společném obydlí, je policista takové osobě oprávněn zakázat vstup do společného obydlí, jakož i do jeho bezprostředního okolí, a to i v době jeho nepřítomnosti. Toto rozhodnutí je účinné v okamžiku, kdy se o něm osoba, proti které směřuje, dozví. Osoba, které byl zakázán vstup do společného obydlí, poté nesmí vstupovat na místo, na které se toto rozhodnutí vztahuje.

(3) Rozhodne-li policista o vykázání osoby ze společného obydlí nebo o zákazu vstupu do něj podle odstavce 1 nebo 2 (dále jen "vykázání"), vždy specifikuje prostor, na který se tato omezení vztahují, a stanoví rozsah bezprostředního okolí společného obydlí. O takto stanoveném prostoru je policista vykázanou osobu povinen poučit. Územní rozsah vykázání se určí podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené útokem podle odstavce 1 (dále jen "ohrožená osoba").

(4) Pokud je vykázání spojeno s ohrožením provozu objektu nebo znemožněním výkonu zaměstnání vykázané osoby podle zvláštního zákona^{8f)}, je o této skutečnosti třeba bezodkladně vyrozumět zaměstnavatele nebo provozovatele objektu, který přijme příslušná opatření k náhradnímu zajištění provozu objektu.

(5) Při provádění úkonů souvisejících s vydáním rozhodnutí o vykázání je policista povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby, ledaže hrozí nebezpečí z prodlení.

(6) O provedených úkonech a opatřeních sepíše policista neprodleně úřední záznam.

§ 21b

(1) Rozhodnutí o vykázání se vydává bez projednání věci a z úřední povinnosti, přičemž souhlas ohrožené osoby se nevyžaduje.

(2) Rozhodnutí o vykázání se písemně vyhotoví do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí. Vyhotovené rozhodnutí se v opise doručí vykázané osobě a ohrožené osobě. Opis rozhodnutí o vykázání doručí policista do 24 hodin od jeho vydání spolu s opisem úředního záznamu podle § 21a odst. 6 příslušnému intervenčnímu centru^{8g)}; v případě, že ve společném obydlí, na které se rozhodnutí o vykázání vztahuje, žije nezletilá osoba, doručí se opis rozhodnutí o vykázání spolu s opisem úředního záznamu ve stejné lhůtě též příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(3) Opravným prostředkem proti rozhodnutí o vykázání je odvolání, které nemá odkladný účinek.

(4) Při vydání rozhodnutí o vykázání se postupuje, nestanoví-li tento zákon jinak, podle správního řádu.

§ 21c

(1) Rozhodne-li policista o vykázání, vyzve vykázanou osobu, aby mu vydala všechny klíče od společného obydlí, které drží, a vykázaná osoba je povinna klíče vydat. Policista zároveň poučí vykázanou osobu o následcích neuposlechnutí takové výzvy^{8h)}. Policista je dále povinen umožnit vykázané osobě, aby si nejpozději při výkonu rozhodnutí o vykázání vzala ze společného obydlí výlučně věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a dokumenty, a ve lhůtě do 24 hodin od výkonu rozhodnutí o vykázání pak další osobní věci a věci nezbytné pro její podnikání nebo výkon povolání.

(2) Vykázané osobě poskytne policista informace o možnostech jejího dalšího ubytování a v souvislosti s tím i nezbytnou součinnost. Policista je povinen vykázanou osobu poučit o jejím právním postavení, o jejích právech a povinnostech a o dalším

možném postupu ve věci. Za tímto účelem policista vyžádá od vykázané osoby adresu pro doručování.

(3) Ohroženou osobu poučí policista o možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu⁸ⁱ⁾ a o možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem násilí. Policista poučí ohroženou osobu i o následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při rozhodování o vykázání přihlíží. Je-li toho třeba, přivolá policista ohrožené osobě nezbytnou lékařskou pomoc.

§ 21d

(1) Vykázání, o kterém bylo rozhodnuto podle § 21a odst. 1 nebo 2, trvá po dobu 10 dnů ode dne vydání rozhodnutí. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby.

(2) Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle občanského soudního řádu v průběhu vykázání se lhůta uvedená v odstavci 1 prodlužuje až do pravomocného rozhodnutí soudu o tomto návrhu.

(3) Policista je povinen ve lhůtě do 3 dnů od vydání rozhodnutí o vykázání provést kontrolu, zda rozhodnutí o vykázání dodržuje vykázaná osoba i ohrožená osoba. O provedené kontrole sepíše policista úřední záznam."Poznámky pod čarou č. 8f, 8g, 8h a 8i znějí:

^{8f)} § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 102/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související s vydáním zákona č. 509/1991 Sb., kterým se mění, doplňuje a upravuje občanský zákoník.

^{8g)} § 74a a 74b zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

^{8h)} § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ⁱ⁾ § 76b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů."

2. V § 42k odst. 1 písm. a) se za slovo "tak" vkládají slova "tento nebo".

3. V § 42k odst. 2 v druhé větě se za slova "odstavce 1 písm." vkládají slova "a) a".

4. Za § 42m se vkládá nový § 42n, který včetně nadpisu zní:

"§ 42n

Zpracovávání osobních údajů v souvislosti s vykázáním ze společného obydlí a zákazem vstupu do něj

(1) Podle ustanovení této hlavy zpracovává policie též osobní údaje ohrožené osoby a vykázané osoby (§ 21a); v případě, že ve společném obydlí, na které se vztahuje vykázání (§ 21a odst. 3), bydlí nezletilá osoba, zpracovává policie též osobní údaje této osoby.

(2) Osobní údaje osob uvedených v odstavci 1 se zpracovávají podle zásad stanovených v § 42g."

ČÁST DRUHÁ

Změna občanského soudního řádu

Čl. II

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., zákona č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., zákona č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb. a zákona č. 79/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 52 odst. 2 se slova "příslušný policejní orgán" nahrazují slovy "Policii České republiky" a slova "tento orgán" se nahrazují slovy "Policii České republiky".

2. V § 74 se na konci odstavce 2 doplňuje věta "Účastníky řízení podle § 76b jsou navrhovatel a ten, vůči němuž návrh směřuje; navrhovatelem se rozumí osoba, jejíž život, zdraví, svoboda nebo lidská důstojnost jsou jednáním osoby, proti které návrh směřuje, vážným způsobem ohroženy."

3. V § 74 odst. 4 se za slova "§ 76a" vkládají slova "a 76b".

4. V § 75a se na konci odstavce 2 doplňují slova "a 76b".

5. V § 75b odst. 3 se na konci textu písmene a) doplňují slova "a 76b".

6. V § 75c odst. 1 se na konci textu písmene b) doplňují slova "nebo § 76b".

7. V § 75c odst. 2 se za slova "24 hodin poté, co byl podán," vkládají slova "o návrhu podle § 76b až do 48 hodin poté, co byl podán".

8. Za § 76a se vkládá nový § 76b, který včetně poznámky pod čarou č. 33c zní:

"§ 76b

(1) Je-li jednáním účastníka, proti kterému návrh směřuje, vážným způsobem ohrožen život, zdraví, svoboda nebo lidská důstojnost navrhovatele, může předseda senátu předběžným opatřením uložit účastníku, proti kterému návrh směřuje, zejména aby

- a) dočasně opustil byt nebo dům společně obývaný s navrhovatelem (dále jen "společné obydlí"), jakož i jeho bezprostřední okolí, nebo do něj nevstupoval,
- b) se zdržel setkávání s navrhovatelem a navazování kontaktů s ním.

(2) Výjimky vyplývající z plnění povinností uložených předběžným opatřením účastníku, proti kterému návrh směřuje, stanoví soud, a to s přihlédnutím k jeho oprávněným zájmům.

(3) Předběžné opatření podle odstavce 1 trvá jeden měsíc od jeho vykonatelnosti. Předcházelo-li rozhodnutí o návrhu na předběžné opatření podle odstavce 1 rozhodnutí Policie České republiky podle zvláštního právního předpisu^{33c)}, počíná tato lhůta dnem následujícím po dni, v němž uplynula lhůta stanovená v tomto zvláštním právním předpise. V případě podání návrhu na prodloužení předběžného opatření podle odstavce 4 neskončí lhůta dříve, než soud o takovém prodloužení rozhodne.

(4) Bylo-li před uplynutím doby uvedené v odstavci 3 zahájeno řízení ve věci samé, může předseda senátu na návrh navrhovatele rozhodnout o prodloužení doby trvání

předběžného opatření; vezme přitom v úvahu trvání stavu ohrožení navrhovatele podle odstavce 1, obsah a důvody podaného návrhu na zahájení řízení ve věci samé, majetkové či jiné poměry účastníků včetně vlastnických a jiných vztahů ke společnému obydlí, na které se vztahuje předběžné opatření, a další rozhodné okolnosti. Předběžné opatření však zanikne nejpozději uplynutím doby jednoho roku od okamžiku jeho nařízení.

(5) Rozhodnutí o návrhu předběžného opatření podle odstavce 1 není podmíněno předchozím rozhodnutím Policie České republiky podle zvláštního právního předpisu.

^{33c)} § 21a a násl. zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů." Dosavadní § 76b až 76f se označují jako § 76c až 76g.

9. V § 76c se na konci odstavce 1 doplňuje věta "Usnesení o předběžném opatření podle § 76b se vyhlásí účastníkům až při provedení jeho výkonu. Účastníkům, kteří nebyli při provedení výkonu přítomni, se usnesení doručí dodatečně společně s vyrozuměním, že byl proveden jeho výkon."

10. V § 76d se na konci textu písmene a) doplňují slova "a 76b".

11. V § 77 odst. 1 písm. a) se za slovo "nepodal" vkládají slova "v zákonné lhůtě nebo".

12. V § 89 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:

"(2) V řízení, které je zahajováno spolu s návrhem na prodloužení předběžného opatření podle § 76b odst. 2, je příslušný okresní soud, který o prodloužení předběžného opatření rozhoduje."

13. Za § 273a se vkládá nový § 273b, který včetně nadpisu zní:

"§ 273b

Výkon rozhodnutí o vykázání ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným

(1) Nařídil-li soud předběžným opatřením, aby povinný dočasně opustil společné obydlí, jakož i jeho bezprostřední okolí, nebo aby se zdržel setkávání s osobou, kterou soud v usnesení označil, a nenavazoval kontakty s ní (§ 76b), zajistí také bezodkladný výkon tohoto rozhodnutí.

(2) Výkon rozhodnutí se provede tak, že soud v součinnosti s příslušnými státními orgány vykáže povinného ze společného obydlí, odebere mu všechny klíče od společného obydlí, které povinný drží, a popřípadě mu zakáže setkávat se s označenou osobou nebo ji jinak kontaktovat. Soud zároveň poskytne povinnému příležitost, aby si bezprostředně při výkonu rozhodnutí vyzvedl ze společného obydlí své osobní cennosti a dokumenty, jakož i věci, které slouží jeho osobní potřebě; během trvání předběžného opatření podle § 76b pak povinnému umožní vyzvednout i věci nezbytné k výkonu jeho podnikatelské činnosti nebo výkonu povolání.

(3) Není-li povinný při výkonu rozhodnutí přítomen, poskytne mu soud na jeho žádost během lhůty uvedené v § 76b odst. 4 příležitost, aby si ze společného obydlí vyzvedl věci uvedené v odstavci 2. O tomto právu soud povinného vyrozumí oznámením zanechaným na dveřích společného obydlí.

(4) Příslušným k výkonu rozhodnutí uvedeného v odstavci 1 je soud, který nařídil předběžné opatření."

ČÁST TŘETÍ

Změna trestního zákona

Čl. III

V § 171 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 120/1962 Sb., zákona č. 53/1963 Sb., zákona č. 56/1965 Sb., zákona č. 81/1966 Sb., zákona č. 148/1969 Sb., zákona č. 45/1973 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 47/1990 Sb., zákona č. 84/1990 Sb., zákona č. 175/1990 Sb., zákona č. 457/1990 Sb., zákona č. 545/1990 Sb., zákona č. 490/1991 Sb., zákona č. 557/1991 Sb., nálezů Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 4. září 1992, publikovaného v částce 93/1992 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 91/1994 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., nálezů Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 103/1997 Sb., zákona č. 253/1997 Sb., zákona č. 92/1998 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 96/1999 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 210/1999 Sb., zákona č. 223/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 305/1999 Sb., zákona č. 327/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 101/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 405/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č.

139/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 3/2002 Sb., zákona č. 134/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 482/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 276/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 52/2004 Sb., zákona č. 91/2004 Sb., zákona č. 537/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb., zákona č. 692/2004 Sb., zákona č. 411/2005 Sb. a zákona č. 413/2005 Sb., se na konci písmene d) slovo "nebo" zrušuje a za písmeno d) se vkládá nové písmeno e), které včetně poznámky pod čarou č. 2b zní:

"e) dopustí se závažného nebo opakovaného jednání, aby zmařil rozhodnutí o vykázaní vydané
"e) podle zvláštního právního předpisu^{2b)} nebo na základě předběžného opatření soudu, nebo

^{2b)} § 21a zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů." Dosavadní písmeno e) se označuje jako písmeno f).

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o sociálním zabezpečení

Čl. IV

Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 110/1990 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 1/1991 Sb., zákona č. 46/1991 Sb., zákona č. 306/1991 Sb., zákona č. 482/1991 Sb., zákona č. 578/1991 Sb., zákona č. 582/1991 Sb., zákona č. 235/1992 Sb., zákona č. 582/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 266/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 182/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 155/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 133/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 155/1998 Sb., zákona č. 350/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 213/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 426/2002 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb. a zákona č. 218/2005 Sb., se mění takto:

1. V § 73 odst. 6 se na konci písmene k) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno l), které zní:

"l) pomoc v intervenčních centrech."

2. Za § 74 se vkládají nové § 74a a 74b, které včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 50a znějí:

" Pomoc osobám ohroženým násilím

§ 74a

(1) Osobám, které jsou ohroženy násilným chováním ze strany osob blízkých nebo osob žijících s nimi ve společném bytě nebo domě, se poskytuje bezprostřední individuální psychologická a sociální pomoc ambulantní nebo azylové povahy. Těmto osobám se rovněž zprostředkuje poskytnutí následné pomoci zejména sociální, lékařské, psychologické a právní. Pro poskytování pomoci těmto osobám se zřizují intervenční centra.

(2) Součástí pomoci podle odstavce 1 je i spolupráce a vzájemná informovanost mezi orgány sociálně-právní ochrany dětí, obcemi, orgány Policie České republiky a obecní policie, nestátními a charitativními organizacemi. Intervenční centra plní koordinační úlohu mezi zúčastněnými institucemi při pomoci osobám ohroženým násilným chováním a vyhodnocují vzájemnou spolupráci.

(3) Zaměstnanci intervenčních center jsou při pomoci osobám ohroženým násilným chováním povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se při výkonu své činnosti dozvěděli. Sdělit takové skutečnosti mohou jen se souhlasem osob, kterých se tyto údaje týkají, nebo pro účely trestního řízení orgánům činným v trestním řízení i bez takového souhlasu.

§ 74b

(1) Pomoc osobám ohroženým násilným chováním se poskytuje převážně na základě podnětu doručeného intervenčnímu centru Policií České republiky podle zvláštního právního předpisu^{50a}); tímto podnětem je opis rozhodnutí o vykázání nebo o zákazu vstupu do společného obydlí a opis úředního záznamu o provedených úkonech. Pomoc intervenčního centra může být poskytnuta na základě žádosti osob ohrožených násilným chováním i bez takového podnětu.

(2) Intervenční centrum je povinno kontaktovat osobu, která byla v rozhodnutí o vykázání ze společného obydlí označena za osobu ohroženou násilným chováním, a to ve lhůtě nejpozději do 48 hodin od doručení podnětu, jinak vždy bezodkladně poté, co se dozví o ohrožení osoby násilným chováním.

(3) V rámci prvního kontaktu s osobou ohroženou násilným chováním intervenční centrum zjišťuje, zda tato osoba porozuměla všem informacím poskytnutým příslušníky

Policie České republiky a zda jí byla zajištěna dostatečná ochrana a bezpečí. Dále pomoc zahrnuje i následnou poradenskou činnost.

(4) Intervenční centrum je povinno oznamovat příslušnému krajskému úřadu počet osob ohrožených násilným chováním, kterým byla poskytnuta pomoc.

^{50a)} § 21b odst. 2 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů."

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení

Čl. V

Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 125/1990 Sb., zákona č. 210/1990 Sb., zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 459/1990 Sb., zákona č. 9/1991 Sb., zákona č. 144/1991 Sb., zákona č. 582/1991 Sb., zákona č. 84/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky vyhlášeného pod č. 72/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 289/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 155/1998 Sb., zákona č. 169/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb. a zákona č. 501/2004 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odst. 2 se na konci písmene c) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

"d) zřizuje a spravuje intervenční centra."

2. V § 45 se na konci písmene ch) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:

"i) intervenční centra."

3. V § 46 odst. 1 se za slova "§ 3 odst. 2 písm. a)" vkládají slova "a d)".

ČÁST ŠESTÁ

Účinnost

Čl. VI

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

Seznam konkrétních internetových zdrojů

- ¹ Acorus o.s. : Definice domácího násilí, dostupné na <http://www.acorus.cz/cz/informace-o-domacim-nasili.html> [online] [cit. 2011-03-13]
- ² Rosa o.s. : Specifika domácího násilí, dostupné na <http://www.rosa-os.cz/domaci-nasili/specifika-domaciho-nasili/> [online] [cit. 2011-03-14]
- ³ Koordona: Fáze domácího násilí, dostupné na <http://www.koordona.cz/domaci-nasili/co-je-to-domaci-nasili/2-specifika-domaciho-nasili.html> [online] [cit. 2011-03-21]
- ⁴ Persefona o.s. : Cyklus domácího násilí, dostupné na <http://www.persefona.cz/n-domaci-nasili.php?page=dn-cyklus> [online] [cit. 2011-03-21]
- ⁵ Rosa o.s. : Mýty o domácím násilí, dostupné na <http://www.rosa-os.cz/domaci-nasili/myty-o-domacim-nasili/> [online] [cit. 2011-03-21]
- ⁶ Rodina: Pachatelé domácího násilí, dostupné na <http://www.rodina.cz/clanek6055.htm> [online] [cit. 2011-04-12]
- ⁷ Rodina: Pachatelé domácího násilí, dostupné na <http://www.rodina.cz/clanek6055.htm> [online] [cit. 2011-04-12]
- ⁸ Rodina: Pachatelé domácího násilí, dostupné na <http://www.rodina.cz/clanek6055.htm> [online] [cit. 2011-04-12]
- ⁹ Ministerstvo vnitra České republiky: Domácí násilí – seminář, dostupné na <http://www.mvcr.cz/clanek/domaci-nasili-seminar.aspx> [online] [cit. 2011-06-30]
- ¹⁰ Liga otevřených mužů: Co je LOM?, dostupné na <http://web.ilom.cz/o-nas.html> [online] [cit. 2011-06-30]
- ¹¹ Domácí násilí: Stockholmský syndrom, dostupné na <http://www.domacinasili.estranky.cz/clanky/clanky/osobnostni-factory-domaciho-nasili--cast-3.-.html> [online] [cit. 2011-04-25]

¹² Rosa o.s.: Práce s obětí domácího násilí, dostupné na <http://www.rosa-os.cz/informace-pro-pomahajici-profese/prace-s-obeti-domaciho-nasili/> [online] [cit. 2011-04-22]

¹³ Rosa o.s. : Práce s obětí domácího násilí, dostupné na <http://www.rosa-os.cz/informace-pro-pomahajici-profese/prace-s-obeti-domaciho-nasili/> [online] [cit. 2011-04-22]

¹⁴ Domesticviolence.org: Who are the victims?, dostupné na <http://www.domesticviolence.org/who-are-the-victims/> [online] [cit. 2011-06-28]

¹⁵ Bona: Doporučení jak se bránit domácímu násilí, dostupné na http://www.volny.cz/bona-linka/dom_nas.html [online] [cit. 2011-04-30]

¹⁶ Bílý kruh bezpečí: Bezpečnostní plán, dostupné na http://www.bkb.cz/redaction.php?action=showRedaction&id_categoryNode=297 [online] [cit. 2011-04-28]

¹⁷ Bílý kruh bezpečí: Bezpečnostní plán, dostupné na http://www.bkb.cz/redaction.php?action=showRedaction&id_categoryNode=297 [online] [cit. 2011-04-28]

¹⁸ Ministerstvo vnitra České republiky: Domácí násilí – institut vykázání a další informace, dostupné na <http://www.mvcr.cz/clanek/domaci-nasili-institut-vykazani-a-dalsi-informace.aspx> [online] [cit. 2011-05-04]

¹⁹ DONA linka: Metoda SARA DN, dostupné na http://www.donalinka.cz/redaction.php?action=showRedaction&id_categoryNode=463 [online] [cit. 2011-05-12]

²⁰ Stopnásilí.cz: Kdo mi pomůže, dostupné na <http://www.stopnasili.cz/zeny/kdo-mi-pomuze.html> [online] [cit. 2011-05-11]

-
- ²¹ Stopnásilí.cz: Kdo mi pomůže, dostupné na <http://www.stopnasili.cz/zeny/kdo-mi-pomuze.html> [online] [cit. 2011-05-11]
- ²² Stopnásilí.cz: Kdo mi pomůže, dostupné na <http://www.stopnasili.cz/zeny/kdo-mi-pomuze.html> [online] [cit. 2011-05-11]
- ²³ Stopnásilí.cz: Kdo mi pomůže, dostupné na <http://www.stopnasili.cz/zeny/kdo-mi-pomuze.html> [online] [cit. 2011-05-11]
- ²⁴ Bílý kruh bezpečí: Poslání a činnost, dostupné na http://www.bkb.cz/redaction.php?action=showRedaction&id_categoryNode=240 [online] [cit. 2011-06-22]
- ²⁵ Rosa o.s. : Kdo jsme, dostupné na <http://www.rosa-os.cz/> [online] [cit. 2011-06-22]
- ²⁶ Acorus: Poslání organizace, dostupné na <http://www.acorus.cz/cz/o-nas/poslani-organizace.html> [online] [cit. 2011-06-23]
- ²⁷ profem: Úvodní strana, dostupné na <http://www.profem.cz/> [online] [cit. 2011-06-23]
- ²⁸ Ministerstvo spravedlnosti České republiky: Reforma Justice: Obecně o trestním zákoníku, dostupné na <http://www.reformajustice.cz/cz/trestni-zakonik/obecne-o-trestnim-zakoniku.html> [online] [cit. 2011-05-12]
- ²⁹ Ministerstvo vnitra České republiky: Domácí násilí, dostupné na aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/.../cirtkova.pdf [online] [cit. 2011-05-08]
- ³⁰ Ministerstvo vnitra České republiky: Domácí násilí, dostupné na aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/.../cirtkova.pdf [online] [cit. 2011-05-08]

³¹ Vláda České republiky: Vláda schválila Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014, dostupné na <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-schvalila-narodni-akcni-plan-prevence-domaciho-nasili-na-leta-2011-2014-83245/> [online] [cit. 2011-06-29]

³² Koordona: Národní akční plán prevence domácího násilí, dostupné na <http://www.koordona.cz/domaci-nasili/legislativa/60-narodni-akcni-plan-prevence-domaciho-nasili-na-leta-2010-2014.html> [online] [cit. 2011-06-28]

³³ DONA linka: Reprezentativní výzkum 2001, dostupné na http://www.donalinka.cz/redaction.php?action=showRedaction&id_categoryNode=356 [online] [cit. 2011-06-17]

³⁴ Persefona o.s. : Domácí násilí – Statistiky a výzkumy, dostupné na <http://www.persefona.cz/n-domaci-nasili.php?page=dn-statistiky> [online] [cit. 2011-06-18]

³⁵ Domácí násilí: Reprezentativní výzkum 2006 – STEM, dostupné na <http://www.domacinasili.cz/cz/redakce/statistiky/reprezentativni-vyzkum-2006-stem/r93> [online] [cit. 2011-26-16]

³⁶ Bílý kruh bezpečí: Vykázání v ČR- ROK 2010, SROVNÁNÍ 2007-2010, dostupné na <http://www.domacinasili.cz/cz/redakce/statistiky/vykazani-v-cr-rok-2010-srovnani-2007-2010/r262> [online] [cit. 2011-06-20]

³⁷ Stopnasili.cz: Metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví pro postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím, dostupné na http://www.stopnasili.cz/fileadmin/upload/dokumenty/Vestnik_DN.pdf [online] [cit. 2011-06-16]

³⁸ Rovnoprávnost.cz: Závazný pokyn policejního prezidenta ze dne 27 listopadu 2006, kterým se stanoví postup příslušníků Policie České republiky v případech domácího násilí, dostupné na www.rovnopravnost.cz/images/redaktor/a6b99-179.rtf [online] [cit. 2011-17-06]

³⁹ Ministerstvo práce a sociálních věcí: Registr poskytovatelů sociálních služeb: Intervenční centra, dostupné na http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vysledky_hledani_sluzby_pro_tisk.do?zaok=&sd=interven%C4%8Dn%C3%AD+centra&zak=&SUBSESSION_ID=1308397175740_21 [online] [cit. 2011-06-25]

⁴⁰ Ministerstvo práce a sociálních věcí: Registr poskytovatelů sociálních služeb: Krizová pomoc, dostupné na http://iregistr.mpsv.cz/socreg/vysledky_hledani_sluzby_pro_tisk.do?zaok=&sd=krizov%C3%A1+pomoc&zak=&SUBSESSION_ID=1308397266971_11 [online] [cit. 2011-06-25]

⁴¹ Sagit: Zákon ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, dostupné na <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb06135&cd=76&typ=r> [online] [cit. 2011-06-30]